9 - 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 2020 · ΤΕΥΧΟΣ 748 · 210 Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ · WWW.ATHENSVOICE.GR · FREE PRESS ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ

ATHENS voice

ΕΧΕΙΣ ΠΟΛΥ ΔΡΟΜΟ ΑΚΟΜΑ ΓΙΑ ΟΣΑ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΠΕΤΥΧΕΙΣ?

Δες πώς θα συνεχίσεις στην επόμενη σελίδα!

102.5 ATHENS VOICE RADIO

Ο Αλέξανδρος Μασσαβέτας γράφει για την Αγία Σοφία

Η υγειονομική «θωράκιση» των νησιών

Του **Ανδρέα Ξανθού**

Οι Φυλές του Μετα-Κορωνοϊού

Του **Νίκου Ζαχαριάδη**

Οι ευαίσθητες χορδές του Γιώργου Μαζωνάκη

Του **Γιάννη Νένε**

everest®

Ανοίγουν τον δρόμο σου

ΑΠΛΑ ΕΝΑΣ
ΚΑΦΕΣ;
Ή ΤΟ ΤΕΛΕΙΟ FREDDO ΓΙΑ
ΝΑ ΒΓΕΙ Η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ!
everest
ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΕ ΤΩΡΑ ΣΤΟ ΝΕΟ everest app Ή ΣΤΟ www.everest.gr
ΠΑΡΑΓΓΕΙΛΕ ΤΩΡΑ
everest.gr | everest app
everest.gr
everest.gr
4WISEMONKEYS

ATHENS VOICES

ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ ΔΗΜΟΣΙΩΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Κυρία με δορυφορικό πιάτο-καπέλο, περιμένοντας στη στάση του λεωφορείου, στέκεται μπροστά στο ψυγείο ενός περιπτέρου. Πλησιάζει νεαρός:

-Συγγνώμη λίγο, να ανοίξω την πόρτα του ψυγείου;...

...Η κυρία παραμερίζει κι ο νεαρός παίρνει δύο μπίρες.

-Καλά, μπίρες θα πιεις οχτώμισι το πρωί;.....

-Για το μεσημέρι τις θέλω.

-Αααα, είπα κι εγώ... Γιατί έτσι που γίναμε όλα είναι πιθανά.

(Λεωφόρος Κηφισίας, Δευτέρα πρωί)

-Μαύρισες!

-Ναι, πήγα για μπάνιο την Κυριακή. Και για surf.

-Πού πήγες;

-Στο Λουτσάντζελες.

(Κουβέντα στο Μπρίκι, πλατεία Μαβίλη, Τρίτη βράδυ)

-Γιατί της είπες να έρθει ο γιος; Ήρθε από Αγγλία, το παιδί, και είναι σε γκαραντίνα.

-Άντε καλέ, φοιτητής ήταν το παιδί. Δεν έχει πάει ακόμα στρατό.

(Κουβέντες που ακούγονται στον ακάλυπτο. Ιλίσσια, Κυριακή απόγευμα)

«Τόσο καιρό το βλέπουμε κι ακόμα η μάνα μου το λέει Μάντσεστερ».

#MasterchefGR @mata#hurry

(Τετάρτη βράδυ, στο Twitter)

«Πού είσαι; Εγώ είμαι σε ένα μπαρ και πίνω τον πατούλη μου».

(Νεαρός με ποτό, μιλάει στο κινητό του. Στο Drupes and Drips, στο θησείο, το πρώτο Σαββατόβραδο μετά το lockdown)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ panikoval500@gmail.com

24 ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ

Εικαστική εγκατάσταση σε οικία του Παλαιού Φαλήρου. Ανακαλύψαμε την πρώτη τηλεόραση που στη διάρκεια της ημέρας λειτουργεί και σαν ατμοσίδερο!

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζει ο **Γιάννης Βαρελάς**. Γεννήθηκε στην Ελλάδα το 1977, ζει και εργάζεται μεταξύ Βιέννης και Λος Άντζελες. Αποφοίτησε από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας (BFA) και από το Royal College of Art του Λονδίνου (MFA). Το σημερινό εξώφυλλο σχεδιάστηκε αποκλειστικά για την Athens Voice με αφορμή την πρωτοβουλία του Γιώργου Μαζωνάκη «Μπουζούκι - Οι Ευαίσθητες Χορδές», προκειμένου να αποκτήσει ξανά το μπουζούκι τη χαμένη του αίγλη και αξιοπρέπεια. Courtesy the artist and The Breeder Gallery.

Info~DIET

Της **ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ**

↑

ΛΙΜΟΝΤΣΕΛΟ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΨΥΞΗ
Ηδονή του καλοκαιριού.

ENNIO MORRICONE
Η μουσική του έκανε τις ταινίες αξέχαστες.

ΤΑ PODCAST ΠΕΡΙ ΜΟΔΑΣ ΤΟΥ ΛΑΚΗ ΓΑΒΑΛΑ
Με λεπτομέρειες, άποψη και τρελό χιούμορ.
(κάθε Κυρ. 16.00-18.00 στον AthensVoice Radio 102,5 οι καλύτερες στιγμές του pod.gr)

ΣΟΠΙΝΓΚ
Βγαίνουμε στις βιτρίνες (όσες έμειναν) και ανακαλύπτουμε πραγματάκια.
(Ε, τι να κάνεις, λέμε και καμιά βλακεία να περνάει η ώρα...)

ΚΑΙ ΤΟ ΟΑΚΑ ΓΙΝΕΤΑΙ DRIVE-IN
Μας άρεσαν τα drive in και δεν το είχαμε καταλάβει ή φοβόμαστε πια και τη σκιά μας;

TWEET ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
«Ρώτησα την 4χρονη κόρη μου, τι θέλει να γίνει όταν μεγαλώσει. "Ντελιβεράς", μου απάντησε. "Να πηγαίνω πίτσες στους ανθρώπους, να τους κάνω ευτυχισμένους"».
(@pikresalithies)

↓

LIVE YOUR MEΘ IN GREECE
Το γλέντι στον Αλίαρτο.

ΣΤΑΝΛΕΪ ΤΖΟΝΣΟΝ
Ο πατέρας του Μπόρις. Ίδιο μαλλί, ίδια μυαλά.

KANYE WEST
Δηλώνει ότι θα είναι υποψήφιος για την προεδρία των ΗΠΑ. Μόλις είπαμε δόξα τω Θεώ, άντε πάλι βοήθα Παναγιά.

ΟΙ ΣΕΙΡΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΔΑ
Όταν μου λέτε να δω ο-πωσ-δή-πο-τε μία σειρά γιατί είναι φοβερή, δεν είναι ανάγκη να μου περιγράφετε όλο το σενάριο για να με πείσετε. Σας πιστεύω.

ΦΟΙΝΙΚΕΣ ΟΥΑΣΙΝΓΚΤΟΝΙΕΣ
Εδώ που τα λέμε, δεν έχουμε ξαναδεί φοίνικες σε γλάστρες. Μακάρι να αντέξουν στη σκληρή πραγματικότητα της αθηναϊκής χλωρίδας και πανίδας.
(στην Πανεπιστημίου)

ΤΑ ΣΤΡΙΝΓΚ ΜΑΓΙΟ ΤΩΝ ΝΑΥΑΓΟΣΩΣΤΡΙΩΝ
Γκόσαμε με τα ρεπορτάζ ναυαγοσωστικής των καναλιών.

ATHENS voice

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη
Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπίλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεχλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντσιρμάς

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος
Επιμέλεια Ύλης Δήμητρα Γκρους

Διεύθυνση Web Δημήτρης Αθανασιάδης
Αρχισυντάκτες Γιάννης Τσάκαλος, Έρρικα Ρούσσου

Συντακτική ομάδα: Ν. Αμανίτης, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Θ. Ευθυμίου, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Κ. Καμπόσου, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Β. Κορωναίος, Δ. Μαστρογιαννίτης, Β. Ματζάρογλου, Ελ. Μπεζιριάνογλου, Γ. Νένες, Γ. Πουλιόπουλος Μ. Νομικός, Π. Παναγιωτόπουλος, Κ. Παναγοπούλου, Ν. Παπαηλιού, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Μ. Προβατάς, Κ.Ρήγος, Ν. Σταμάτη, Ζ. Σφυρή, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Σ. Τσιτσόπουλος, Γ. Φλωράκης, Γ. Ψύχας

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα
info@athensvoice.gr
Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα
avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos
Εικονογραφήσεις Θοδωρής Μπαργιώτας, Β. Γκογκτζιλάς, art@athensvoice.gr
Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσης, Χρήστος Κισατζεκιάν, Δημήτρης Κλεάνθης, Πέτρος Νικόλτσος

Advertising Manager Πέπη Κράλιοβιτς

Digital Advertising Director Εύα Βαγγέλη

Διεύθυνση Direct Market Δημήτρης Καλαμάρης

Direct Market Στεφανία Μουστάκη, Βασίλης Ζαφειρούλης, Κρύστα Φωτεινοπούλου
Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα
marketing@athensvoice.gr
Digital Advertorial Coordinator Έφη Ορφανάκου
efiorfanakou@athensvoice.gr
Digital Traffic Manager Εύη Ταρνάρη

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη
Λογιστήριο Ουρανία Μιχάλη, Μαρία Καραχοντζίτη, Βασίλης Νάκος, Μαίρη Λυκούση

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση
Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ
Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A.
Χαρ. Τρικούπη 22, 106 79 Αθήνα
Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369
fax: 210 3632.317
Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310
Athens Voice Radio 102.5: 210 3648. 213
Αγγελίες: 210 3617. 369
Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr
Αν δεν βρίσκετε την Α.V. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021
ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.

ΜΑΚΥΚΛΩΣΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΕΝΤΥΠΟ

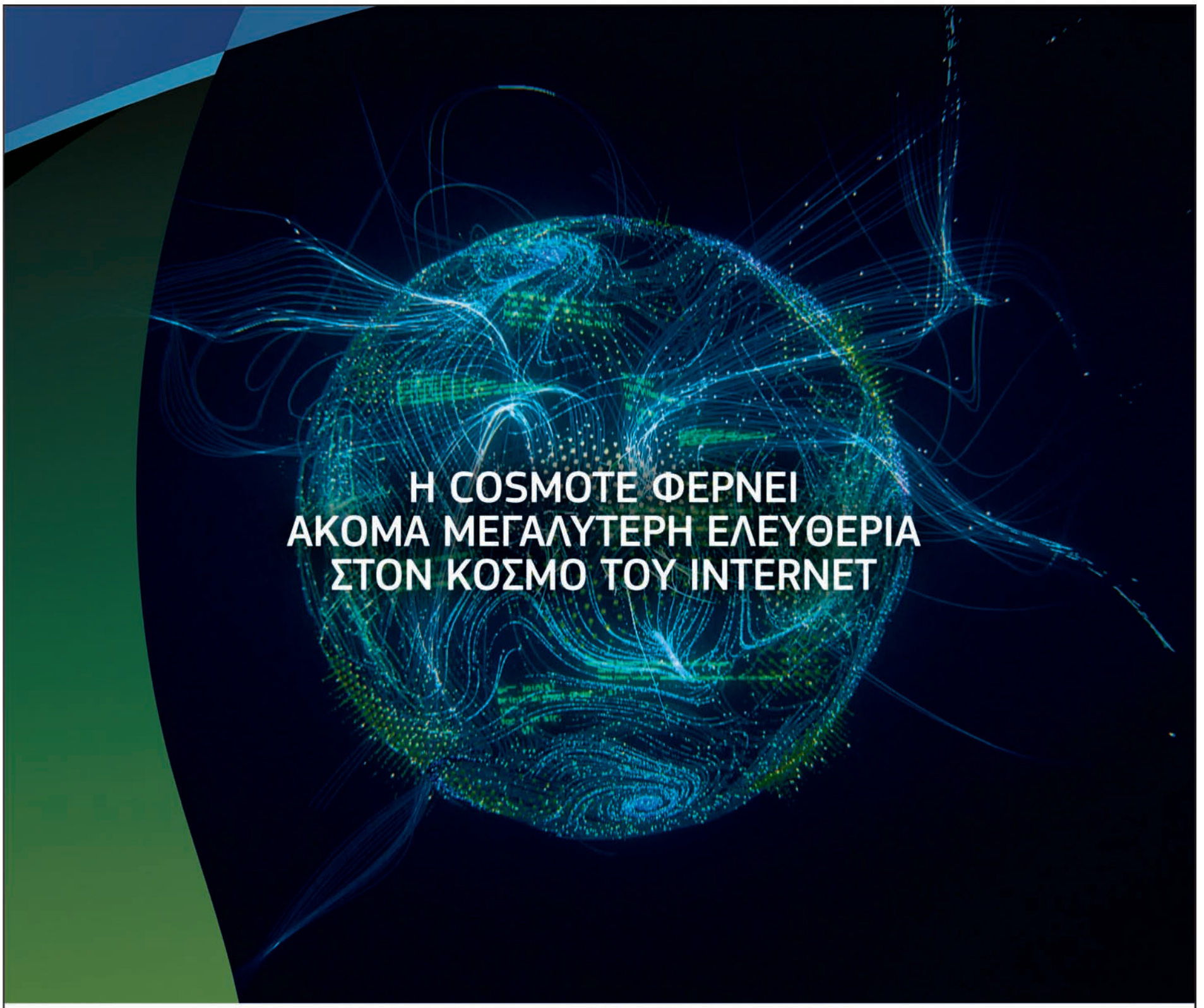

Ο άνθρωπος δημιούργησε τον κόσμο του Internet για να κάνει τον κόσμο του καλύτερο.

Στην COSMOTE έχουμε το ίδιο όραμα.
Και δουλεύουμε για να το κάνουμε πραγματικότητα.
Για να απολαμβάνουμε όλοι τον κόσμο του Internet ακόμα πιο ελεύθερα.

cosmote.gr

COSMOTE
Ένας κόσμος, καλύτερος για όλους.

ΟΤΕ ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

ΤΑ ΝΟΥΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Του **ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΑΧΑΡΟΥ**

16.023.069,67 ευρώ δόθηκαν τελικά στα ΜΜΕ για τη διαφήμιση του «Μένουμε σπίτι», σύμφωνα με τη λίστα η οποία δόθηκε στη δημοσιότητα. Τα ποσά στη συντριπτική τους πλειοψηφία κατανεμήθηκαν ανάλογα με τη δημοφιλία του κάθε μέσου και δεν έχουν καμία σχέση με εκείνα που ακούστηκαν τις προηγούμενες εβδομάδες από στελέχη και media φίλα προσκείμενα στην αντιπολίτευση. Τώρα, οι ίδιοι που μιλούσαν για τερατώδη ποσά άφησαν πίσω τους τις τερατολογίες και αναζητούν σκάνδαλα στο αν έπρεπε ένα επαρχιακό μέσο να πάρει 100 ευρώ παραπάνω αλλά «κόπηκε» γιατί δεν έγλειφε την κυβέρνηση.

1.232 διαφορετικά μέσα έλαβαν χρήματα από το συγκεκριμένο διαφημιστικό πρόγραμμα και κάποια εξ αυτών ανήκαν προφανώς στον ίδιο όμιλο. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι διαφήμιση έλαβαν ακόμη και τα Μέσα Ενημέρωσης που ανήκουν στα ίδια τα κόμματα.

8.000 κατασκόπους διαθέτει η Τουρκία μόνον επί γερμανικού εδάφους, σύμφωνα με δημοσιεύματα του Αραβικού Τυπου. Κρίμα, Ταγίπ, ο ψυχρός πόλεμος τελείωσε πριν γίνεις κυρίαρχος του παιχνιδιού. Βολέψου με έναν μαραθώνιο James Bond ή ίσως με συνεχείς επαναλήψεις του Θου-Βου.

30 συνολικά είναι κατηγορούμενοι για την υπόθεση της Folli Follie, οι οποίοι έλαβαν προθεσμία μέχρι τα τέλη Αυγούστου για να προετοιμάσουν την απολογία τους.

5 κακουργήματα βαρύνουν τους Δημήτρη και Τζώρτζη Κουτσολιούτσο. Πρόκειται για τα κάτωθι: «Απάτη σε βάρος του επενδυτικού κοινού, ξέπλυμα μαύρου χρήματος, χειραγώγηση αγοράς, εγκληματική οργάνωση, και πλαστογραφία».

2 ολόκληρα χρόνια έχουν ήδη παρέλθει από την αποκάλυψη της περίφημης έκθεσης για τα πεπραγμένα της διοίκησης της Folli και 1,5 χρόνος από την άσκηση της πρώτης ποινικής δίωξης. Μπορούσαν και νωρίτερα θεωρώ καθώς η βλάβη που υπέστη η αξιοπιστία των ελληνικών αρχών ήταν τεράστια, δεν ισχύει η παροιμία «κάλλιο αργά παρά ποτέ».

450 ήταν το Πρωτάθλημα που κατέκτησε φέτος (και παρά τη διακοπή εξαιτίας του lockdown) ο Ολυμπιακός. Καθώς οι ερυθρόλευκοι έχουν προκριθεί και στον τελικό του Κυπέλλου, θα διεκδικήσουν κόντρα στην ΑΕΚ και το 18ο νταμπλ τους.

27 είναι τα Κύπελλα Ελλάδος που έχει κατακτήσει ο Ολυμπιακός και 4 τα super cup.

20 Πρωταθλήματα έχει κατακτήσει ο Παναθηναϊκός, 12 η ΑΕΚ, 3 οι ΠΑΟΚ και Άρης και 1 η Λάρισα.

5 είναι οι μνηστήρες για την εξαγορά της ιστορικής βορειοελλαδίτικης οινοποιίας Μαλαματίνα, παραγωγού της φερώνυμης ρετσίνας.

125 χρόνια ζωής κλείνει φέτος η ιστορική εταιρεία, η οποία ανήκει πλέον στις τράπεζες μετά από την αδυναμία της να αποπληρώσει χρέος που ξεπερνούσε τα 35 εκατ. ευρώ.

90 ετών είναι πλέον ο μεγαλομέτοχος της Berkshire Hathaway, ο θρυλικός επενδυτής Warren Buffet, ο οποίος συνεχίζει να κλείνει συμφωνίες.

10 δισ. δολάρια είναι η αξιά των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας Dominion Energy τα οποία απέκτησε ο Buffet.

89 ετών είναι ένας άλλος μεγιστάνας, το πρώην αφεντικό της Formula 1, Bernie Ecclestone. Απτόητος ο Bernie έγινε ξανά πατέρας, παρά το προχωρημένο της ηλικίας του ξεκινώντας μια συζήτηση περί ηθικής σε σχέση με την επιλογή του.

84 ετών ήταν ο –μακαρίτης πλέον– Κώστας Βουτσάς, όταν έγινε για τέταρτη φορά πατέρας.

92% της παραγωγής του φαρμάκου redemsivir (σ.σ. το μεταφράσαμε εννοείται σε ρεδεμσιβίρη καθότι «όλα ελληνικά είναι» και «για μία ψήφο τα αμερικανάκια δεν μιλάνε ελληνικά») κατάσχεσε ο Donald Trump για να μην έχει κανείς άλλος «κακός» πρόσβαση. Του την «έσπασαν», όμως, Γερμανία και Βρετανία καθώς ανακοίνωσαν ότι έχουν επαρκή αποθέματα.

3.000.000 ευρώ έλαβε ο «κόκκινος» εργολάβος Χρήστος Καλογρίτσας από την αραβικών συμφερόντων κατασκευαστική εταιρεία CCC προκειμένου να μπορέσει να συμμετάσχει στη διαδικασία χορήγησης τηλεοπτικών αδειών επί ΣΥΡΙΖΑ, σύμφωνα με καταγγελίες του ιδίου. Το πρόβλημα δεν ήταν το δάνειο, αλλά το γεγονός ότι –σύμφωνα πάντα με καταγγελίες του Καλογρίτσα– για να πάρει τα λεφτά μεσολάβησε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ και συνάφθηκαν φανταστικές μεταξύ τους συμβάσεις. Τώρα οι Άραβες ζητούν τα λεφτά τους πίσω αλλά ο Καλογρίτσας τα έριξε στην έκδοση της εφημερίδας Documento.

20.000 ευρώ ήταν το τίμημα της εξαγοράς της εφημερίδας Documento από τον –κατά δήλωσή του– εργαζόμενο στην εφημερίδα του Καλογρίτσα, Κώστα Βαξεβάνη.

15,9 μονάδες διαφορά μεταξύ ΝΔ και ΣΥΡΙΖΑ εντοπίζει σε δημοσκόπησή της η εταιρεία ALCO ακριβώς έναν χρόνο μετά τις εκλογές της 7ης Ιουλίου 2019.

21% του δείγματος εμπιστεύεται τον Αλέξη Τσίπρα για πρωθυπουργό, ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο της πρόθεσης ψήφου υπέρ του ΣΥΡΙΖΑ που φθάνει το 24%. Υπάρχουν, λοιπόν, και ορισμένοι που προτίθενται να ψηφίσουν ΣΥΡΙΖΑ αλλά δεν θέλουν τον Τσίπρα για αρχηγό.

9% εκτιμά η Κομισιόν ότι θα είναι φέτος η ύφεση στην Ελλάδα, οριακά υψηλότερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο που διαμορφώνεται σε 8,7%.

9,7% ήταν η προηγούμενη εκτίμηση της Κομισιόν (Μάιος) για την ύφεση στην Ελλάδα και 7,7% η προηγούμενη εκτίμησή της για τον μέσο όρο της ευρωζώνης.

11,2% είναι η πρόβλεψη για ύφεση στην Ιταλία, η οποία αναδεικνύεται πρωταθλήτρια.

4,6% είναι η χαμηλότερη πρόβλεψη για ύφεση και αφορά στην Πολωνία.

9% αύξηση εμφάνισαν οι εξαγωγές ελληνικών τροφίμων το δίμηνο Μαρτίου Απριλίου σύμφωνα με στοιχεία της ελληνικής στατιστικής αρχής.

5 είναι τα προϊόντα που ξεχωρίζει η Εθνική Τράπεζα σε μελέτη της ως πρωταγωνιστές των εξαγωγών. Πρόκειται για την ελιά, το γιαούρτι, το μέλι, το ακτινίδιο και το μήλο.

25 χρόνια προτάσεων, μελετών και αντεγκλήσεων χρειάστηκαν ώστε την περασμένη Παρασκευή να μπει η πρώτη μπουλντόζα στο Ελληνικό. Η αντιπολίτευση κάνει λόγο για φιάσκο καθώς *«οι μπουλντόζες μπήκαν για να γκρεμίσουν»*. Μπουλντόζες που να ρίχνουν σκυρόδεμα, πάντως, δεν γνωρίζω.

1995 ήταν το σωτήριο έτος κατά το οποίο κατατίστηκε η πρώτη μελέτη για το αεροδρόμιο των νοτίων προαστίων. Στο μεσοδιάστημα μέχρι σήμερα, τουλάχιστον 4 πρωθυπουργοί υποσχέθηκαν να κάνουν την περιοχή πάρκο. Κάποιοι μάλιστα το παραξήλωσαν υιοθετώντας την άποψη ότι πρέπει να γίνει λαχανόκηπος…

Δύσκολα νούμερα με πολλά μηδενικά

#1 *«Το ηθικό πλεονέκτημα του ΣΥΡΙΖΑ το έχουν "τελειώσει" δεκάδες φορές από το 2015 μέχρι σήμερα. Προφανώς τους πονάει πολύ»*. Τάδε έφη Γεώργιος Τσίπρας, εξάδελφος του Αλέξη, βουλευτής και προϊστάμενος του Οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού επί Τσίπρα.

Πρώτον βλέπω μια σταδιακή μετακίνηση από το *«ηθικό πλεονέκτημα της Αριστεράς»* στο *«ηθικό πλεονέκτημα του ΣΥΡΙΖΑ»*.

Δεύτερον, ο ίδιος αναφέρει στη συνέντευξή του ότι στόχος ήταν να επιβληθεί πάντα το *«όλοι το ίδιο είναι»*, αλλά θυμάμαι καλά ότι ήταν εμβληματική φράση των οπαδών της ΠΦΑ το *«γιατί, οι προηγούμενοι καλύτεροι ήταν»;*

Τρίτον και κυριότερο, το ηθικό πλεονέκτημα δεν το απονέμεις εσύ στο εαυτό σου. Σου το αποδίδουν οι άλλοι. Διαφορετικά γίνεσαι περίγελος.

#2 *«Αν ο Μητσοτάκης δεν μπορεί είμαι εδώ για να αναλάβω»*, είπε ο τέως πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας και εξάδελφος του οικονομικού του συμβούλου Γιώργου Τσίπρα.

Πρώτον, δεν είχαν κλείσει ακόμη 365 ημέρες από την κάλπη στην οποία οι πολίτες αποδοκίμασαν την πολιτική του, όταν έκανε τη δήλωση.

Δεύτερον, ακόμη και σήμερα στις δημοσκοπήσεις ο πρωθυπουργός απολαμβάνει τεράστιας δημοφιλίας, ενώ ο τέως βρίσκεται κάτω και από τον κανέναν.

Τρίτον, ο Ιζνογκούντ ήταν κόμικ, όχι κανονικός άνθρωπος. **Α**

ΓΙΑ ΟΛΑ ΦΤΑΙΕΙ Η ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Του **ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ**

Κάποτε μου άρεσε να ακούω και το εκλάμβανα ως κομπλιμέντο πως δεν ταίριαζε η ηλικία μου με το ύφος της γραφής μου. Πολύ κομψά οι αναγνώστες μου με πληροφορούσαν πως ήμουν πολύ γέρος για να ασχολούμαι με ιστορίες που αφορούν τους πιτσιρικάδες, δηλαδή το μέλλον, δηλαδή το αύριο.

Δεν έδινα τότε σημασία έως ότου χτύπησε το καμπανάκι και μάλιστα παρατεταμένα τον περασμένο τον Σεπτέμβριο. Ποτέ δεν μου άρεσε αυτός ο μήνας. Τον είχα συνδυάσει με την επιστροφή στα σχολεία. Τη σιχαινόμουν αυτήν την επιστροφή. Εκεί, λοιπόν, στο Καρδιολογικό του γνωστού νοσοκομείου με πληροφόρησαν πως όντως η ηλικία μου περισσότερο συνάδει με αναφορές του τύπου «αλήθεια, πόσα στεντ σας τοποθέτησαν» ή «ποιο αντιπηκτικό παίρνετε» παρά με ιστορίες περί Νίκου Παππά και θεσμικού υποκόσμου με ολίγη από τη «χρυσόσκονη» με την οποία εμποτίζει τα ανοίγματά του το Μαξίμου. Το πρώην, το τρέχον και το επόμενο, για να είμαι ακριβής.

Έκανα πως δεν κατάλαβα, και όταν ο γιατρός με έστειλε από εκεί που ήρθα διότι ο ασθενής, αν θέλει, παρακολουθεί τα πάντα όταν επιχειρούν να ξεβουλώσουν τα σωληνάκια σου, πήρα των ομματιών μου και συνέχισα να γράφω για τους υδρογονάνθρακες και την έρημο της Λιβύης, ο ηλίθιος. Αυτή η ιστορία κράτησε κάμποσους μήνες όταν ένα απόγευμα με πληροφόρησαν, το άκουσα διά ζώσης μάλλον, πως η ζωή μου θα άλλαζε ριζικά διότι, άκουσον - άκουσον, η μία εκ των θυγατέρων μου θα αποτολμούσε να με μετατρέψει σε παππού. Θου φυλακή τω στόματί μου. Αυτό ήταν. Έως εκείνη τη στιγμή ούτε τα αντιπηκτικά, ούτε το στεφανιογράφημα, ούτε τα χαπάκια για να ρίχνουν τους παλμούς είχαν καταφέρει να με γονατίσουν.

Πέρασε καιρός έως την αποφράδα εκείνη ημέρα που μου έφεραν να θαυμάσω μία αλλόκοτη εικόνα με μεγάλη θολούρα όπου υποτίθεται ότι απεικονιζόταν η εγγονή μου. Έκανα πως καταλάβαινα τα πάντα αλλά δεν έβλεπα τίποτε. Μου είχε ξανασυμβεί το ίδιο αλλά στο μαυρόασπρο, όταν μου έδειχναν τις θυγατέρες μου. Τώρα τα μηχανήματα έχουν εξελιχθεί.

Το ίδιο βράδυ δεν κοιμήθηκα κανονικά. Μάλλον δεν κοιμήθηκα καθόλου. Έβλεπα ένα τερατάκι να με κοιτάζει απειλητικά. Αμέσως μετά να χαμογελά με νόημα και στο τέλος να ρίχνει μία ματιά γεμάτη περιφρόνηση. Δεν μου άρεσε καθόλου αυτή η αίσθηση της οικειότητας την οποία επέβαλλε το τερατάκι με το έτσι θέλω. Αντέδρασα αμέσως, σηκώθηκα να πιω κρύο νερό. Στάλες ιδρώτα έσταζαν από το μέτωπό μου. Η σκύλα, η Τεκίλα, με κοίταζε με συμπόνια. Κάθισα να σκεφτώ και ασυναίσθητα το χέρι μου έψαξε να βρει το πακέτο με τα τσιγάρα. Είχα διακόψει το κάπνισμα από τις 13 του περασμένου Σεπτεμβρίου. Δεν υπήρχε ούτε γόπα στο σπίτι. Έκτοτε το τερατάκι έγινε μέρος του προσωπικού μου ντεκόρ. Με ένα πρωτόγνωρο θράσος στα όρια της αγένειας, διεκδίκησε εξ αρχής χώρο και χρόνο έστω και αν δεν υπάρχει ακόμη ως φυσική παρουσία. Το τερατάκι είναι 7,5 μηνών και ζει, όπως είναι φυσικό, στην κοιλιά της μάνας της. Της! Ναι διότι η τεχνολογία εντόπισε τα πάντα γύρω από αυτή τη θυελλώδη και διεκδικητική παρουσία. Είναι γυναίκα. Σιγά να μην ήταν. Οι θεοί και οι άνθρωποι με εκδικήθηκαν εξ αρχής. Η γυναικεία παρουσία στη ζωή μου ήταν πάντα το κυρίαρχο στοιχείο. Λες και κάποια ισχυρή δύναμη συντόνισε μία ευμεγέθη συνωμοσία γύρω μου. Λες και κάποιοι επέλεξαν αυτό τον τρόπο για να με αναγκάσουν να συμβιβαστώ με την ιδέα πως στη ζωή μου υπήρξαν αυθεντικά ευτυχισμένες στιγμές και συγκυρίες και μικροί πίδακες σταγονιδίων ευτυχίας που έραναν αυτή τη ζωή ακόμη και στις δυσκολότερες καμπές της. Οι γυναίκες μετάλλασαν τη διάθεσή μου, είτε απαντούσαν στο όνομα Πολυξένη, ή Αγγελική, είτε σε αυτό της Μαριάννας ή της Αντωνίας είτε τώρα, όπως λέγεται, της Αντιγόνης, με όλες τις πιθανές και ενδιάμεσες ονομαστικές εκδοχές και υποκοριστικά.

Παρόλα αυτά το «χτύπημα» ήταν συντριπτικό. Η εικόνα ενός ψαρομάλλη με σχεδόν επτά δεκαετίες στην πλάτη να κρατά, ή να σέρνει ή να συνδιαλέγεται με ένα λιλιπούτειο θηλυκό, είναι, πώς να το κάνουμε ανατρεπτική. Δίνει την εντύπωση του τελεσίδικου. Κάτι συνέβη που δεν πρόκειται να αλλάξει πλέον. Εσύ έκανες παιδιά, αυτά απέκτησαν τα δικά τους και εσύ βρέθηκες με μία εγγόνα στην πλάτη, ή το στήθος, κυρίως στο μυαλό σου που το νιώθεις να σαλεύει, έτσι χωρίς αιτία.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΤΑ ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΟΤΑΝ ΓΕΡΝΑΣ, ΩΣΑΝ Η ΦΥΣΗ ΝΑ ΕΡΧΕΤΑΙ ΝΑ ΣΕ ΑΝΤΑΜΕΙΨΕΙ ΓΙΑ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΑΠΟΤΟΜΑ ΣΟΥ ΣΤΕΡΗΣΕ Η ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΕΝΑΧΩΡΙΕΣ ΠΟΥ ΣΟΥ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ

Διότι όλα αυτά τα αξιοθαύμαστα συμβαίνουν όταν γερνάς, ωσάν η φύση να έρχεται να σε ανταμείψει για κάτι που απότομα σου στέρησε ή για τις στεναχώριες που σου προκάλεσε. Υπάρχει αυτό το συνεχές δούναι και λαβείν όπου εσύ, αλλά και η ζωή, χρωστάνε ο ένας στον άλλον. Ο λογαριασμός αυτός είναι τρέχον, τη μία πιστώνεται, την αμέσως επόμενη στιγμή χρεώνεται και πάει λέγοντας μέχρι τον τελευταίο σπασμό. Κάπως έτσι αντιλαμβάνομαι την πρόθεση ή τη συνωμοσία του σύμπαντος να με καλοπιάσει δωροδοκώντας με, διότι μόνον ως θεία δωροδοκία εκλαμβάνω την παρουσία της Αντιγόνης στη ζωή μου. Προς το παρόν χορεύω μαζί της νοερά, αργότερα, είμαι σίγουρος, θα χορεύω στο πλάι της αναγνωρίζοντάς την ως ακόμη μία λύκαινα στην ευλογημένη, είναι αλήθεια, ζωή μου.

Όταν ο αγαπημένος σου γιατρός και συνομιλητής σου από τα παλιά σε πληροφορεί από το τηλέφωνο ένα πρωί πως βρέθηκε στο αίμα σου μία πολύ κακιά πρωτεΐνη που σημαίνει απλά ότι την έχεις βάψει, τότε συμβιβάζεσαι δύσκολα με την ιδέα πως αν και το τέλος δεν είναι μακριά, εντούτοις καλό θα ήταν να κρατήσεις την ψυχραιμία σου. Η πρωτεΐνη αυτή ακούει στο μυστήριο όνομα της Τροπονίνης. Δεν την γνώριζα την κυρία, αλλά την έμαθα από την καλή και από την ανάποδη. Ήταν στενάχωρη η σχέση μας. Ή εσύ ή εγώ. Δεν υπήρχε μέση λύση. Της επιβλήθηκα με το έτσι θέλω και υποχώρησε αλλά ξέρω καλά από αυτές τις Τροπονίνες. Κρύβονται. Καιροφυλακτούν. Τα έφερε, λοιπόν, η ζωή και ο αναμενόμενος ερχομός της Αντιγόνης εκλαμβάνεται ως «επιβεβλημένη λύση». Ως ένα νέο γραμμάτιο που κλήθηκα εκ των πραγμάτων να υπογράψω διότι στο τέλος αυτού του θέρους θα τεθώ εκ νέου στην άβολη θέση να χρωστώ στη ζωή. Δεν θα μου χρωστάει πια. Θα είναι ένας νέος κύκλος, με ένα νέο κέντρο και με ένα λεπτό νήμα να με συνδέει με αυτό, μία ανεπαίσθητη μεν εξάρτηση αλλά τόσο ισχυρή, λες και αυτή η λεπτή κλωστή είναι φτιαγμένη από ειδικά κράματα ώστε να δημιουργείται η αίσθηση πως αυτή η νέα σχέση αναπόφευκτα θα είναι άθραυστη. A

ΘΟΔΩΡΗΣ ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ

«Αν χρειαστεί, να πάρουμε και τα χρήματα του ESM»

Της **ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ**

ΕΙΧΑΜΕ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ ΟΤΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΘΑ έμπαινε σε μια τροχιά ανάκαμψης αλλά η πανδημία ανέτρεψε τα πάντα. Ο κορωνοϊός, οικονομικά μιλώντας πάντα, φαίνεται ότι δεν έχει τα χαρακτηριστικά «γρίπης» αλλά καρκίνου. Είναι μια ασθένεια που κυκλοφορεί ως μετάσταση, αλλού λιγότερο αλλού περισσότερο σε κάθε χώρα-μέλος της Ευρώπης. Ειδικότερα η ελληνική οικονομία, όπως παρατηρεί ο καθηγητής οικονομικής ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς και NR Senior Fellow στο Brookings Institution Θοδωρής Πελαγίδης, παρουσιάζει όλο και πιο έντονα κάποια χαρακτηριστικά σαν αυτά που προκαλούν τη μακροχρόνια, δομική στασιμότητα (secular stagnation), όπως χαμηλή επενδυτική και καταναλωτική δαπάνη, τεράστιο δημογραφικό πρόβλημα. Στο νέο του βιβλίο *«Η Ελληνική οικονομία πριν & μετά τον Covid-19»*, που θα κυκλοφορήσει την Παρασκευή από τις εκδόσεις Παπαζήση, έχει συγκεντρώσει κείμενα που ερευνούν τη «μετάσταση» αυτή στην ελληνική οικονομία και φιλοδοξούν να συνεισφέρουν στη δημόσια συζήτηση σε αυτή την πολύ κρίσιμη για την οικονομία περίοδο. Με αυτή την αφορμή τον ρωτήσαμε ποια θεωρεί ότι είναι τα επείγοντα μέτρα πολιτικής που πρέπει να ληφθούν, διεθνώς, στην Ευρώπη και στη χώρα μας, πώς σχολιάζει τα μέτρα που πήρε και παίρνει η ελληνική κυβέρνηση και τι πιστεύει ότι πρέπει να γίνει εάν, ο μη γένοιτο, υπάρξει δεύτερο κύμα πανδημίας το φθινόπωρο.

Οι διευκολυντικές νομισματικές και επεκτατικές δημοσιονομικές πολιτικές της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής, παρ' όλο που είναι ένα θετικό βήμα, θα είναι αρκετές για να αντιμετωπιστεί μια οικονομική «νόσος» σαν αυτή με τα χαρακτηριστικά της μακροχρόνιας, δομικής στασιμότητας;

Πιστεύω ότι οι πρωτοβουλίες του γαλλογερμανικού άξονα είναι επιτέλους σημαντικές, αυτό δε καταδεικνύει και τις ισχυρές προσωπικότητες της καγκελαρίου Μέρκελ αλλά και του προέδρου Μακρόν. Η δυσμενέστατη οικονομική συγκυρία μπορεί πράγματι να σπρώξει την Ευρώπη να κάνει ένα βήμα παραπάνω και να προχωρήσει σε έναν δανεισμό που θα αφορά ενίσχυση των δαπανών στον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο. Των οριζόντιων βεβαίως δαπανών, διαφορετικά θα έχουμε δυσμενείς δευτερογενείς επιδράσεις στον ανταγωνισμό μεταξύ των περιφερειών και των χωρών-μελών. Δηλαδή τα χρήματα πρέπει να γίνουν επενδύσεις για το κοινό ευρωπαϊκό καλό που θα ευνοούν όλους και οριζόντια. Η πράσινη στρατηγική, η ηλεκτροκίνηση, η ψηφιακή οικονομία αλλά και η κοινωνική οικονομία μαζί με κίνητρα σοβαρά για τη νεανική επιχειρηματικότητα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες. Ο δε αποκλεισμός των νέων από τις οικονομικές ευκαιρίες είναι το πιο σημαντικό πρόβλημα ίσως που αντιμετωπίζει σήμερα όχι μόνο η Ευρώπη αλλά όλος ο πλανήτης.

Όπως όταν ξέσπασε η κρίση κι ο κόσμος απέσυρε τις καταθέσεις του από τις τράπεζες, έτσι και τώρα με την πανδημία του κορωνοϊού υπάρχει πολλή αβεβαιότητα και φόβος. Οι άνθρωποι διστάζουν να ξοδέψουν και πιθανώς, αν δεν βρεθεί σύντομα φάρμακο και εμβόλιο, να μην έχουν να ξοδέψουν. Φοβάστε τις ίδιες αντιδράσεις σε αυτή την υγειονομική κρίση; Ποια είναι τα επείγοντα μέτρα πολιτικής που πρέπει να ληφθούν, διεθνώς, στην Ευρώπη και στη χώρα μας με τις ιδιαιτερότητές της;

Τα επείγοντα μέτρα που πρέπει να ληφθούν λαμβάνονται ήδη. Σκεφτείτε μόνο αυτή η πολιτική στην Ευρώπη να εφαρμόζονταν ένα ή δύο χρόνια πριν. Αδιανόητο. Ρευστότητα υπάρχει κυρίως βεβαίως από τις καταθέσεις που λιμνάζουν, καταθέσεις που κατέχει κυρίως η upper middle class και οι super rich. Μια σειρά μέτρων αναγκαστικής δαπάνης, και κυρίως φυσικά επενδυτικής δαπάνης που θα τονώσει σε ένα δεύτερο στάδιο και την καταναλωτική, πρέπει να εκκινούν από τις κυβερνήσεις. Σε κάθε περίπτωση, οι χρεοκοπίες στον ιδιωτικό τομέα διεθνώς που έρχονται θα αναγκάσουν τις κυβερνήσεις να παρέμβουν με όλα τα μέσα για να σώσουν ένα μεγάλο κομμάτι της ιδιωτικής οικονομίας. Άρα, εκ των πραγμάτων η σχέση ιδιωτικού και δημοσίου τομέα της οικονομίας θα επανατοποθετηθεί. Σε κάθε περίπτωση πάντως, για το μέρος της κοινωνίας που πιέζεται και θα πιεστεί, ιδίως από τις χρεοκοπίες των μικρών επιχειρήσεων σε τομείς δε επιπλέον όπου η ψηφιακή οικονομία επελαύνει, εύκολες λύσεις δυστυχώς δεν υπάρχουν.

Το πρόβλημα της μακροχρόνιας, δομικής στασιμότητας –λόγω μεταξύ άλλων της χαμηλής επενδυτικής και καταναλωτικής δαπάνης και του τεράστιο δημογραφικού προβλήματος– που περιγράφετε στο βιβλίο σας για την Ελλάδα δεν είναι καινούργιο. Όπως και εσείς, πολλοί αναλυτές προειδοποιούσαν τα τελευταία χρόνια ότι όσο καθυστερεί η προώθηση και η εφαρμογή των δομικών αλλαγών στην οικονομία μας τόσο αυξάνεται η πιθανότητα να εισέλθει η χώρα σε μια παγίδα «μακροχρόνιας στασιμότητας» με άμεσες επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία. Με τα νέα δεδομένα όμως γίνεται ακόμα πιο δύσκολη η ανακατανομή από τις μη παραγωγικές επιχειρήσεις προς τις περισσότερο παραγωγικές. Μπορούμε να κάνουμε κάτι άμεσα ώστε να μην ακολουθήσουμε το μονοπάτι της στασιμότητας, να βγούμε γρηγορότερα από τον φαύλο κύκλο; Είστε καθόλου αισιόδοξος για την Ελλάδα;

Για το ζήτημα αυτό γράφω από το 2017. Διεθνώς παρατηρείται αλλά και αναδεικνύεται από την 9η Νοεμβρίου 2013 με αφορμή τη σχετική ομιλία του Larry Summers στο IMF προς τιμήν του Stanley Fisher. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ενδείκνυται μία, θα την έλεγα τεχνητή, τόνωση της δαπάνης και κυρίως της ζήτησης για επενδύσεις. Με κάθε μέσο, δηλαδή και με τους δύο βραχίονες της οικονομικής πολιτικής, τη νομισματική και τη δημοσιονομική. Το πρόβλημα είναι ότι δομικά ζητήματα που αναδεικνύονται εξαιτίας των προϋπαρχουσών οικονομικών ανισοτήτων, της τεχνολογικής αλλαγής, της διάρθρωσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος, ακόμα και του δημογραφικού προβλήματος, η τόνωση αυτή με ρευστότητα δεν διαχέεται χαμηλά στο οικονομικό σύστημα και κυρίως τη μικρομεσαία παραγωγή. Το αποτέλεσμα είναι η πολιτική αυτή να συντηρεί μεν το σύστημα αλλά να μην πετυχαίνει τους στόχους της.

Η ελληνική οικονομία επηρεάζεται σαφώς από την κατάσταση αυτή καθώς η ζήτηση από το εξωτερικό δεν μπορεί να είναι η αναμενόμενη. Ένα άλλο ζήτημα σοβαρό είναι το δημογραφικό στην Ελλάδα, που δεν βοηθά τη δαπάνη. Επιπλέον η πανδημία έχει σπρώξει περισσότερο νοικοκυριά και επιχειρήσεις στην επιφύλαξη όσον αφορά την κατανάλωση και τις επενδύσεις. Αποταμιεύσεις υπάρχουν οπωσδήποτε και εκτός του τραπεζικού συστήματος αλλά όλοι τηρούν στάση αναμονής λόγω της διεθνούς αβεβαιότητας, παρά τις σημαντικές προσπάθειες της κυβέρνησης. Είναι πραγματικά μια δύσκολη κατάσταση. Θα εξαρτηθούν πολλά από την πορεία του τουρισμού τους επόμενους τρεις μήνες.

Ο τουρισμός είναι ο κλάδος που πλήττεται περισσότερο και πιθανότατα για να διασωθούν οι υγιείς επιχειρήσεις να πρέπει να επέμβει το κράτος. Πώς σχολιάζετε τα μέτρα που πήρε και παίρνει η ελληνική κυβέρνηση, είναι αρκετά ή όπως υποστηρίζει η αντιπολίτευση πρέπει να δοθούν περισσότερα χρήματα; Και πώς θα αντιμετωπιστεί μια ενδεχόμενη επιμήκυνση της κατάστασης αυτής και την επόμενη χρονιά;

Εσείς πιστεύετε ότι αν η κυβέρνηση μπορούσε να βοηθήσει περισσότερο δεν θα το έκανε; Εκτός αν υπονοείτε ότι πρέπει να αυξηθούν οι φόροι ώστε να γίνει μια επιπλέον ανακατανομή στη βάση των επιπτώσεων της πανδημίας. Αλλά εδώ όλοι πλήττονται. Πείτε μου έναν κλάδο της οικονομίας που βγαίνει κερδισμένος. Εάν υπάρξει δεύτερο κύμα πανδημίας και εκ των πραγμάτων τα έσοδα από τον εξωτερικό τομέα της οικονομίας είναι πολύ περιορισμένα, τότε οπωσδήποτε η κυβέρνηση θα πρέπει να ζητήσει την επιτάχυνση της ροής των πόρων του ταμείου που σχεδιάζει η Ευρώπη, να εξαντλήσει όλα τα «ECB eligible» χρήματα που μπορεί να δανειστεί από τις αγορές αλλά και, προφανώς, αν χρειαστεί να γίνουν επιπλέον δαπάνες στην υγεία, να πάρει και τα χρήματα του ESM. Εγώ, ξέρετε, δεν είμαι εναντίον των δανείων όταν αυτά έχουν χαμηλό επιτόκιο, για να μην πω μηδενικό. Άλλωστε, όπως έλεγε ο Κέυνς, τα δάνεια πάντα μπορούν να πηγαίνουν χρονικά πιο μακριά... Α

Του ΚΩΣΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΗ

Οι Έλληνες και τα μουλάρια

Παραδοσιακά, για να βρεις άνθρωπο που να μιλάει ελληνικά στην καλντέρα της Οίας, θα πρέπει να μπεις μέσα σε μαγαζί. Έξω δεν κυκλοφορούν Έλληνες. Και να θέλουν, δεν μπορούν. Όταν τα φθηνότερα δωμάτια ξεκινούν από 350 ευρώ, το προϊόν απευθύνεται σε ανθρώπους συγκεκριμένης εισοδηματικής τάξης και με διάθεση για πολλά likes στο Instagram. Στην καλντέρα της Σαντορίνης δεν πας για διακοπές. Πας για selfies και μένεις το πολύ τρεις μέρες. Και χωράνε όλοι. Ματσωμένοι Αμερικανοί, Κινέζοι νεόνυμφοι, φασαριόζοι Αυστραλοί και κανένα ζευγάρι από το Λίβερπουλ που ζει το όνειρο της ζωής του φορτώνοντας την πιστωτική κάρτα σαν σαντορινιό μουλάρι. Όμως το προηγούμενο Σαββατοκύριακο δεν ήταν έτσι. Και οι μαγαζάτορες της καλντέρας ένα θέμα είχαν στο στόμα. Οι άνθρωποι που περνούσαν μπροστά από τα μαγαζιά τους μιλούσαν ελληνικά. Σκέτη κατάρα. Το διαπίστωσα με τα μάτια και τα αυτιά μου. Πήγα μέχρι το κάστρο, εκεί που μαζεύονται για το ηλιοβασίλεμα, οι «σανσετάδες» και ήταν σαν έχω βγει τη βόλτα μου στην κεντρική πλατεία του Χαλανδρίου. Μέχρι και ένα ζευγάρι τριαντάρηδων, «κανονικών» παιδιών, με ρώτησε αν γνωρίζω πού είναι το ξενοδοχείο στο οποίο είχαν κάνει κράτηση. Πάνω στην καλντέρα, παρακαλώ. Διότι, τουλάχιστον για αυτή την περίοδο, οι τιμές έχουν πάρει την κουτρουβάλα, χτυπάνε πάνω στα σκαλοπάτια, τσακίζονται στα βράχια και φτάνουν διαμελισμένες κάτω στο Αμμούδι. Λογικό. Εκεί που το νησί είχε, στις αρχές Ιουλίου, εβδομήντα διεθνείς πτήσεις τη μέρα, τώρα έχει τρεις. Παραδόθηκε, λοιπόν, στους Έλληνες, στους Βαλκάνιους γείτονες και στους έξυπνους που κατάλαβαν ότι αξίζει να πας Αθήνα και από εκεί να πάρεις το πλοίο. Θα ταλαιπωρηθείς λίγο παραπάνω, αλλά θα δεις τη Σαντορίνη σε τιμές που δεν μπορούσες να φανταστείς και με τον κόσμο που κυκλοφορεί στις αρχές Νοεμβρίου. Αυτό μπορεί να το βρείτε χαριτωμένο. Ναι, από την πλευρά σας έτσι φαίνεται. Αν το δείτε, όμως, από την πλευρά του φίλου μου που πληρώνει ένα πεντοχίλιαρο ενοίκιο και κάνει ημερήσιο τζίρο είκοσι ευρώ, θα γίνετε σαν εκείνα τα αντιπολεμικά πόστερ, με τον στρατιώτη που πέφτει ανοίγοντας τα χέρια και από πάνω γράφει "WHY?".

Για μένα, που δύναμαι να ισχυριστώ ότι γνωρίζω το νησί και την οικονομία του, το αξιοθέατο δεν είναι το ηλιοβασίλεμα, αλλά η νύχτα που το σκεπάζει μέρα μεσημέρι. Δεν είναι το άσπρο της καλντέρας, αλλά τα λευκά κατεβασμένα στόρια και τα έρημα σοκάκια. Είναι οι ιστορίες που ακούς για τύπους που πήραν δάνειο και πλήρωσαν πενήντα χιλιάρικα «αέρα» και τώρα δεν μπορούν να βγάλουν το λουκέτο από την πόρτα. Είναι τα ποσά που έπεσαν για να αγοραστούν καταμαράν και τώρα δεν υπάρχει ούτε σάλιο, πόσο μάλλον πετρέλαιο για να τα φέρουν στο νησί. Και πολύ περισσότερο είναι οι περιπτώσεις των ανθρώπων, νέων κυρίως, που περίμεναν το καλοκαίρι για να ζήσουν σαν τα σαλιγκάρια – κλεισμένοι στις τρύπες που έχουν για σπίτι, βγαίνοντας έξω μόνο για το καθημερινό, χωρίς ρεπό, μεροκάματο. Για να βγάλει η Σαντορίνη τα λεφτά της, πρέπει να έχει στην πλάτη της τουλάχιστον 100.000 επισκέπτες ημερησίως. Υπάρχουν μέρες που μόνο από τα κρουαζιερόπλοια κατεβαίνουν σχεδόν 20.000 άνθρωποι. Εκείνες τις μέρες πάνω από την καλντέρα των Φηρών σχηματίζεται νέφος. Και κάθε καλοκαίρι το τουριστικό προϊόν παράγει 45.000 τόνους σκουπίδια που καταλήγουν στη χωματερή του νησιού, όχι και πολύ μακριά από τα Φηρά. Κάποιοι τώρα λένε ότι το σοκ που έφερε η πανδημία μπορεί να γίνει ευκαιρία ώστε να αναπνεύσει το νησί, επανεξετάζοντας το τουριστικό του δόγμα. Ας πούμε, όπως η Βενετία. Συγγνώμη, αλλά είναι ανοησίες. Και τι θα κάνουν τα ξενοδοχεία; Η Σαντορίνη είναι καταδικασμένη να «σκάσει». Απλώς φέτος υφίσταται ένα σοκ που δεν είναι απαραιτήτως κακό για όλους. Χαίρονται οι Έλληνες τουρίστες και τα μουλάρια. Όπως είχαν χαρεί και οι αστακοί στην κουζίνα του Τιτανικού. ●

kostas@giannakidis.com

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΤΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑΣ ΓΙΑ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2020-2021

Το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αττική Παράδοση προκηρύσσει τρεις υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές σε Πανεπιστήμιο των Η.Π.Α. και την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 συμφώνα με τους σκοπούς του ιδρύματος που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3 του καταστατικού του (πδ. 7/1/1991 ΦΕΚ Β'136)

Τρεις (3) υποτροφίες με αντικείμενο
Μουσικές Σπουδές
Σύνθεση, Θεωρία και Πρακτική
€10.000 (δέκα χιλιάδων ευρώ) εκάστη

Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι Έλληνες υπήκοοι, να μην έχουν υπερβεί το 30ό έτος και να έχουν γίνει δεκτοί σε Μεταπτυχιακό Τμήμα Αμερικανικού η Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου το αργότερο έως την τελευταία ημέρα υποβολής των υποψηφιοτήτων.

Οι υποψήφιοι θα κληθούν να υποβάλουν σε δύο (2) αντίγραφα: βιογραφικό σημείωμα και μια αυτοπεριγραφική έκθεση (personal statement) προς το Δ.Σ., αντίγραφο των τίτλων σπουδών τους, καθώς και πιστοποιητικό γεννήσεως, απόσπασμα ποινικού μητρώου, εκκαθαριστικό εφορίας και αποδεικτικό της εγγραφής τους σε Μεταπτυχιακό Τμήμα Αμερικανικού ή Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.

Για περισσότερες πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην κα **Μαρίκα Ανδρεάδη** στο τηλέφωνο **210 6009800, εσωτ. 1123.**
Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή υποψηφιοτήτων με τα παραπάνω δικαιολογητικά ορίζεται η **Παρασκευή, 17 Ιουλίου 2020** στην διεύθυνση **Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Αττική Παράδοση Γραβιάς 6, Αγία Παρασκευή 15342,** υπόψιν κας Μαρίκας Ανδρεάδη.

Η υγειονομική «θωράκιση» των νησιών θα κριθεί στην πράξη και όχι στα σχέδια επί χάρτου

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΞΑΝΘΟΥ**

ΕΙΝΑΙ ΓΕΓΟΝΟΣ ΟΤΙ Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ SARS-Cov-2 ήταν πολύ ήπια στην Ελλάδα και ότι, εξαιτίας του συνδυαστικού αποτελέσματος πολλών παραγόντων, αποφύγαμε μια υγειονομική τραγωδία στη χώρα μας και έκλεισε το πρώτο επιδημικό κύμα με τις λιγότερες δυνατές απώλειες. Η έγκαιρη λήψη των περιοριστικών μέτρων από την κυβέρνηση αλλά και η συμβολή της αξιωματικής αντιπολίτευσης στο αναγκαίο κλίμα κοινωνικής συναίνεσης και συμμόρφωσης των πολιτών στις οδηγίες των ειδικών, έπαιξαν καταλυτικό ρόλο.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όμως ότι δεν τελειώσαμε ακόμα με την πανδημία, ότι ο ιός κυκλοφορεί ανάμεσά μας προκαλώντας «εστιακές αναζωπυρώσεις» της νόσου Covid-19 σε διάφορες περιοχές και ότι απαιτείται αυξημένη επιδημιολογική και κοινωνική εγρήγορση ειδικά την καλοκαιρινή περίοδο. Τα δύσκολα λοιπόν είναι μπροστά μας, δεν δικαιολογείται καμιά θριαμβολογία και αυτό που χρειάζεται δεν είναι μόνο η ατομική ευθύνη των πολιτών αλλά και η κρατική ευθύνη.

Η επανεκκίνηση της τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα με υγειονομικά ασφαλή και οικονομικά βιώσιμο τρόπο είναι μια δύσκολη εξίσωση που οφείλει να λύσει η κυβέρνηση, ειδικά σε μια χρονική συγκυρία που, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η διασπορά του ιού σε πολλές χώρες είναι ακόμα ανεξέλεγκτη. Η επιλογή του «ανοίγματος» της τουριστικής αγοράς σε επισκέπτες από άλλες χώρες, ειδικά μετά την 1η Ιουλίου που «απελευθερώνονται» όλα τα περιφερειακά αεροδρόμια, πρέπει να συνοδευτεί με ένα ολοκληρωμένο και εφαρμόσιμο σχέδιο υγειονομικής διαχείρισης στη διάρκεια του καλοκαιριού, το οποίο θα περιλαμβάνει την πρόληψη, την έγκαιρη διάγνωση, την αποτελεσματική φροντίδα και την αποτροπή διασποράς κρουσμάτων Covid-19. Το στοίχημα είναι μεγάλο, αφορά πρωτίστως τη Δημόσια Υγεία αλλά και την επιβίωση εκατοντάδων χιλιάδων επιχειρήσεων και εργαζομένων και, ακριβώς γι' αυτό, πρέπει να κερδηθεί. Το «Σχέδιο Υπηρεσιών Υγείας για τη Νησιωτική Χώρα» που παρουσίασε η κυβέρνηση θα κριθεί στην πράξη, στους όρους και τις προϋποθέσεις αποτελεσματικής υλοποίησής του σε κάθε τουριστικό προορισμό. Θα κριθεί στα αντανακλαστικά του συστήματος (ΕΣΥ, ΕΚΑΒ, ΕΟΔΥ, Πολιτική Προστασία, Αυτοδιοίκηση) σε κάθε ύποπτο ή επιβεβαιωμένο κρούσμα Covid-19, στην επάρκεια προσωπικού και μέσων στις δημόσιες δομές των νησιών, στην καλή προετοιμασία και εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού του ΕΣΥ, των ιδιωτών γιατρών αλλά και των εργαζομένων στα ξενοδοχεία και στις τουριστικές επιχειρήσεις, θα κριθεί στο συντονισμό των ενεργειών που πρέπει να γίνουν για τη διαχείριση τοπικών «υγειονομικών κρίσεων».

EUROKINISSI-ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΣΟΥΜΕ ΟΤΙ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΣΑΜΕ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΝΔΗΜΙΑ, ΟΤΙ Ο ΙΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΠΡΟΚΑΛΩΝΤΑΣ «ΕΣΤΙΑΚΕΣ ΑΝΑΖΩΠΥΡΩΣΕΙΣ» ΤΗΣ COVID-19 ΚΑΙ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΕΓΡΗΓΟΡΣΗ

Σ' αυτή τη φάση δεν βοηθά η κινδυνολογία. Είναι σίγουρο όμως ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο αποτυχίας, γιατί το υγειονομικό, οικονομικό και κοινωνικό πλήγμα θα είναι βαρύτατο. Εμείς, όπως κάναμε και στο αρχικό κύμα της πανδημίας, δεν πρόκειται να επενδύσουμε στην υγειονομική αποτυχία και στην καταστροφή. Θα συνεχίσουμε όμως να επισημαίνουμε ανεπάρκειες, αστοχίες ή ολιγωρίες της κυβέρνησης και να προτείνουμε τα αναγκαία μέτρα ουσιαστικής υγειονομικής «θωράκισης» των νησιών, όπως:

◆ Αποκέντρωση των διαγνωστικών εξετάσεων και διαθεσιμότητα γρήγορων μοριακών τεστ σε όλες τις δημόσιες δομές των νησιών (Νοσοκομεία - Κέντρα Υγείας) - Διευρυμένοι διαγνωστικοί έλεγχοι προληπτικού χαρακτήρα σε ομάδες υψηλού κινδύνου στη διάρκεια της τουριστικής περιόδου

◆ Διασφάλιση των προϋποθέσεων σε κάθε νοσοκομείο της νησιωτικής χώρας για διασωλήνωση, νοσηλεία σε θάλαμο αρνητικής πίεσης και διακομιδή με ασφάλεια των περιστατικών covid-19 (με κίνητρα εθελοντικής μετακίνησης ειδικευμένων γιατρών ή εξειδικευόμενων στην εντατικολογία, από νοσοκομεία του κέντρου στα νησιά κατά την καλοκαιρινή περίοδο, για συνδυασμό εργασίας και διακοπών)

◆ Σχέδιο μόνιμων προσλήψεων ειδικευμένων γιατρών και άλλων επαγγελματιών υγείας στις μονάδες του ΕΣΥ των νησιών, με ειδική μοριοδότηση των συμβασιούχων που ήδη υπηρετούν στα νοσοκομεία και ΚΥ αυτών των περιοχών, για να υπάρξει σταθερή κάλυψη των αναγκών τους με ποιοτικές υπηρεσίες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

◆ Νέα δέσμη κινήτρων (οικονομικών, επιστημονικών, εκπαιδευτικών, υπηρεσιακών και άλλων) με τη συνδρομή Κράτους και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όχι μόνο για την προσέλκυση αλλά και για την παραμονή στα νησιά ειδικευμένων γιατρών. Μόνο έτσι μπορεί να διασφαλιστεί η επαρκής και μόνιμη στελέχωση των δομών του ΕΣΥ στις άγονες και νησιωτικές περιοχές και να αντιμετωπιστούν οι υπαρκτές υγειονομικές ανισότητες ανάμεσα στις περιφέρειες της χώρας.

◆ Μέριμνα για την αναβαθμισμένη υγειονομική φροντίδα πληθυσμών ειδικής ευαλωτότητας που ζουν σε κλειστές δομές στις τουριστικές περιοχές (πρόσφυγες, Ρομά, φιλοξενούμενοι σε γηροκομεία ή προνοιακά ιδρύματα κ.λπ.) και οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν εστίες «υπερμετάδοσης» του SARS-CoV-2. Ειδικά για τους προσφυγικούς καταυλισμούς απαιτείται η αποσυμφόρηση και η «πληθυσμιακή αραίωσή» τους με άμεση μετεγκατάσταση των πιο ευπαθών ομάδων στην ενδοχώρα.

Η πανδημία και οι νέες ανάγκες που ήρθαν στο προσκήνιο αποτελούν μοναδική ευκαιρία για μια γενναία επένδυση στο ΕΣΥ και για την αναδιοργάνωση των Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας της χώρας. Σήμερα υπάρχουν οι δημοσιονομικές προϋποθέσεις και οι δυνατότητες σύγκλισης με την Ευρώπη στις δημόσιες δαπάνες υγείας (7% του ΑΕΠ), στην ΠΦΥ και στον οικογενειακό γιατρό, στον αριθμό νοσηλευτών/100.000 κατοίκους, στις κλίνες ΜΕΘ/100.000 κατοίκους κ.λπ. Η επένδυση στη Δημόσια Υγεία δεν έχει μόνο υγειονομική αξία, έχει ταυτόχρονα και αναπτυξιακό χαρακτήρα, ενισχύει την κοινωνική συνοχή και την ισότητα στη φροντίδα υγείας και είναι κρίσιμος όρος βιώσιμης ανάπτυξης και ευημερίας. **Α**

Ο Α.Ξ. είναι βουλευτής Ρεθύμνου του ΣΥΡΙΖΑ, πρώην υπουργός Υγείας

ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ο «εξισλαμισμός» της, που διχάζει τους Τούρκους, δεν αναμένεται άμεσα

Του **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΑΣΣΑΒΕΤΑ**

Το ζήτημα της μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε τζαμί έχει ερεθίσει την ελληνική κοινή γνώμη. Στον τύπο, αναλύεται συνήθως υπό το πρίσμα των ελληνικών ευαισθησιών. Έτσι όμως συσκοτίζεται η διχόνοια και οι εντάσεις που προκαλεί στην τουρκική κοινή γνώμη και πολιτική σκηνή. Στις εντάσεις αυτές και τα πολιτικά αδιέξοδα του Έρντογαν βρίσκεται η απάντηση σε δύο βασικά ερωτήματα: Γιατί εκείνος επιμένει στη μετατροπή; Ποια θα είναι η εξέλιξη της υπόθεσης;

Το βαρύ συμβολικό φορτίο της Αγίας Σοφίας αποτελεί σημείο συλλογικής αναφοράς για την ελληνική κοινωνία. Το κτίσμα, που για 916 χρόνια αποτέλεσε τη μεγαλύτερη εκκλησία της χριστιανοσύνης και για 482 χρόνια λειτούργησε ως τζαμί, φέρει αντίστοιχο συμβολικό φορτίο και για την τουρκική κοινωνία. Μόνο που στην Τουρκία δεν υφίσταται γενική συμφωνία ως προς το περιεχόμενο του φορτίου αυτού. Διαφορετικοί ιδεολογικοί χώροι έχουν επενδύσει την Αγία Σοφία με το δικό του ο καθένας αφήγημα και σημειολογία. Τα αφηγήματα ουδόλως συμπίπτουν, όπως δεν συμπίπτουν και οι αντίστοιχες επιθυμίες για την τύχη του μνημείου.

Γιατί η Αγία Σοφία διχάζει τους Τούρκους

Για τους ισλαμιστές και τον εθνικιστικό χώρο, ο εξισλαμισμός της Αγίας Σοφίας είναι η ύψιστη και ιερότερη πράξη της Άλωσης (της «Κατάκτησης της Ιστάνμπουλ» κατά την τουρκική ορολογία). Συμβολίζει το πέρασμα της Πόλης από τον ελληνοχριστιανικό στον τουρκοϊσλαμικό κόσμο και το «δίκαιο του ξίφους» του μουσουλμάνου κατακτητή. Για τους κεμαλιστές, από την άλλη, η λειτουργία από το 1934 του μνημείου ως μουσείου κατ' απόφαση του Ατατούρκ συμβολίζει το πέρασμα της χώρας από τη θεοκρατική Οθωμανική Αυτοκρατορία στην κοσμική Τουρκική Δημοκρατία.

Το έαν η Αγία Σοφία λειτουργεί ως μουσείο ή ως ισλαμικό τέμενος έχει μεγάλη συμβολική σημα-

σία, ακριβώς γιατί απηχεί τη στάση του κράτους έναντι του οθωμανικού παρελθόντος. Ο ιδρυτής της Τουρκικής Δημοκρατίας αποφάσισε τη μετατροπή της σε μουσείο ως «κίνηση καλής θέλησης» προς την Ελλάδα, υποστηρίζουν πολλοί ιστορικοί. Ακόμη περισσότερο, όμως, ήθελε με την πράξη αυτή να υπογραμμίσει –για πολλοστή φορά– την εκκοσμίκευση του κράτους και την αποδέσμευσή του από τη θρησκεία.

Ο ισλαμικός χώρος ουδέποτε συμβιβάσθηκε με την «εκκοσμίκευση» της Αγίας Σοφίας, όπως δεν συμβιβάστηκε με καμία αλλαγή της κεμαλικής μεταπολίτευσης. Μετά τη λήξη της μονοκομματικής διακυβέρνησης (1923-1950), οι λαϊκιστές πολιτικοί των συντηρητικών κομμάτων προσπαθούσαν πάντοτε να αντλήσουν πολιτικό κεφάλαιο από τις «ισλαμικές ευαισθησίες». Στις πρώτες πολυκομματικές εκλογές της χώρας (1950), το Δημοκρατικό Κόμμα του Αντνάν Μεντερές θριάμβευσε ακριβώς χάρη στην ψήφο των θρησκων. Τους είχε υποσχεθεί πως θα επαναφέρει το κάλεσμα του μουεζίνη από την τουρκική πίσω στην αραβική γλώσσα, ακυρώνοντας σχετική απόφαση του Ατατούρκ. Η επαναφορά ήταν από τις πρώτες πράξεις της νέας διοίκησης.

Ως τη δεκαετία του 1970 και την εμφάνιση του «πολιτικού Ισλάμ», ωστόσο αίτημα για επαναφορά της Αγίας Σοφίας στην ισλαμική λατρεία δεν είχε διατυπωθεί δημοσίως. Τη δεκαετία εκείνη, στελέχη του ισλαμικού κινήματος –μεταξύ αυτών και ένας νεαρός τότε Ταγίπ Έρντογαν– άρχισαν να διαδηλώνουν τακτικά μπροστά στην Αγία Σοφία, ζητώντας να τους επιτραπεί η προσευχή εντός του μνημείου. Για την εκλογική βάση τόσο του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ) του Έρντογαν, όσο και του κυβερνητικού εταίρου του, του ακροδεξιού Κόμματος Εθνικιστικής Δράσης (ΜΗΡ), ο επανεξισλαμισμός της Αγίας Σοφίας αποτελεί διακαή πόθο. Νεολαίες ακροδεξιών κομμάτων έχουν κατά καιρούς εισβάλλει και προσευχηθεί στον ναό. Δεκάδες τζαμιά Τούρκων μεταναστών στην Ευρώπη φέρουν το όνομα «τζαμί Αγία Σοφία».

Για τους ισλαμιστές, η επάνοδος της Αγίας Σοφίας στην ισλαμική λατρεία θα επισφραγίσει αυτό που αποκαλούν «Δεύτερη Κατάκτηση της Ιστάνμπουλ». Ο όρος –που προκαλεί ρίγη στους κεμαλιστές και τη φιλελεύθερη διανόηση– υποδηλώνει τον εξισλαμισμό του δημοσίου χώρου και βίου. Η Πόλη και η χώρα πέρασε, μετά την κεμαλική επανάσταση, στα χέρια αθέων και «βγήκε από την φυσική ιστορική της πορεία», ισχυρίζονται. «Δεύτερη Κατάκτηση» σημαίνει, συνεπώς, επιστροφή στις τουρκο-ισλαμικές ρίζες. Οι ισλαμιστές ανανεώνουν το κάλεσμά τους για τη «Δεύτερη Κατάκτηση» κάθε 29η Μαΐου, οπότε πραγματοποιούνται πομπώδεις εορτασμοί για την Άλωση.

Το κόμμα τού Έρντογαν και το «δίκαιο του ξίφους»

Από την άνοδό του στην εξουσία το 2002, το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης έχει προβεί σε σειρά ενεργειών, προς τέρψιν της εκλογικής του βάσης. Μέχρι πρόσφατα, δεν συζήτησε επισήμως τη μετατροπή της ίδιας της Αγίας Σοφίας σε τέμενος. «Έκλεισε το μάτι», ωστόσο, στους οπαδούς του μετατρέποντας σε τεμένη τρεις άλλες βυζαντινές Αγίες Σοφίες, που λειτουργούσαν ως μουσεία. Πρώτο θύμα ήταν η μικρή Αγία Σοφία της Βιζύης στην Ανατολική Θράκη, που μετετράπη από μουσείο σε τζαμί το 2007 με την ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασής της. Δεύτερη μετατροπή ήταν της Αγίας Σοφίας της Νίκαιας (Ίζνικ) το 2011, λίγα χρόνια μετά την περάτωση της αποκατάστασής της. Τρίτη ήταν η μετατροπή της Αγίας Σοφίας Τραπεζούντας, το 2013, ναού της κομνήνειας περιόδου ξακουστού για τα ψηφιδωτά και τις τοιχογραφίες του.

Και στις τρεις περιπτώσεις η μετατροπή πραγματοποιήθηκε αιφνιδιαστικά από τις αρχές, χωρίς να ερωτηθεί η τοπική κοινωνία. Στη Νίκαια και την Τραπεζούντα σημειώθηκαν διαμαρτυρίες, καθώς η απόφαση έπληξε τον τουρισμό καθιστώντας δυσκολότερη την επίσκεψη στα γνωστότερα μνημεία των πόλεων. Στην Τραπεζούντα, μάλιστα, σημειώθηκαν καταστροφές στα ψηφιδωτά και τις τοιχογραφίες του ναού: κάρφωσαν στους τοίχους δοκάρια για να κρύβουν τον εικονογραφικό διάκοσμο με πανιά την ώρα της προσευχής (στους μουσουλμάνους δεν επιτρέπεται η τέλεσή της σε χώρο με παραστάσεις μορφών). Ο ισλαμιστικός τύπος δεν έκρυβε τη χαρά του, διατρανώνοντας πως οι τρεις μετατροπές ήταν προάγγελος του εξισλαμισμού της «μεγάλης συνονόματης».

Μικρά βήματα «εξισλαμισμού» έχουν σημειωθεί και σε αυτήν ήδη από το 1991, όταν επετράπη η τέλεση ισλαμικής προσευχής σε παρακείμενο οθωμανικό κτίσμα εντός του συγκροτήματος. Από το 2013, το κάλεσμα του μουεζίνη ακούγεται από τους τέσσερις μιναρέδες της Αγίας Σοφίας, ενώ το 2016 τοποθετήθηκε εκεί ιμάμης. Ο ίδιος ο Έρντογαν διάβασε προσευχή εντός του ναού το 2017, ενώ κατά τη διάρκεια των εορτασμών για την «Κατάκτηση της Πόλης» φέτος διαβάσθηκε πάλι προσευχή εντός του ναού. Στις έντονες διαμαρτυρίες του ελληνικού υπουργείου εξωτερικών, ο Τούρκος υπουργός εξωτερικών Μεβλιούτ Τσαούσογλου απήντησε πως η Αγία Σοφία αποτελεί περιουσία της Τουρκικής Δημοκρατίας και ότι «κατακτήθηκε». Ο Ταγίπ Έρντογαν, πάλι, δήλωσε πως «αποδόθηκε» στους Μουσουλμάνους ως «δίκαιο της κατάκτησης».

Πρόσφατα ο ευθυγραμμισμένος με το καθεστώς δημοσιογράφος Μουράτ Μπαρνταστί έκανε λόγο για «το δίκαιο του ξίφους» που αναγνωρίζει το Ισλάμ. Βάσει αυτού, η επαναφορά της Αγίας Σοφίας στην ισλαμική λατρεία επιτάσσεται, καθώς αυτή αποτελεί το σύμβολο της κατάκτησης της ίδιας της Πόλης. Προφανώς, η λογική της κατάκτησης, βασική πράγματι αρχή της ισλαμικής σαρία, έχει διαποτίσει το σημερινό καθεστώς και τους υποστηρικτές του. Πολλοί, φυσικά, διαφωνούν με την προσέγγιση αυτή. Ο γνωστός ιστορικός Ιλμπέρ Ορταϊλί, τέως διευθυντής του μουσείου του Τοπ Καπί, προειδοποίησε πως η Αγία Σοφία δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως πολιτικό όχημα.

«Άσος στο μανίκι» τού Έρντογαν

Νέα τροπή πήρε η υπόθεση με την απόφαση του 10ου τμήματος του Συμβουλίου Επικρατείας της Τουρκίας, στις 2 Ιουλίου. Σε αυτό είχε προσφύγει ο «Σύλλογος Προστασίας Ιστορικών Μνημείων και Περιβάλλοντος», που κατευθύνεται από το κυβερνών κόμμα. Στην προσφυγή του, ο σύλλογος ισχυρίσθηκε πως η Αγία Σοφία αποτελούσε προσωπική περιουσία του Πορθητή. Συνεπώς το υπουργικό συμβούλιο δεν ήταν αρμόδιο να εκδώσει την πράξη του 1934, που τη μετέτρεπε σε μνημείο, καθώς αντέβαινε στη θέληση του Πορθητή. Παράλληλα, ο σύλλογος ισχυρίσθηκε πως η υπογραφή του Ατατούρκ στην εν λόγω πράξη είναι πλαστή! Ζητούσε από το δικαστήριο να την ακυρώσει και να άρει το νομικό κώλυμα για την επαναφορά της Αγίας Σοφίας στην ισλαμική λατρεία.

Ο εισηγητής του δικάζοντος τμήματος υποστήριξε πως η υπογραφή του Ατατούρκ στην πράξη είναι γνήσια και πως η απόφαση του 1934 ελήφθη σύννομα. Σημείωσε πως, όπως το 1934 η απόφαση μετατροπής της Αγίας Σοφίας σε μουσείο ελήφθη από το υπουργικό συμβούλιο και όχι από τη δικαιοσύνη, αντίστοιχα σήμερα το υπουργικό συμβούλιο (και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ως επικεφαλής του) είναι μόνο αρμόδιο για τη λήψη απόφασης που θα αλλάζει τη χρήση του μνημείου. Έτσι, ζήτησε από το δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή. Μετά από συζήτηση 17 μονάχα λεπτών, το δικάζον τμήμα έληξε τη διαδικασία, ανακοινώνοντας πως θα εκδώσει απόφαση εντός δεκαπέντε ημερών.

Η εξέλιξη δεν εξέπληξε πολλούς στην Τουρκία. Χρησιμοποιώντας την απόπειρα πραξικοπήματος του 2016 ως πρόσχημα, ο Έρντογαν προέβη σε άνευ προηγουμένου άσκηση κοινωνικής μηχανικής, απολύοντας δεκάδες χιλιάδες υπαλλήλους από τον ευρύτερο κρατικό τομέα και στελεχώνοντάς τον με «ημετέρους». Έτσι, το καθεστώς ελέγχει σήμερα πλήρως τη δικαιοσύνη. Η γενική πεποίθηση είναι πως το Συμβούλιο Επικρατείας θα αποδεχθεί τη θέση του εισηγητή. Θα θεωρήσει δηλαδή πως είναι το ίδιο αναρμόδιο, και το υπουργικό συμβούλιο αρμόδιο, για την όποια ακύρωση της πράξης του 1934. Αυτό ακριβώς επιθυμεί και ο Έρντογαν. Η απόφαση, που αναμένεται σε δύο εβδομάδες, θα είναι συνεπώς μία «κατά παραγγελία» εκχώρηση αρμοδιότητας στον Τούρκο μονοκράτορα, που θα υπογραμμίζει την πολιτική του ισχύ και τον ρυθμιστικό του ρόλο.

Στο εύλογο ερώτημα γιατί σημειώνεται έντονη κινητικότητα στο ζήτημα της Αγίας Σοφίας ειδικά τώρα, η απάντηση βρίσκεται φυσικά στις πολιτικές περιπέτειες του προέδρου. Η χώρα βρίσκεται σε σοβαρή συναλλαγματική κρίση από το 2018, κατάσταση που επιδείνωσε ακόμη περισσότερο η πανδημία. Η οικονομία ήταν το δυνατότερο χαρτί του Έρντογαν και η κρίση του κόστισε σημαντικά σε δημοτικότητα: το κυβερνών ΑΚΡ έχασε την Κωνσταντινούπολη και την Άγκυρα στις δημοτικές εκλογές του 2019. Ο Έρντογαν δέχεται συνεχείς επικρίσεις από τα άλλοτε κορυφαία στελέχη του που ίδρυσαν δικά τους κόμματα, τον πρώην υπουργό Αλί Μπαμπατζάν και πρώην πρωθυπουργό Αχμέτ Νταούτογλου, ιδίως σε θέματα οικονομίας, εξωτερικής πολιτικής, διαφθοράς και πολιτικού αυταρχισμού. Προερχόμενοι από τον ίδιο πολιτικό χώρο, αντιπροσωπεύουν έναν σοβαρό κίνδυνο διαρροής ψηφοφόρων από το ΑΚΡ και το ΜΗΡ – που τα λοιπά κόμματα της αντιπολίτευσης απέτυχαν να προσελκύσουν.

Η υπόθεση της Αγίας Σοφίας δεν είναι λοιπόν παρά ένα σχέδιο αποπροσανατολισμού της κοινής γνώμης από τα φλέγοντα προβλήματα της οικονομίας και του πολιτικού αυταρχισμού. Ταυτόχρονα, συσπειρώνει την εκλογική βάση του ΑΚΡ (θρησκόληπτες λαϊκές μάζες) και του ακροδεξιού κυβερνητικού εταίρου ΜΗΡ. Ήδη, η κινητικότητα στο «εθνικά / ισλαμικά ευαίσθητο» ζήτημα αύξησε τη δημοτικότητα του προέδρου. Η απόφαση του δικαστηρίου θα του δώσει, καθώς φαίνεται, ένα πολύτιμο διαπραγματευτικό χαρτί, το οποίο θα χρησιμοποιήσει σε διεθνές και εσωτερικό επίπεδο.

Οι διεθνείς αντιδράσεις που ήδη άρχισαν να σημειώνονται, με παρεμβάσεις από τις ΗΠΑ, τη Γαλλία, τη Ρωσία και φυσικά την Ελλάδα για τη συνέχιση του υφισταμένου καθεστώτος του μνημείου, δίνουν στον Έρντογαν ευκαιρία να προβληθεί ως υπέρμαχος των εθνικών συμφερόντων. Σε δηλώσεις του επανειλημμένα τόνισε πως η λήψη της όποιας σχετικής απόφασης συνιστά ζήτημα εθνικής κυριαρχίας. Στο εσωτερικό μέτωπο, πάλι, η Αγία Σοφία είναι το μόνο χαρτί «ισλαμικής ευαισθησίας» που του απομένει, προκειμένου να συσπειρώσει τον εθνικιστικό - θρησκόληπτο χώρο.

Πολλά άλλα ζητήματα που ενδιέφεραν τους ισλαμιστές επιλύθηκαν κατά τη μακρά διακυβέρνηση υπό το ΑΚΡ. Έτσι, η απαγόρευση της ισλαμικής μαντίλας, κληρονομία της «παλαιάς» κεμαλικής Τουρκίας, στα πανεπιστήμια και τα σχολεία έλαβε τέλος. Η συνεργασία με το Ισραήλ, παρότι δεν καταργήθηκε πλήρως, υποβαθμίσθηκε σημαντικά. Η παιδεία «αναμορφώθηκε» προς την κατεύθυνση της τόνωσης του θρησκευτικού αισθήματος. Πολλά σύμβολα του κεμαλικού κράτους καθαιρέθηκαν και το αποτύπωμα του Ισλάμ στον αστικό χώρο έγινε πολύ εντονότερο, με την κατασκευή τζαμιών τερατώδους μεγέθους. Τα δικαιώματα των ΛΟΑΤΚΙ περιορίσθηκαν.

Ακριβώς επειδή η Αγία Σοφία είναι το τελευταίο χαρτί «ισλαμικής ευαισθησίας» στη «νέα Τουρκία» που έκτισε κατ' εικόνα και ομοίωσή του, ο Έρντογαν δεν αναμένεται να το κάψει σύντομα. Θα το κρατήσει, άσο στο μανίκι, για το βγάζει στο τραπέζι όποτε αντιμετωπίζει πολιτικές πιέσεις στο εσωτερικό ή θέλει να εκβιάσει παραχωρήσεις στο εξωτερικό. Η όλη συζήτηση θα μας απασχολήσει για καιρό, για όσο καιρό τουλάχιστον ο Έρντογαν και το ΑΚΡ θα παραμένουν στο τιμόνι της γειτονικής χώρας. **A**

Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΧΑΡΤΙ «ΙΣΛΑΜΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ» ΣΤΗ «ΝΕΑ ΤΟΥΡΚΙΑ»

ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ

Την Πέμπτη 9 Ιουλίου αναμένεται να ψηφιστεί από την Ολομέλεια της Βουλής ο νόμος για τις συναθροίσεις, ο οποίος έχει προκαλέσει αντιδράσεις. Για το θέμα γράφουν στην ATHENS VOICE ο Γιάννης Κτιστάκης, μέλος της επιτροπής η οποία είχε συντάξει σχετική πρόταση το 2011, και ο Γιάννης Ιωαννίδης, πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Επιμέλεια: **ΤΑΚΗΣ ΣΚΡΙΒΑΝΟΣ**

ΦΩΤΟ: EUROKINISSI/ΣΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διαδηλώσεις: Τι ισχύει στην Ευρώπη;

Του Γιάννη Κτιστάκη *

Στα τέλη του 2001 ο τ. υπουργός Θ. Δρίτσας, επικεφαλής ομάδας 46 προσφευγόντων (ανάμεσα στους οποίους και ο τ. πρωθυπουργός Α. Τσίπρας) προσέφυγαν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου κατά της Ιταλίας (συνήγορός τους η τ. υπουργός Α. Χριστοδουλοπούλου). Επικαλέστηκαν, μεταξύ άλλων, παραβίαση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι διότι οι ιταλικές αρχές τους είχαν απαγορεύσει, λίγους μήνες νωρίτερα, να αποβιβαστούν από το πλοίο που μόλις είχε καταφθάσει στην Αγκόνα από την Πάτρα και, κατά συνέπεια, να μετάσχουν στη διαδήλωση της Γένοβα κατά της Συνόδου των G8. Το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή (1.2.2011). Επί της αρχής, έκρινε ότι, παρά τις Ιταλικές ενστάσεις, οι προσφεύγοντες απολάμβαναν το δικαίωμα σε «ειρηνική» συνάθροιση διότι η συμμετοχή στη διαδήλωση της Γένοβας από μόνη της δεν αποδείκνυε την πρόθεση βίαιης διαδήλωσης. Ωστόσο, στην προκειμένη περίπτωση, ο περιορισμός του δικαιώματός τους κρίθηκε δικαιολογημένος μέσα σε μία δημοκρατική κοινωνία για λόγους ασφάλειας της διαδήλωσης: οι προσφεύγοντες είχαν μεν επιδείξει μία πρώτη φορά τα διαβατήριά τους, κατά τον συνήθη έλεγχο ρουτίνας, αλλά αρνήθηκαν να το πράξουν άλλες δύο φορές, όταν η Ιταλική αστυνομία θέλησε, επισταμένως αυτή τη φορά, να ελέγξει μία ευρύτερη ομάδα 132 διαδηλωτών διότι της είχαν περιέλθει (από την Ιταλική πρεσβεία της στην Αθήνα) πληροφορίες περί «διεθνών αναρχικών», τους οποίους σκόπευαν να απελάσουν πίσω στην Ελλάδα. Οι λοιποί εκ Ελλάδος διαδηλωτές, περίπου 670 άτομα, αναχώρησαν κανονικά για τη διαδήλωση στη Γένοβα.

Η ανωτέρω απόφαση συμβαδίζει πλήρως με τη (διαχρονική) νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των 47 κρατών-μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τα βασικά σημεία της νομολογίας αυτής συγκεντρώθηκαν μεταγενέστερα στις σχετικές αποφάσεις του Τμήματος Ευρείας Σύνθεσης, Kudrevicius και Navalnyy, και είναι, εν συντομία, τα ακόλουθα:

- Δικαίωμα σε διαδήλωση δεν απολαμβάνουν οργανωτές ή συμμετέχοντες που αποδεδειγμένα έχουν προθέσεις βίαιης διαδήλωσης ή υποκίνησης της βίας ή απόρριψης των θεμελίων της δημοκρατικής κοινωνίας.
- Το σύστημα της προηγούμενης άδειας είναι απολύτως συμβατό με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Στην εξαιρετική περίπτωση έκτακτων πολιτικών γεγονότων, όπου δεν χωρεί χρονοτριβή, νομίμως παραλείπεται η άδεια προκειμένου να πραγματοποιηθούν αθρόες δημόσιες συγκεντρώσεις.
- Σε περίπτωση εσκεμμένης διακοπής της κανονικής ροής των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην πόλη, οι αρχές απολαμβάνουν την ευρύτερη δυνατή ευχέρεια περιορισμών.
- Οι βίαιες διαδηλώσεις νομίμως επιφέρουν (ποινικές, αστικές και διοικητικές) συνέπειες για τους οργανωτές και τους συμμετέχοντες των επεισοδίων, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας.
- Οι αρχές υπέχουν θετική υποχρέωση να προστατεύουν τους διαδηλωτές από τους αντιδιαδηλωτές.

Συνεπώς, οι ευρωπαϊκοί κανόνες για τις συγκεντρώσεις είναι σαφείς και σταθεροί προ πολλών ετών. Είναι δε γνωστοί στους έλληνες πολιτικούς, τουλάχιστον, από το 2011. ●

**Αναπ. Καθηγητής Νομικής Σχολής Δ.Π.Θ., μέλος (αναπ.) Επιτροπής της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, μέλος της Επιτροπής «Βροντάκη» για ένα σύγχρονο νομοθέτημα για τις διαδηλώσεις (2011).*

«Συνέρχεσθαι»: Ένα ταλαιπωρημένο θεμελιώδες δημοκρατικό δικαίωμα

Του Γιάννη Φ. Ιωαννίδη*

Το δικαίωμα του «συνέρχεσθαι», δηλαδή η ελευθερία συναθροίσεων, συγκεντρώσεων, διαδηλώσεων, πορειών, τόσο σημαντικό σε μια δημοκρατία, έχει ταλαιπωρηθεί στη χώρα μας. Από τη Μεταπολίτευση ο μόνος που έχει ικανοποιητικά ανταποκριθεί στην ανάγκη προστασίας του είναι ο Συντακτικός Νομοθέτης: κατοχύρωσε στο λιτό άρθρο 11 του Συντάγματος του 1975 και το δικαίωμα, και αυστηρά και συγκεκριμένα όρια στην αστυνομία για τους περιορισμούς και τις προσβολές του δικαιώματος, αναθέτοντας στον κοινό νομοθέτη να τους εξειδικεύσει. Η νομοθετική εξουσία αντιθέτως δεν είχε ως τώρα ασκήσει αυτή την αρμοδιότητα, ψηφίζοντας νόμο εκτελεστικό του Συντάγματος. Η δε εκτελεστική εξουσία, διαχρονικά, επίσης δεν ανταποκρίθηκε στην αποστολή της να προστατεύσει, τόσο το συγκεκριμένο, όσο και άλλα δικαιώματα, διασφαλίζοντας την αρμονική άσκησή τους.

Πράγματι ο τρόπος αστυνόμευσης των συναθροίσεων χαρακτηρίζεται από μόνιμη παθογένεια. Η αστυνομία, αντί να εστιάζει στην προστασία μιας ειρηνικής διαδήλωσης, με τη σύλληψη τυχόν βιαιοπραγούντων, συνήθως αντιμετωπίζει τα επεισόδια ως εύκολη αφορμή για τη διάλυσή της, με τη σχεδόν αυτόματη χρησιμοποίηση μεθόδων όπως τη ρίψη χημικών, τη βίαιη έφοδο με χρήση κλομπς, ανταποδίδοντας αρκετές φορές και τον πετροπόλεμο, θέαμα αν μη τι άλλο αδιανόητο για όργανα του κράτους. Πλήττονται έτσι όχι όσοι εγκληματούν, αλλά οι πάντες, διαδηλωτές, περαστικοί, κάτοικοι και επαγγελματίες. Σε ένα τέτοιο σκηνικό γινόμαστε συχνά μάρτυρες δυσανάλογης, κάποιες φορές και ακραίας αστυνομικής βίας, που μόνο κατ' εξαίρεση τιμωρείται.

Αυτά δεν είναι ζητήματα που μπορεί να λύσει ένας νόμος για τις συναθροίσεις. Το αν θα κάνει ή δεν θα κάνει καλά τη δουλειά της η αστυνομία, μεριμνώντας για τα δικαιώματα όλων μας, είναι κυρίως ευθύνη της πολιτικής και υπηρεσιακής της ηγεσίας. Ο νομοθέτης οφείλει όμως να θεσπίσει διαφανείς και εξειδικευμένες εγγυήσεις και διαδικασίες, ώστε και οι συναθροίσεις να προστατεύονται, και η κοινωνικοοικονομική ζωή να μη διαταράσσεται ασκόπως ή υπερβολικά.

Ελπίζω στην τελική μορφή του, μετά τις αντιδράσεις, ο νόμος να είναι απαλλαγμένος από προφανώς αντισυνταγματικές ή και αντίθετες στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου διατάξεις, όπως αυτές που εγκαθίδρυαν καθεστώς προηγούμενης αδείας, χωρίς την οποία οι συναθροίσεις θα απαγορεύονταν και η συμμετοχή σε αυτές θα ήταν ιδιώνυμο ποινικό αδίκημα, ή αυτές που θέσπιζαν αντικειμενική ευθύνη του διοργανωτή για ό,τι συμβεί, οι περισσότερες αναποτελεσματικές και πρακτικά ανεφάρμοστες. Μένει να δούμε πώς η Δικαιοσύνη, στην εγγυητική λειτουργία της οποίας αποβλέπουμε, θα ανταποκριθεί σε αυτό καθήκον. Και αν κρατικά όργανα, συνδικαλιστικές και κοινωνικές οργανώσεις και κόμματα βρουν κάποια στιγμή σε αυτή τη χώρα ένα στοιχειώδες επίπεδο ειλικρινούς συνεννόησης και εμπιστοσύνης στους θεμελιώδεις κανόνες συμβίωσης. ●

**Δικηγόρος, πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου*

ERTFLIX

ΜΠΗΚΕΣ;

Το συναρπαστικό περιεχόμενο της νέας ψηφιακής πλατφόρμας **ertflix** βρίσκεται ήδη μέσα στην τηλεόρασή σου, αλλά και στον υπολογιστή ή το κινητό σου και σε περιμένει να το ανακαλύψεις!
Απόλαυσε νέες ταινίες, σειρές, ντοκιμαντέρ, παιδικά, αθλητικά και όλο το αρχείο της **ΕΡΤ** όλο το 24ωρο, χωρίς επιπλέον κόστος!

ertflix.gr

Ερμηνευτής, τραγουδοποιός, ηθοποιός, σταρ και αντιστάρ. Φαινόμενο. Ο Harry Styles πρωταγωνίστησε στα 10s με το coolness, τη φωνή και τη μενταλιτέ του. Από την οντισιόν στο X-Factor, την εκρηκτική πορεία των One Direction και τη «Δουνκέρκη» του Christopher Nolan, στη solo πορεία του, τολμά να αλλάξει χωρίς να εγκλωβίζεται στα pop στερεότυπα. Το «Watermelon Sugar» έγινε πρόσφατα το τέταρτο σινγκλ από το δεύτερο άλμπουμ του «Fine Line», που κυκλοφορεί από την Panik Records και τη Sony Music. Πώς βλέπει ο ίδιος το μουσικό ταξίδι του;

Τι ήταν πιο τρομακτικό; Να προσδιορίσεις το ύφος σου στο πρώτο άλμπουμ ή να επιστρέψεις μετά από μια μεγάλη επιτυχία με ένα δεύτερο; Είναι μια διαδικασία που παίρνει χρόνο, η δημιουργία ενός άλμπουμ, αναπόφευκτα βάζεις τόσα από τον εαυτό σου, σαν μια παράλληλη ενδοσκόπηση που κορυφώνεται σε ανύποπτους χρόνους, κάποιες στιγμές νιώθεις όμορφα γι' αυτό που δημιουργείς, κάποιες άλλες απογοητεύεσαι, σκέφτεσαι τα πρακτικά, γίνεσαι πιο πεζός. Πιστεύω πως το πιο απελευθερωτικό κομμάτι της διαδικασίας ήταν που είχα χρόνο να σκεφτώ την «επιτυχία» και πόσο σημαντική ήταν για μένα και νομίζω πως καθ' όλη τη διάρκεια της παραγωγής, επαναπροσδιόρισα το βάρος αυτής της λέξης, μέσα από κουβέντες με φίλους και γνωστούς κυρίως, και δουλεύοντας. Όταν σκεφτόμουν πώς θα ήθελα να είναι η επόμενη δουλειά μου και ο Tyler Johnson μου έλεγε «πρέπει, απλά, να το κάνεις...», το ένιωθα πως έπρεπε να κάνω «αυτό» και να το κάνω τώρα, αλλά του έλεγα όλες αυτές τις ιδέες που είχα για το μέλλον, ας πούμε σε 5 χρόνια, και θέλω να κάνω έναν τέτοιο δίσκο ή έναν κάπως έτσι, κι εκείνος έλεγε «πρέπει να φτιάξεις τον δίσκο που θέλεις, τώρα, αυτή τη στιγμή, σαν να είναι το μοναδικό πράγμα που θα μπορέσεις να κάνεις». Αυτό με ακολουθεί πάντα. Ύστερα, μιλώντας σε άλλο φίλο πάλι για το τι σημαίνει να είναι κανείς επιτυχημένος, μου έλεγε «αν είσαι ευτυχισμένος με αυτό που κάνεις, τότε κανείς δεν μπορεί να σου πει πως δεν είσαι επιτυχημένος» και, πράγματι, κοιτώντας πίσω συνειδητοποιούσα πως οι καλύτερες δουλειές μου ήταν όντως όταν εγώ ένοιωθα ευτυχισμένος. «Αν κάνω αυτό που με κάνει ευτυχισμένο, τότε σίγουρα θα είμαι ικανοποιημένος με το αποτέλεσμα», λέω λοιπόν, από το να προσπαθώ να ικανοποιήσω όλους τους άλλους. Είναι όντως απελευθερωτικό και λυτρωτικό να αφήνεσαι, να ακολουθείς το ένστικτό σου και όχι εμπορικές προσδοκίες, πόσα νούμερα, πόσα streams κ.λπ. Είναι πολύ καλό να αφήνεσαι.

Πειραματίζεσαι αρκετά σε αυτό το άλμπουμ: ορχήστρες, ψυχεδελικό ροκ, φωνητικά, πνευστά. Ποια στοιχεία ήθελες περισσότερο να δοκιμάσεις αυτή τη φορά στο στούντιο; Πάντα με γοήτευε η αρμονία, οι συγχορδίες, τα πνευστά, η μουσική με όλα της τα παρελκόμενα. Η μουσική «θέλει» να περνάς καλά. Εγώ στην αρχή την έπαιρνα πολύ σοβαρά, περισσότερο απ' ό,τι η ίδια απαιτούσε. Κοιτάζοντας πίσω στο πρώτο μου άλμπουμ, νομίζω προσπαθούσα πάρα πολύ, προσπαθούσα να μην κάνω λάθη, προσπαθούσα να είμαι ένας σοβαρός μουσικός, να έχω ένα τέλειο σόλο άλμπουμ. Είτε ασυναίσθητα είτε όχι, σαν να φοβόμουν να περάσω καλά με τη μουσική μου. Τώρα αποφάσισα να μη φοβάμαι, να μη φοβάμαι να δημιουργήσω χαρούμενα κομμάτια που θα σε κάνουν να νιώθεις όμορφα. Το ζητούμενο τελικά είναι πάντα να περνάς καλά με αυτό που κάνεις. Λατρεύω τον ήχο των εγχόρδων, λατρεύω να πειραματίζομαι με το εύρος τους. Αν κάτι δεν μου βγαίνει, το πετάω και δεν με πειράζει καθόλου, άλλες φορές πάλι νιώθω ότι προσπαθώ πολύ να ταιριάξω κάτι που δεν ταιριάζει αλλά κατά έναν περίεργο τρόπο έχει αποτέλεσμα και τότε ανάβει η σπίθα μέσα μου, μια μαγική σπίθα και ξέρω, «ωπ, εδώ είμαστε».

Το «Lights Up» μοιάζει να κλείνει έναν κύκλο, να επιφέρει κάθαρση, τόσο με τον ήχο του όσο και με τη φαντασία των στίχων του. Τι ήταν αυτό που μπορεί να το προκάλεσε; Γιατί τώρα; Το «Lights Up» είναι ίσως το πιο ανορθόδοξο τραγούδι που έχω κάνει ποτέ. Από τη στιγμή που γράφτηκε μέχρι τη στιγμή που ηχογραφήθηκε. Σχεδόν η όλη διαδικασία γινόταν μέσω φωνητικών σημειώσεων που ανταλλάσσαμε ασταμάτητα με τον Tyler, και μετά άρχισα να γράφω τους στίχους και βρεθήκαμε στο στούντιο για να το ηχογραφήσουμε γρήγορα, κάτι που δεν συνηθίζουμε. Τη δεύτερη μέρα, είπα, πρέπει να βάλουμε τα φωνητικά, κάτι που συνήθως κάνουμε στο τέλος. Ήταν περίεργο, αλλά μόλις τα βάλαμε το τραγούδι μεταμορφώθηκε κυριολεκτικά σε κάτι άλλο. Ακόμη και η δομή του έμοιαζε διαφορετική. Αυτό που μου αρέσει περισσότερο στο «Lights Up» είναι που δεν μπορώ να πω τι μου αρέσει τελικά περισσότερο. Ακόμη και τώρα που το ακούω δεν μπορώ να το κατατάξω κάπου. Δεν είναι απαραίτητο να μου βγάζει κάτι, λέω απλά «ok». Όμως αυτό ακριβώς είναι και το ωραίο του, πως δεν χρειάζεται να μου βγάλει κάτι συγκεκριμένο.

Πολλά από τα τραγούδια του άλμπουμ που μιλούν για χωρισμό μοιάζουν με εσωτερικό μονόλογο. Κομμάτια όπως το «Cherry» και το «To Be So Lonely» με την αυτοκαταστροφική τους διάθεση, δημιουργούν έντονα συναισθήματα σε αυτόν που τα ακούει. Τι επίδραση μπορεί να έχει σε σένα όταν διοχετεύεις μέσα στα τραγούδια σου τον εσωτερικό σου κόσμο με τόσο ακατέργαστο τρόπο; Πάντα πίστευα πως το γράψιμο έχει θεραπευτική δύναμη και όταν κάθομαι να γράψω ένα τραγούδι δεν το πολυσκέφτομαι, δεν σκέφτομαι πώς και τι να γράψω, αφήνομαι, το μυαλό μου είναι ανοιχτό και ελεύθερο να οδηγηθεί σε οποιοδήποτε μονοπάτι. Δεν φοβάμαι να γράψω κάτι πολύ προσωπικό, δεν θα σκεφτώ «ωχ, αν το ακούσει αυτό ο κόσμος...», γιατί γράφω το τραγούδι πρώτα για μένα. Σίγουρα λοιπόν είναι μια άκρως θεραπευτική διαδικασία. Βάζω συναισθήματα σε κουτάκια που χωράνε όλα σε ένα τραγούδι τριών λεπτών. Εκεί τα οργανώνω, εκεί τα βλέπω, εκεί τα κλείνω. Τα τραγούδια με τα οποία συνδέομαι περισσότερο είναι αυτά με τα οποία έχω υπάρξει περισσότερο ειλικρινής και αυτό προσπαθώ να κάνω γενικότερα με τη μουσική μου.

Μετέτρεψες το μότο σου, «φέρσου στον κόσμο με καλοσύνη» («Treat People With Kindness») σε τραγούδι. Ήταν κάτι που ήθελες να κάνεις από τη στιγμή που άρχισες να χρησιμοποιείς αυτή τη φράση στην πρώτη σου τουρνέ; Το «Treat People With Kindness» ήταν το τελευταίο κομμάτι που κάναμε για τον δίσκο, μια μικρή παρέμβαση, μια ιδέα που είχα καιρό, όταν θα τελειώναμε την περιοδεία, θα έκανα κάποια στιγμή ένα τραγούδι που να λέει «φέρσου στον κόσμο με καλοσύνη». Δεν ήξερα πώς θα είναι, δεν ήξερα τον ήχο του, αλλά σκεφτόμουν πως θα γούσταρα κάποια στιγμή να υπάρξει, και ύστερα, όταν βρέθηκα στο στούντιο και άρχισα να «παίζω» με αυτή την ιδέα, μου λέει ο Jeff Bhasker «γιατί, απλά, δεν το κάνεις; Γιατί, απλά, δεν λες αυτό ακριβώς». Για τον Jeff αυτό είναι χάρισμα, είναι πολύ καλός στο να σε «προτρέπει» να κάνεις κάτι. Το ίδιο είχε συμβεί και όταν γράφαμε το «Kiwi». Γελούσαμε κάνοντας πλάκα με τους στίχους και ύστερα έρχεται και σου λέει «γιατί δεν κάνεις ακριβώς αυτό;» Το ίδιο λοιπόν και με το «Treat People With Kindness». Είχαμε γράψει τα υπόλοιπα κομμάτια και εγώ έλεγα πως ήθελα πάντα να γράψω ένα τραγούδι που να λέει «φέρσου στον κόσμο με καλοσύνη» και εκείνος, όπως πάντα, «και γιατί δεν κάνεις ακριβώς αυτό;». Όταν ολοκληρώθηκε το κομμάτι, μπερδεύτηκα, δεν ήξερα αν μου άρεσε ή αν το μισούσα. Δεν καταλάβαινα τι ήταν. Δεν είχα κάνει κάτι παρόμοιο ποτέ και αυτό με έκανε να νιώθω ανασφάλεια. Ύστερα συνειδητοποίησα πως δεν ήταν απαραίτητα κακό αυτό, επειδή εμένα με έκανε να νιώθω περίεργα δεν σημαίνει πως δεν ήταν καλό. Τώρα, το λατρεύω!

Πώς συνεργάστηκες με τις Lucius, που εμφανίζονται στο «Treat People With Kindness»; Συνεργάζονταν με τον Jeff, βασικά, έτσι πέρασαν από το στούντιο αφού ολοκλήρωσαν τα ρεφρέν τους και μου άρεσαν πολύ σαν παρέα.

Με τόσο «ωμό» στίχο, σε αγχώνει το γεγονός να τραγουδάς κάποια από αυτά τα κομμάτια ζωντανά; Δεν νομίζω πως με απασχόλησε ιδιαίτερα αυτό. Αντίθετα, μου φαίνεται πολύ ενδιαφέρον. Ζεις τόσες διαφορετικές στιγμές μέσα από τα τραγούδια, γράφοντάς τα, και είναι ολότελα δικές σου για πολύ καιρό και μετά αρχίζεις να παίζεις αυτά τα τραγούδια, να τα μοιράζεσαι με τον κόσμο έξω και να τα ακούς με διαφορετικό «αυτί». Σκέφτεσαι, «πώς να ακούγονται όλα αυτά άραγε στον κόσμο που δεν τα έχει ξανακούσει», αλλά όταν πια τα τραγουδάς ζωντανά παίρνουν μια εντελώς άλλη διάσταση. Δεν θα έλεγα λοιπόν αγχωμένος. Υπάρχουν τραγούδια που είναι αναμφίβολα πιο θλιμμένα από άλλα και αν κάτι με θλίβει θα μου είναι δύσκολο να τραγουδάω γι' αυτό κάθε βράδυ, αλλά στην τελική έχει μια ειλικρίνεια όλο αυτό. Μου αρέσει που έχω αυτές τις αναλαμπές στιγμών μαζεμένες, ακόμη και αυτές που σε μελαγχολούν. Τις σκέφτομαι ως το θετικό αποτέλεσμα μιας κάποιας λιγότερο θετικής στιγμής.

Το εξώφυλλο του άλμπουμ θυμίζει κάποια κλασικά εξώφυλλα των Roxy Music και των Cars. Πώς εμπνευστήκατε το «μάτι του ψαριού» με το προτεταμένο γαντοφορεμένο χέρι; Αυτό το άλμπουμ έχει τόσο πολλές ευχάριστες και αστείες φάσεις από την αρχή μέχρι το τέλος του, από κάθε άλλη δουλειά. Και αυτό ήθελα να το νιώσουν όλοι όσοι βρίσκονται έξω από αυτό. Να νιώσουν την ενέργειά του, τη σιγουριά που αποπνέει και τη χαλαρή του διάθεση. Όταν είδαμε όλες τις λήψεις της φωτογράφισης κολλήσαμε σε αυτή κυριολεκτικά και συμφωνήσαμε όλοι πως «αυτό είναι το εξώφυλλό μας». Είμαι φανατικός θαυμαστής του Tim Walker και ήταν εκπληκτική εμπειρία να δουλεύω μαζί του, είναι εξαιρετικός και πολύ άνετος. Και όλη εκείνη η μέρα ήταν απλά φανταστική.

Είναι ήδη γνωστό πως η Stevie Nicks έχει ακούσει και έχει λατρέψει ήδη το άλμπουμ. Υπάρχει κάποιο τραγούδι που της αρέσει περισσότερο; Νομίζω της αρέσει πολύ το «Falling». Ήταν σίγουρα μια εμπειρία σουρεάλ να το τραγουδήσουμε για εκείνη, και μια στιγμή που δεν θα ξεχάσω ποτέ. Α

www.athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

HARRY STYLES

Η μουσική «θέλει» να περνάς καλά

Ο χαρισματικός σταρ μιλάει για τη μουσική και τη δημιουργία του άλμπουμ «Fine Line»

Επιμέλεια: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

Αποφάσισα να μη φοβάμαι, να μη φοβάμαι να δημιουργήσω χαρούμενα κομμάτια που θα σε κάνουν να νιώθεις όμορφα

ΟΙ ΟΥΛΕΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑ ΚΟΡΩΝΟΙΟΥ

Οι στάσεις που υιοθετεί κάποιος απέναντι στη μεγάλη περιπέτεια της περασμένης άνοιξης,δείχνουν πολλά για τον χαρακτήρα του. Και για τον τρόπο που έχει αποφασίσει να σταθεί απέναντι στη ζωή γενικότερα.
Στο κάτω-κάτω, τώρα που το κοιτάμε από απόσταση, όλα είναι πιο εύκολα. Πόσο μάλλον οι θεωρίες...

Του **ΝΙΚΟΥ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ**
Εικονογράφηση:
HYPOKONDRIAK

Ένα από τα μεγαλύτερα ερωτήματα που έχει να απαντήσει ο ιστορικός του μέλλοντος –αν προτίθεται ακόμα κανείς να ακολουθήσει αυτό το επάγγελμα– είναι «τι θα συνέβαινε αν υπήρχαν social media την εποχή της Ισπανικής Γρίπης. Ή την εποχή της Πανούκλας». Πόσες διαφορετικές θεωρίες θα είχαν αναπτυχθεί; Πόσοι θα είχαν συνταχθεί πίσω από το δόγμα ότι η γρίπη είναι κατασκευασμένη; Πόσοι θα αγνοούσαν επιδεικτικά τις οδηγίες ουρλιάζοντας ότι «δεν είναι πρόβατα»;

Όμως πριν τα social media, τα πράγματα ήταν απλά και ξεκάθαρα. Και πάλι οι άνθρωποι συμφωνούσαν ή διαφωνούσαν. Μόνο που τώρα, αυτό γίνεται σε παγκόσμια κλίμακα. Όταν βρίσκεις ανθρώπους που σκέφτονται σαν εσένα ενισχύεται η αυτοπεποίθηση για το δίκιο σου. Νιώθεις μέλος μιας «φωτισμένης» ομάδας. Και επιπλέον, τώρα έχουν και τη δυνατότητα να βρουν εύκολα, on line, και «επιχειρήματα» για να πείσουν και τους γύρω τους. Ή μάλλον για να κατηγορήσουν τους γύρω τους επειδή δεν πείθονται. Ίσως είναι η πρώτη φορά στην ιστορία της ανθρωπότητας, που ο καθένας έχει τέτοια ευκολία να επικοινωνήσει με όλους τους υπόλοιπους. Και το πρώτο πράγμα που κατάφερε να αναδείξει αυτή η ελευθερία της επικοινωνίας ήταν η ικανότητά μας να μισούμε ο ένας τον άλλον. Όπως επίσης είναι η πρώτη φορά που μπορούμε να μοιραστούμε την πραγματικότητα. Και το πρώτο που καταφέραμε ήταν ο καθένας να δημιουργήσει μια δική του πραγματικότητα.

Με άλλα λόγια, ο ιστορικός του μέλλοντος έχει πολλή δουλειά μπροστά του. Πρέπει να αποκωδικοποιήσει όλα αυτά τα διαφορετικά προσωπικά σύμπαντα. Όλες αυτές τις ομάδες στις οποίες είναι ο καθένας πρόθυμος να ενταχθεί, ακολουθώντας τις θεωρίες τους πιστά σαν να είναι μέλος ενός κοπαδιού. Για να διασκεδάσει την αγωνία του να μην είναι «πρόβατο»…

Οπότε, κάθε βοήθεια προς τον ιστορικό του μέλλοντος, είναι χρήσιμη.

Φυλή 1η

ΟΙ ΜΑΣΚΟΜΑΧΟΙ

Τους βλέπεις –και κυρίως τους ακούς– παντού. Ιδιαίτερα όπου είναι μαζεμένοι πολλοί άνθρωποι. Σε ουρές τραπεζών, στο super market, στα μέσα μαζικής μεταφοράς. Ιδιαίτερα επιθετικοί προς όσους ακόμα πιστεύουν ότι οι νεκροί από τον Covid-19 δεν είναι ηθοποιοί, αλλά πραγματικοί, με αποτέλεσμα να συνεχίζουν να φορούν μάσκες. Ειδικά οι μάσκες είναι για αυτούς το κόκκινο πανί. Σύμφωνα με την ηγερία του κινήματος, τη Ραχήλ Μακρή, η μάσκα είναι το πρώτο βήμα για να μας επιβάλουν τη μουσουλμανική μπούργκα (!). Και φυσικά όλα αυτά δεν είναι παρά ένα σχέδιο του Bill Gates προκειμένου να μειωθεί ο πληθυσμός (άρα οι νεκροί είναι πραγματικοί;) και να μας παρακολουθεί όλους μέσω του εμβολίου που θα περιέχει «μικροτσίπ υγρής νανοτεχνολογίας» (το έχουν δει στις μελλοντολογικές ταινίες του Σβαρτσενέγκερ). Και εννοείται φυσικά ότι για όλα φταίει το 5G (άρα ο ιός υπάρχει τελικά;). Κατά κάποιο τρόπο, είναι το σύγχρονο αντίστοιχο του παλιού, καλού εσχατολογικού ιεροκήρυκα που κυκλοφορούσε ντυμένος με την επιγραφή «Μετανοείτε, έρχεται το τέλος του κόσμου». Μόνο που ο ιεροκήρυκας αυτός έχει πλέον μεταλλαχθεί, ύστερα από διαρκή τοξική έκθεση σε υπερβολικές ποσότητες τερατολογιών μέσω social media. Στις οποίες άλλωστε παραπέμπουν όποιον τολμήσει να διαφωνήσει μαζί τους. Και σχεδόν παρακαλούν, όταν αρχίζουν –με μορφή μουρμούρας– την επίθεσή τους στη λογική, να βρεθεί κάποιος που θα τους δώσει σημασία. Δηλαδή, που θα τσιμπήσει. Ώστε να ανεβάσουν απότομα τα ντεσιμπέλ (όπως όταν αρχίζουν να γράφουν με κεφαλαία στο Facebook). Με στόχο να αυτοεπιβεβαιωθούν ότι δεν είναι πρόβατα (ναι, αποτελεί μεγάλο τους καημό το πρόβατο). Το ανησυχητικό είναι ότι μοιάζουν κανονικοί άνθρωποι. Και τίποτα στην έκφρασή τους δεν μαρτυρά ότι μέσα στο κεφάλι τους διεξάγεται ήδη ο 3ος παγκόσμιος πόλεμος με τη Νέα Τάξη Πραγμάτων. Μόνο όταν μαζεύονται όλοι μαζί για να διαδηλώσουν εναντίον του 5G, των εμβολίων κοκ, κρατώντας ταμπέλες με συνθήματα που γράφουν «ο Θεός να μας φυλάει από τους επιστήμονες», αρχίζεις να βλέπεις τις ομοιότητες μεταξύ τους. Που δεν είναι τίποτα άλλο από το βλέμμα της απόλυτης σιγουριάς του ανθρώπου που νιώθει ότι έχει δίκιο επειδή αυτό που πιστεύει το πιστεύουν και άλλοι. Και είναι γραμμένο στο Facebook.

Φυλή 2η

ΟΙ ΦΟΒΙΣΜΕΝΟΙ

Αν υπάρχει μια κατηγορία συνανθρώπων μας που σιδερώνει ακόμα τις μάσκες, που απολυμαίνει ακόμα όλα τα προϊόντα που αγοράζει από το super market και που συνεχίζει να καταναλώνει μπουκαλάκια αντισηπτικού με τον ρυθμό που οι άραβες καταναλώνουν σαμπάνιες στο Nammos, είναι αυτοί. Α, ναι. Και που κυκλοφορεί με γάντια, χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό από τις διατάξεις για την επαναλειτουργία των καταστημάτων. Γενικά, έχουν την αίσθηση ότι βρίσκονται στο Τσερνόμπιλ, την περίοδο του πυρηνικού ατυχήματος. Και εκείνοι ειδικά, είναι οι μόνοι που έχουν ενσωματωμένο επάνω τους έναν μετρητή ραδιενέργειας (δηλαδή κορωνοϊού), που συνέχεια χτυπάει κόκκινο. Δεν αποκλείεται, φυσικά, όλα αυτά να αποτελούν και κάποιου είδους αφορμή. Δηλαδή, η ανάγκη για πέρασμα ολόκληρου του κόσμου (τους) με αντισηπτικό να προϋπήρχε με τη μορφή «μικροβιοφοβίας». Και τώρα απλώς να εκμεταλλεύονται τη μοναδική ευκαιρία που τους δόθηκε να γίνουν mainstream. Και να ρίχνουν εκείνοι βλέμματα απαξίωσης στους γύρω τους, αντί να τα εισπράττουν. Γι' αυτό και συχνά βλέπουν τη χαλάρωση των μέτρων με τον ίδιο τρόμο που βλέπουν οι πρωταγωνιστές στις ταινίες επιστημονικής φαντασίας το εξωγήινο τέρας να πολλαπλασιάζεται και να καταλαμβάνει τον κόσμο.

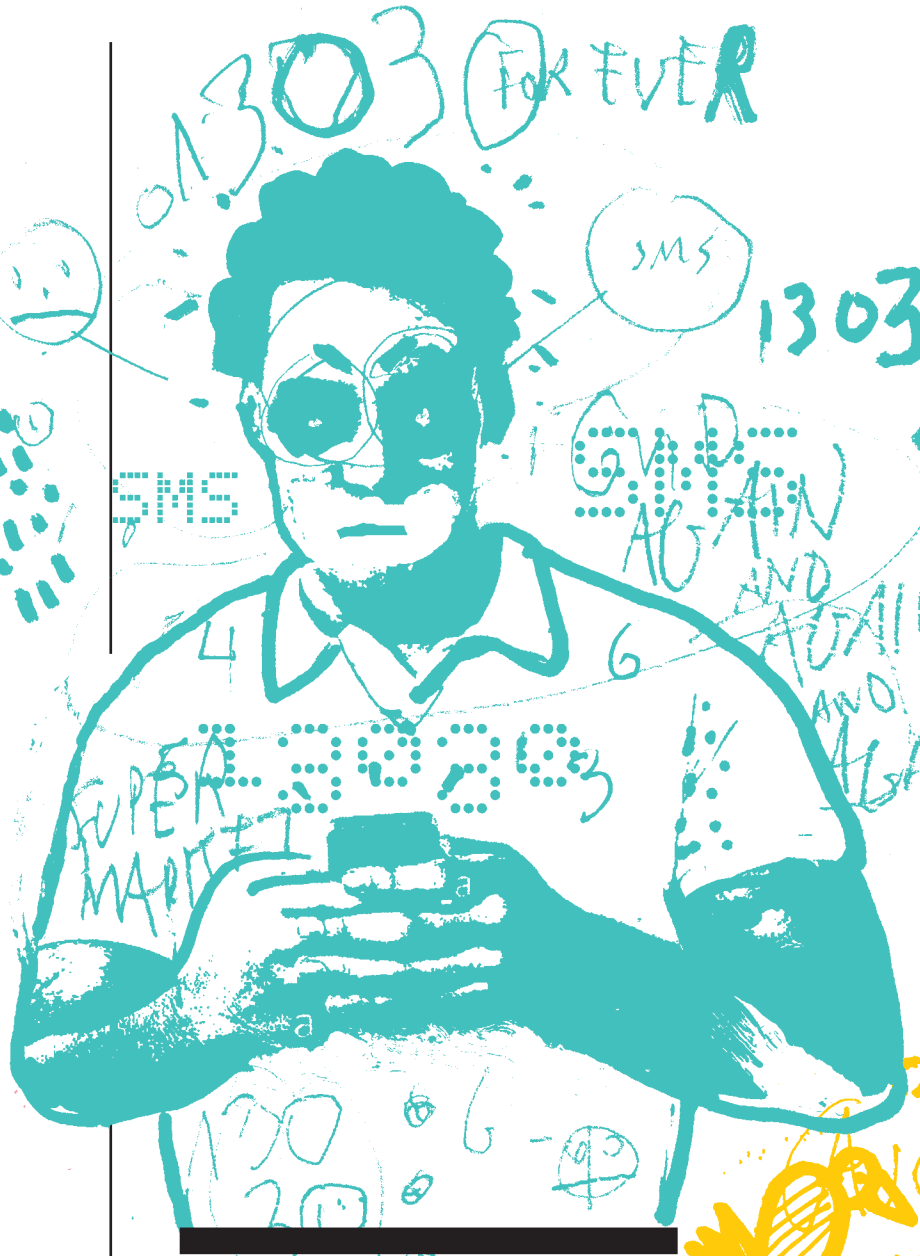

Φυλή 3η

ΟΙ ΝΟΣΤΑΛΓΟΙ

Η κατάργηση του 13030 τους προκάλεσε μια αδιόρατη ανησυχία. Σα να έχαναν την καλύτερη δικαιολογία που τους δόθηκε ποτέ, για να αποφεύγουν τις προσκλήσεις και την πολλή κοινωνικότητα, χωρίς να νιώθουν παράξενοι, αλλά φυσιολογικοί. Είτε ζούσαν έτσι και πριν την καραντίνα, είτε κατά τη διάρκειά της ανακάλυψαν μια άλλη, πιο γαλήνια και εσωστρεφή εκδοχή της ζωής, κούρνιασαν μέσα στη «θαλπωρή» που τους θύμιζε λίγο την παιδική τους ηλικία, όταν δεν υπήρχαν ευθύνες, δουλειές ή εκκρεμότητες. Και ο ελεύθερος χρόνος ήταν απεριόριστος, με αποτέλεσμα να ανακαλύψουν ένα χαμένο παράδεισο. Είναι αυτοί που λάτρεψαν την ατμόσφαιρα αποκάλυψης που απέπνεε η πόλη τα βράδια της καραντίνας. Επίσης λάτρεψαν τον άφθονο ελεύθερο χρόνο. Τα κρυμμένα ταλέντα τους στη μαγειρική ή τη ζωγραφική, ή στα μαστορέματα. Το σινεμά. Και τη δουλειά από το σπίτι. Όταν σιγά-σιγά οι δρόμοι ξαναγέμισαν, όταν τα τραπεζάκια στα καφέ ξαναχρησιμοποιήθηκαν, εκείνοι ένιωσαν όπως όταν ήταν παιδιά και με τον ερχομό του Σεπτεμβρίου, χανόταν η μακαριότητα του καλοκαιριού. Γι' αυτό και προσπάθησαν υποσυνείδητα να καθυστερήσουν την επιστροφή σε αυτή τη «φοβιστική» κανονικότητα με κάθε τρόπο. Και κατά βάθος, όχι χωρίς ενοχές, ακόμα κοιτάζουν τις ανακοινώσεις για δεύτερο κύμα, με μια αδιόρατη ελπίδα. Χωρίς φυσικά να το ομολογούν σε κανένα. Παρά μόνο σε όσους θεωρούν ότι τους καταλαβαίνουν. Δηλαδή σε όσους, όταν μιλούν για την καραντίνα, αφήνουν να φανεί μια νοσταλγία στο βλέμμα και ακόμα κυκλοφορούν έξω με έναν ελαφρύ πανικό στο βλέμμα... ▶

Φυλή 4η

ΟΙ ΞΕΓΝΟΙΑΣΤΟΙ

Η ζωντανή απόδειξη ότι η ζωή έχει τη δύναμη να ξεπερνάει κάθε δυσκολία και κάθε φόβο. Για αυτούς, ήδη το περασμένο δίμηνο αποτελεί κάτι σαν μακρινή ανάμνηση, που σβήνει κάθε ώρα παραμονής στην ξαπλώστρα της παραλίας και με κάθε γουλιά φρέντο στο αγαπημένο τους καφέ. Περπατούν στους δρόμους έχοντας ξεχάσει κάθε έννοια κοινωνικής απόστασης ασφαλείας, αγκαλιάζονται με τους γύρω όπως παλιά και η μάσκα είναι για αυτούς κάτι σαν νοσταλγικό συλλεκτικό κομμάτι, που την έχουν κρατήσει μόνο και μόνο ως ενθύμιο (ή για τις φορές που πρέπει να μπουν στο μετρό). Πρόκειται για το «τοξικά οπτιμιστικό» είδος ανθρώπου, που πανηγυρίζει πάντα πριν το 90΄, που πιστεύει ότι το φετινό καλοκαίρι θα είναι το καλύτερο και που νιώθει το προαίσθημα ότι μόλις έπαιξε το τυχερό δελτίο στο Τζόκερ. Ήταν οι πρώτοι που φόρεσαν τη μάσκα στο σαγόνι. Όχι επειδή δεν πίστεψαν στον κορωνοϊό, αλλά επειδή δεν έχασαν ποτέ την πεποίθησή τους ότι προστατεύονται από μια ασπίδα καλοτυχίας, όπως τα διαστημόπλοια στα ηλεκτρονικά παιχνίδια. Εξάλλου, ούτε την περίοδο της καραντίνας, έχασαν το κέφι τους. Ήταν εκείνοι που διακινούσαν μέσα στη μαζική κατάθλιψη τα αστεία του τύπου «επιτέλους θα μάθουμε το πραγματικό χρώμα των μαλλιών όλων μας», που μοιράζονταν αστεία βιντεάκια, που γελούσαν με τον παραλληλισμό Χαρδαλιά - Τσακ Νόρις και που γενικά σταμάτησαν να διαβάζουν για κρούσματα μόλις άνοιξαν τα καταστήματα.

Φυλή 6η

ΟΙ ΑΝΤΙΓΚΕΪΤΣΙΣΤΕΣ

Βασικά, πρόκειται για υποκατηγορία των «Μασκομάχων» (βλ. Φυλή 1η), που λειτουργεί ως συνδετικός κρίκος με τις κλασικές θεωρίες συνωμοσίας, που προϋπήρχαν. Και σύμφωνα με τις οποίες ό,τι και αν συμβαίνει (ακόμα και η διάψευσή τους) αποτελεί μέρος ενός σκοτεινού σχεδίου του Χένρι Κίσινγκερ και της οικογένειας Ρότσιλντ. Τώρα, λοιπόν, βρέθηκε ένα ακόμα πρόσωπο που θα παίξει στα μάτια τους τον ρόλο του σατανά: Ο Bill Gates! Και τα εμβόλιά του. Άλλωστε, για αυτούς όλα όσα συνεβησαν –και συμβαίνουν ακόμα– στον πλανήτη, δεν είναι παρά ένα ακόμα κομμάτι στο παζλ της αιώνιας μάχης ανάμεσα στη Νέα Τάξη (οι παγκόσμιες ελίτ, η λέσχη Μπίλντερμπεργκ, ο Ομπάμα…) και σε όσους της αντιστέκονται (Τραμπ, Πούτιν, Αντιεμβολιαστές…). Με εκείνους να τάσσονται αβλεπί με τους δεύτερους, καθώς οι πρώτοι είναι ταυτισμένοι στο μυαλό τους με κάτι σαν την οργάνωση Spectra που κυνηγάει τον James Bond. Στην οποία οργάνωση ο Μπιλ Gates κατέχει έναν υψηλό θρόνο (δίπλα στον Κίσινγκερ και τους Ρότσιλντ) και χαϊδεύει μια γάτα σιωπηλός, ενώ ακούει τις αναφορές των υποτακτικών του…

Φυλή 5η

ΟΙ ΤΣΙΟΔΡΟΜΑΧΟΙ

Πρόκειται για μια παλαιά ανάγκη του ανθρώπου. Είναι η ανάγκη του να προσωποποιεί τα δυσάρεστα φυσικά φαινόμενα, ώστε να έχει την ευκαιρία να εξωτερικεύσει την οργή του και να την κατευθύνει προς κάποιο συγκεκριμένο. Με την ίδια λογική που ένας δημοσιογράφος είναι υπεύθυνος για τις δυσάρεστες ειδήσεις που δημοσιοποιεί. Αυτή η ανάγκη, τους οδηγεί στο να κάνουν αυτό που στην ψυχολογία ονομάζεται «προβολή». Έτσι έχουν ταυτίσει την παγκόσμια πανδημία με το πρόσωπο του Σωτήρη Τσιόδρα. Επειδή το ένα τους θυμίζει το άλλο, αντιστρέφουν στην ουσία την αιτία και το αιτιατό. Θεωρούν δηλαδή τον Σωτήρη Τσιόδρα αιτία και όχι αποτέλεσμα της πανδημίας. Μάλιστα το χαμηλό προφίλ του συγκεκριμένου αλλά και ο ήπιος τόνος του πυροδοτούν άμεσα αντανακλαστικές αντιδράσεις. Δηλαδή, το να είναι κάποιος τόσο χαμηλόφωνος και τόσο αποτελεσματικός για αυτούς –και για την κοσμοθεωρία που εκπροσωπούν– σημαίνει αυτόματα ότι είναι ύποπτος. Ή, τουλάχιστον, αντιπαθής. Και σε αυτό το επίπεδο σκέψης, δεν χρειάζεται τίποτα περισσότερο για να ξεσπάσει το σύνδρομο του καταπιεσμένου ανήλικου που βρήκε την ευκαιρία να κάνει την επανάστασή του απέναντι στην εξουσία. Ή στον δάσκαλο που θέλει να χαλιναγωγήσει το ελεύθερο πνεύμα του. Εκ του ασφαλούς, φυσικά. Κάπως σαν τον Χατζηχρήστο στον «Μπακαλόγατο», που φωνάζει «μαλώνεις ρε;». Όταν έχει βεβαιωθεί ότι τους κρατάνε χωρισμένους. Εξάλλου πόσο αξιόπιστος είναι κάποιος που δεν μπορεί να πει με βεβαιότητα αν οι μάσκες είναι καλές ή κακές (όπως όλοι οι υπόλοιποι στο Facebook); Ή που δεν ξέρει ότι οι στίχοι που χρησιμοποιεί δεν είναι του Ελύτη. Άσε που αυτή η μετριοπάθεια των επιστημόνων δεν γεννάει σοβαρά πάθη. Άρα είναι άχρηστη στον δημόσιο λόγο. Και αφού κάνει τη δουλειά της, καλό είναι να την πετροβολούμε για να ξεσπάμε.

Φυλή 7η

ΟΙ ΚΑΧΥΠΟΠΤΟΙ

Δεν απορρίπτουν την ύπαρξη του κορωνοϊού, αλλά δεν έχουν πειστεί εντελώς πως όλο αυτό δεν αποτελεί προϊόν ενός εργαστηριακού βιολογικού πολέμου, στον οποίο διακυβεύονται οι ανθρώπινες ελευθερίες. Γενικά οι αντιδράσεις τους αποτελούν ένα είδος προτύπου, για το πώς ακριβώς μπορείς να ερμηνεύσεις μια πανδημία από τη σκοπιά των δικαιωματιστών. Διότι όταν θεωρείς τα δικαιώματα κάτι σαν την Καρέτα-Καρέτα που χρειάζεται προστασία και τον εαυτό σου σαν τον ακτιβιστή οικολόγο που την προστατεύει, αποκτάς μια διαφορετική αντίληψη του κόσμου. Γίνεσαι αυτόκλητος υπερασπιστής των δικαιωμάτων όλων, επειδή τους θεωρείς ανίκανους να τα υπερασπιστούν μόνοι τους. Είναι εκείνοι που γέμισαν τις πλατείες μετά τη λήξη της καραντίνας, διεκδικώντας την έννοια του δημόσιου χώρου και το δικαίωμα στην μπιροποσία. Που αναρτούσαν πανό κατά του κορωνοϊού, λες και η πανδημία είναι κάτι ταξικό (σαν αντεργατικό νομοσχέδιο, ας πούμε) που με αγώνα και διαμαρτυρία μπορούσε να αποκρουστεί. Ήταν εκείνοι που έγραφαν σε αφίσες ότι οι γιατροί είναι οι νέοι δικτάτορες (επειδή μάλλον δεν αποφάσιζαν αμεσοδημοκρατικά τις θεραπείες) και ότι ο πραγματικός ιός είναι τα αντεργατικά μέτρα (λες και το ένα αποκλείει το άλλο). Και ως γνήσιοι υποστηρικτές της πρακτικής, σύμφωνα με την οποία, αν η πραγματικότητα δεν συμφωνεί με όσα πιστεύουμε, την κάνουμε να συμφωνήσει διά της βίας, θεωρούν ακόμα και τον Μεγάλο Περίπατο της Αθήνας μέρος του ίδιου σχεδίου κατάργησης των ελευθεριών στο οποίο εντάχθηκε και ο κορωνοϊός. Ότι δηλαδή πρόκειται για συντονισμένη δράση προκειμένου να πληγεί η κινηματική κοινωνικότητα. Μια ακόμα άσκηση άσκηση πειθαρχίας του όχλου απέναντι στις ολοκληρωτικές αποφάσεις μιας κλειστής ελίτ. Εξάλλου είναι γνωστό σε όλους ότι η εξουσία και οι ελίτ εκείνο που τρέμουν πραγματικά είναι οι μπίρες… **A**

ΤΟ PERRIER® ΕΙΝΑΙ ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΚΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΓΙΑ ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΕΝΑΝ EXTRAORDINAIRE ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΣΟΥ!

Perrier®

Η φανταστική εναλλακτική επιλογή σου και αυτό το καλοκαίρι, με **0 θερμίδες** που μπορείς να την απολαύσεις **με πολλούς τρόπους όλη την διάρκεια της μέρας**, είναι το Perrier®! Είτε βάζοντάς το παγωμένο σε ένα ποτήρι χωρίς πάγο με μία φέτα λεμόνι είτε αναμειγνύοντας το σε ένα δροσιστικό cocktail. Άλλωστε οι πιο γνωστοί barmen σε όλο τον κόσμο εμπιστεύονται το Perrier® εδώ και πολλά χρόνια ως το **κύριο συστατικό για να φτιάξουν τα cocktail τους**.

Αν θέλεις και εσύ να δοκιμάσεις **το απόλυτο καλοκαιρινό cocktail by Perrier®** σπίτι σου αρκεί να ακολουθήσεις την παρακάτω συνταγή:

"PERRIER® GINGER BASILIC SPRITZ"

Αυτή η συνταγή συνδυάζει φανταστικά την έντονη γεύση του το τζιν με το αρωματικό φρέσκο βασιλικό.
Το τέλειο cocktail για μια extraordinaire βραδιά!

ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

- 50 ml gin
- 30 ml χυμό φρέσκου λεμονιού
- 6 φρέσκα φύλλα βασιλικού
- 15ml σιρόπι
- 60ml PERRIER®

ΒΗΜΑ 1 Ρίξτε το τζιν, το χυμό λεμονιού, το σιρόπι και το φρέσκο βασιλικό σε ένα shaker γεμάτο πάγο, το κλείνουμε και ανακατεύουμε καλά.

ΒΗΜΑ 2 Ανοίξτε το shaker και προσθέστε κρύο PERRIER®. Ανακατέψτε καλά χρησιμοποιώντας το κουτάλι.

ΒΗΜΑ 3 Σερβίρετε το cocktail σας σε ένα κρύο ποτήρι. Γαρνίρετε με δεντρολίβανο και ένα φύλλο βασιλικού.

Μην χάνεις την ευκαιρία!
Διάλεξε το Perrier της αρεσκείας σου και
GO FOR THE EXTRAORDINAIRE!

Perrier® & Juice drink

Αλλά αν αυτό το καλοκαίρι ψάχνεις κάτι διαφορετικό, μακριά από τα συνηθισμένα, τότε ήρθε η ώρα να ανακαλύψεις τους νέους συνδυασμούς του Perrier® με τους χυμούς φρούτων.

Τα νέα Perrier & Juice με χυμούς* **ακτινίδιο & φράουλα**, ή χυμούς* **ροδάκινο & κεράσι**, ή χυμούς* **μάνγκο & ανανά** και τώρα με μια **νέα γεύση** με χυμούς* **λεμόνι & γκουάβα**, ήρθαν να σε ξεδιψάσουν με τον τέλειο συνδυασμό φυσαλίδων και χυμού* φρούτων με μόλις **46 θερμίδες**!

* Ανασυσταμένους χυμούς φρούτων.

Perrier® & Juice, PLATINUM/GOLD βραβείο στην κατηγορία Healthy Cold Beverage Product of the Year στα βραβεία HEALTHY DIET AWARDS 2020.

ΟΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΧΟΡΔΕΣ ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΑΖΩΝΑΚΗ

Οι αναμνήσεις, οι ιστορίες και η αγάπη του για το Μπουζούκι

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ** *(panikoval500@gmail.com)*
Φωτό: **BORIS PILIPENKO***

«ΘΑ ΠΑΩ ΝΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΩ τον Μαζωνάκη, στο σπίτι του. Έχουμε θέμα το Μπουζούκι». «Α, τέλεια», λέει ο Παυριανός, «θα έρθω κι εγώ, θα περάσουμε πολύ ωραία». Τελικά μαζευόμαστε κι άλλοι, φίλοι αγαπημένοι και του Γιώργου. Κι έτσι η διαδρομή Εξάρχεια - Βούλα γίνεται μία εκδρομή και η συνέντευξη, ανάμεσα σε μας, τον Γιώργο Μαζωνάκη και τους αγαπημένους του ανθρώπους που είναι μαζεμένοι εκεί, εξελίσσεται σε ένα μικρό πάρτι που κρατάει μέχρι αργά το απόγευμα. Και ίσως αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για να περιγράψει ο ίδιος την αγάπη που έχει για το Μπουζούκι: το θεωρεί δεδομένο στη ζωή του, όπως τις αγαπημένες του δύο αδερφές, την οικογένειά του, τους ανθρώπους που τον προσέχουν και τους φίλους του. ▶

Η πρωτοβουλία αυτή είναι για μένα αποστολή ζωής. Είναι μια ανοιχτή πρόσκληση προς όλους, που αγαπούν το μπουζούκι.

Οι Ευαίσθητες Χορδές

Πριν λίγες ημέρες κυκλοφόρησε ένα βίντεο-μήνυμα στα social media του Γιώργου Μαζωνάκη όπου, με λόγια απλά, εξηγεί αυτό που ξεκίνησε ο ίδιος – μία εκστρατεία για να αποκτήσει το Μπουζούκι ξανά την παλιά του αίγλη και αξιοπρέπεια: «Μπουζούκι. Οι Ευαίσθητες Χορδές. Από 15 χρονών, που θυμάμαι τον εαυτό μου να τραγουδώ, το μπουζούκι ήταν πάντα δίπλα μου… Μέσα σ' όλα αυτά τα χρόνια άλλες φορές το άκουγα, με κουνούσε, που λέμε, κι άλλες όχι… Ο λόγος είναι ότι μάλλον το θεωρούσα δεδομένο… Τίποτα δεν είναι δεδομένο! Όπως έχω ξαναπεί, όσα χρόνια τραγουδάω άλλα τόσα λαϊκά τραγούδια τραγουδάω. Το λαϊκό τραγούδι, για μένα, είναι ο δρόμος μου, είναι η ζωή μου, η αποστολή μου. Πέρσι, αν θυμάμαι καλά, τον Μάρτιο, μπαίνοντας στο studio, ήμουν μπροστά σ' ένα μικρόφωνο και ηχογραφούσα το κομμάτι "Ώρες μικρές"… και λέω το "Ώρες μικρές" –θα κάνω μια παρένθεση– διότι η μελωδία του μπουζουκιού, την ώρα που ξεκινά, όχι απλώς με κούνησε, με ταρακούνησε! Και συνειδητοποίησα πόση δύναμη, μεγαλοπρέπεια και αρχοντιά έχει αυτό το όργανο, το μπουζούκι. Σκέφτηκα, λοιπόν, είναι δυνατόν το μπουζούκι να αντιμετωπίζεται στις μέρες μας ως νοσταλγία, ως παρελθόν, ως μουσειακό είδος; Φυσικά και δεν γίνεται να αντιμετωπίζεται έτσι, διότι το μπουζούκι είναι σύγχρονο, είναι κλασικό, είναι παγκόσμιο. Ας ανοίξουμε, λοιπόν, αυτή τη συζήτηση… Για εμένα το μπουζούκι είναι ο πόνος μου, είναι η χαρά μου, είναι ο έρωτας, είναι η απώλεια, είναι ο θρίαμβος… Για εμένα το μπουζούκι είναι οι Ευαίσθητες Χορδές μου!»

Λαϊκός και Gucci

Ο Γιώργος Μαζωνάκης, παιδί του Πειραιά, της Νίκαιας, με καταγωγή από την Κρήτη, είναι ένας καλλιτέχνης με λαϊκή καρδιά. Γνωρίζει το μπουζούκι και το φυλάει καλά μέσα του, ακόμα κι όταν τραγουδάει το «Gucci φόρεμα» σε μαγαζάρες με καναπέδες (αντί για τραπέζια) και ύφος σούπερ κλαμπ. Ένας άνθρωπος που κρατάει την προσωπικότητα και τις αγάπες του προφυλαγμένες, μπροστά στις μεγάλες πίστες και τον κόσμο της νυχτερινής υστερίας. Βαρύς όσο χρειάζεται, με χιούμορ όσο χρειάζεται για να φορέσει και τη φούστα-παντελόνι μπροστά στο κοινό, απλός αλλά και έτοιμος για μία φωτογράφιση από τον φακό του Phil Poynter. Παιδί της νύχτας αλλά και άρχοντας στην κουζίνα του, να μαγειρεύει ρεβίθια με τη συνταγή της μαμάς του. Λαϊκός αλλά και να υποδύεται τον εγκληματολόγο αφηγητή στο cult ροκ μιούζικαλ Rocky Horror Show, σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Ρήγου. Ένα double bill που το λάνσαρε από την πρώτη κιόλας στιγμή που εμφανίστηκε επίσημα στη δισκογραφία, με τον Τάκη Τσαντίλη να τον ντύνει σαν να ήταν έτοιμος για editorial μόδας στο Κλικ: μπότες-φίδι, χαϊμαλιά, καπέλα, camομιλιτέρ παντελόνια. Ένα στιλ που ο Γιώργος το «φόρεσε» με αξιοθαύμαστη απάθεια. Ήταν ψύχραιμος και κουλ μπροστά σε κάθε υπερβολή του είδους που ονομάζουμε: μπουζούκια.

Φωνή βαριά και στέρεη, με χροιά κλασικών τραγουδιστών της χρυσής περιόδου 60-70s και ύφος «εδώ και τώρα» έγινε το είδωλο ακριβώς όταν ξεκινούσε το ελληνικό λαϊκό τραγούδι να μπαίνει στα κλαμπ και να συμβαίνει εκείνη η μεγάλη θολούρα της νύχτας. Την τραγούδησε τη νύχτα ο Γιώργος, όπως της αξίζει, δυνατά, με πάταγο και ντέρτι, με κοστούμια, με χορευτές, με σαμπάνιες, με πριβέ πάρτι, με ουρές έξω από το καμαρίνι, με μία τεράστια μαρκίζα να αναβοσβήνει από πάνω μας τη λέξη «Μπουζούκια».

Εκεί νομίζω ότι εντοπίζει σήμερα πλέον και ο ίδιος ο Γιώργος Μαζωνάκης αυτό που χάθηκε – και αυτό που καθιερώθηκε, με αυτή τη λέξη. Η διαφορά ανάμεσα στον τρυφερό, σόλο ήχο της λέξης «Μπουζούκι», με τον ορυμαγδό και την τηλεορασίλα της λέξης «Μπουζούκια».

Maison Mazo

Φθάνοντας στον Οίκο Μαζώ, στη Βούλα, μας υποδέχεται όλο το Μαζωνακέικο και ένα τρελά χαρούμενο κατάμαυρο schnauzer, η Αρίθα («Αρίθα! Έλα επαέ!», όπως την φωνάζουν στον τόπο του, στην Κρήτη). Ο Γιώργος αγαπάει πολύ όλες τις μαύρες soul φωνές όπως την Aretha Franklin και ειδικά τις τραγουδίστριες της Motown. Θεωρεί ότι λένε τους «αμανέδες της Δύσης».

Ένα κομψό, μοντέρνο, ευάερο και ευήλιο σπίτι, με άνετους χώρους που συχνά φαίνονται γωνιές του στις φωτογραφίες που ανεβάζει ο Γιώργος στον λογαριασμό του στο Instagram. Διακριτικά μπεζ, μπλε, γκρι και κίτρινα χρώματα και πίνακες και αντικείμενα καλλιτεχνών που αγαπάει ο Γιώργος και φαίνονται να είναι διαλεγμένα και τοποθετημένα με αξιοθαύμαστη άποψη στη γραμμή, το στιλ και τις αναφορές. Όπως και ο ίδιος, έτσι και το σπίτι είναι ένα μοντέρνο, καλοσχεδιασμένο lounge αλλά γεμάτο από την ανεμελιά και την άνεση της αγάπης και των πολλών ανθρώπων που το επισκέπτονται.

Το πρότζεκτ

Ο Γιώργος μιλάει γρήγορα και ένθερμα για την πρωτοβουλία του αυτή, να βγάλει από το μπουζούκι «τη βηταδούρα του πράγματος». Έχει μαζέψει και μαζεύει βαριές υπογραφές ειδικών κι επωνύμων που μιλούν για το όργανο και την κουλτούρα του, γιατί «πρέπει να ξαναγνωριστούμε με το μπουζούκι». Ονόματα όπως Χρήστος Νικολόπουλος, Θανάσης Πολυκανδριώτης, Σταμάτης Κραουνάκης, Μίκης Θεοδωράκης και άλλοι. Έχοντάς το σαν δεδομένο στη ζωή του, το είχε σχεδόν ξεχάσει, «όπως γίνεται και με τις σχέσεις» λέει. Μπορεί ακόμα και να τον εκνεύριζε, να μην το ήθελε καν. Όπως τον εκνεύριζε και η στάση «Μωρέ, δεν πάω στα μπουζούκια». («Σε ρώτησε κανείς;»)

Αναρωτιέμαι πώς, όλη αυτή η εικόνα του μεγαλοχασάπη που τα σκορπάει, η ερωτική διαθεσιμότητα που ανεβαίνει στα τραπέζια και χορεύει τραγούδια που γράφτηκαν για να ανοίγονται μπουκάλες, όλη αυτή η φτηνή καψούρα, πώς θα διαφοροποιηθεί από το μπουζούκι. Ο Γιώργος λέει ότι στα δικά του τραγούδια ο έρωτας, ακόμα και η καψούρα, «γίνονται με ελεγκάν τρόπο».

Ο ίδιος, όμως, πάει κόντρα κι επιμένει σε «εκείνες τις καταπληκτικές εισαγωγάρες που είχανε παλιά τα κομμάτια με μπουζούκι και σήμερα δεν τις βάζουν πια γιατί ο κόσμος "βαριέται" να ακούσει». Αρχίζουν με τον Παυριανό και μιμούνται με τη φωνή τους την εισαγωγή της «Αραπιάς» του Τσιτσάνη («το λέω και ανατριχιάζω» είναι η ατάκα). Οραματίζονται σκηνές να βγαίνει ένας τραγουδιστής να τραγουδάει και από πίσω του – όχι ένα, ΔΕΚΑ μπουζούκια να παίζουν. Ο Γιώργος μας αποκαλύπτει ότι στα γυρίσματα για το music video από το ζεϊμπέκικο «Ώρες Μικρές», συμμετείχαν δεκάδες επαγγελματίες μπουζουξήδες.

Μέσα στον ενθουσιασμό, ο Παυριανός δεσμεύεται να του γράψει και τους στίχους για ένα τραγούδι «Οι ευαίσθητες χορδές μου» (που φυσικά θα έχει την αντίστοιχη επιτυχία με το «Παιδί της νύχτας» και το «Αλλάξανε τα πλάνα μου, κοιμήθηκα στης μάνας μου» που του έχει γράψει παλιότερα).

Διότι, ναι, το Μπουζούκι στέκει άξια μπροστά σε μεγάλες συμφωνικές ορχήστρες, μπορεί να πάρει κάθε ύφος και ρόλο, να σταματήσει πλέον να το απαξιώνει ο κόσμος. Πριν λίγες μέρες, ο Μαζωνάκης κάλεσε και τους διευθυντές ραδιοφωνικών σταθμών στο σπίτι του για να τους εξηγήσει και να ανοίξει νέες πόρτες για το μπουζούκι, να πάψουν να το σνομπάρουν. «Εγώ το υποστηρίζω στο ρεπερτόριό μου» λέει. «Το 80% των τραγουδιών μου είναι με μπουζούκια. Μπορώ όμως να παίξω, να πω κι ένα "Γκούτσι". Είμαι πολυσυλλεκτικός, λέω από βαρύ ζεϊμπέκικο του Στράτου Διονυσίου και μετά μπορώ να περάσω σε ένα ελαφρύ του Χιώτη που είναι αφρός. Τόσα χρόνια, τριάντα, δεν θα μπορούσα να κρατώ θέσεις μαγαζιών που κρατώ αν δεν είχα λαϊκό ρεπερτόριο. Δεν είμαι άνθρωπος των δογμάτων και όσο μεγαλώνω είμαι και λιγότερο επικριτικός. Διότι, Γιάννη, θέλει αρ@@δια το μπουζούκι».

Ο μικρός

«Στο σπίτι που μεγάλωσα δεν σταματούσε ποτέ το ραδιόφωνο να παίζει, νύχτα μέρα. Έχω μεγαλώσει με Διονυσίου, με Γαβαλά, με τέτοιους τραγουδιστές. Έχω δει τη μάνα μου και το σόι μου να χορεύουνε ζεϊμπέκικα, τις θειάδες μου και τις γιαγιάδες μου να χορεύουνε χασάπικα που αν τα βλέπανε οι σημερινοί χορευτές θα τρελαινόντουσαν. Άφθονο τραγούδι.

» Με βάζανε μικρό και τραγουδούσα. Τα πρώτα τραγούδια που είπα ήταν το "Κάτω από το πουκάμισό μου" και το "Υπάρχω". Καθόμουνα σταυροπόδι, 8 χρονών, στις ταβέρνες που πηγαίναμε και τραγουδούσα. Πάντα μου άρεσε να φοράω κοστούμια με γραβάτα, τα αποκαλούσα "πατέρα", ντυνόμουνα "μπαμπάς". Και πάντα προσπαθούσα να βρω διάφορους τρόπους για να με πάρουνε στις ταβέρνες μαζί τους. Ήμασταν άνθρωποι της μεσαίας τάξης, δεν υπήρχαν λεφτά για μπουζούκια. Ό,τι ζούσαμε ήταν κυρίως μέσα από το ραδιόφωνο. Γι' αυτό και κανένας δεν απόρησε πώς έγινα τραγουδιστής. Το ζούσα από μικρός. Έλεγα "θα γίνω τραγουδιστής και ηθοποιός". Απορώ πώς δεν έφαγα και bullying στο σχολείο, γιατί μοίραζα και αυτόγραφα. Έφτιαχνα ψεύτικα μικρόφωνα, έκανα ρολό χαρτόνια και περνούσα από μέσα έναν σπάγκο για να κάνει το καλώδιο του μικροφώνου και τραγουδούσα. Μετά, που περάσανε τα χρόνια, πήγαινα κι έβαζα το εσωτερικό σωληνάκι από το στιλό το Bic για να κάνει σαν κεραία.

» Στην Α΄ Λυκείου, δύσκολα τα οικονομικά τότε, είχα και δυο-τρεις βαθμούς κάτω από τη βάση, οπότε σταμάτησα το σχολείο και πήγα να δουλέψω σε ανταλλακτικά αυτοκινήτων για να έχω λεφτά κι από μένα. Ανταλλακτικά αυτοκινήτων τώρα, στο Ρεκτιφιέ 7, στον Βοτανικό, που εγώ ήθελα να γίνω σταρ. Καθόμουνα στην αποθήκη και ζωγράφιζα σε χαρτί τη μαρκίζα μαγαζιών κι έβαζα "Μαζωνάκης" από πάνω με μεγάλα γράμματα κι από κάτω ονόματα γνωστών τραγουδιστών. Είχα πάει στη Μαρινέλλα στο καμαρίνι της και της είχα πει "Είμαστε συνάδελφοι". Και μου λέει "Συνάδελφοι; Έλα εδώ, παιδί μου, εσύ" και προχωράω πιο μέσα και μου γράφει το όνομά μου επάνω στο ιλουστρασιόν το πρόγραμμα, ήταν τότε στο Ρεξ, μαζί με τον Βασίλη Τσιβιλίκα. Και μετά από 15-20 χρόνια είχα εγώ εκείνο το ίδιο καμαρίνι. Και τι κάνει μετά; Ρίχνει λακ επάνω στο πρόγραμμα για να μη φύγει ο μαρκαδόρος! Μαγεία!

» Καθόμουνα λοιπόν εκεί στην αποθήκη και ζωγράφιζα ταμπέλες: Νυχτερινόν Κέντρον Φαντασία - Γιώργος Μαζωνάκης κι από κάτω, ας πούμε, Γιάννης Πάριος και Χάρις Αλεξίου. Κι εκεί, στα 15 μου, σταματάω τα ανταλλακτικά αυτοκινήτων, ξαναπάω σχολείο και τα βράδια αρχίζω και δουλεύω σε μαγαζί. Ήταν κοντά στο σπίτι μου και λεγόταν "Μουσικό Ρετιρέ". Περνούσα με το λεωφορείο, το πρωί, για να πάω σχολείο, στο Πολυκλαδικό Λύκειο Αιγάλεω, κι έβλεπα στο μαγαζί μία ραμπίτσα με τρία φωτάκια επάνω, την ταμπέλα, και νόμιζα πια ότι ήταν Χόλιγουντ. Έτσι έπιασα δουλειά. Πήγα και χτύπησα την πόρτα του, μπαίνω, μου λέει "Ποιος τραγουδάει;". "Εγώ" του λέω. "Φύγε από 'δω" μου λέει, και μ' έδιωχνε. "Και τι τραγούδια λες;". "Μητροπάνο, Διονυσίου…" του έλεγα. "Βρε άντε φύγε από δω". Τελικά πιάνω δουλειά στο μαγαζί. Και σε 15 μέρες μου είχε δώσει τη θέση του πρώτου ονόματος. Πρώτο τραγούδι που έλεγα, "Εγώ θα σου μιλώ με τα τραγούδια μου" του Χρήστου του Νικολόπουλου που σήμερα έχω την τιμή να στηρίζει προσωπικά την πρωτοβουλία μου για το μπουζούκι. Όταν τα λέω, μοιάζει σαν να είναι ταινία».

Όπως λέει ο Παυριανός, «άλλοι ονειρεύονται να κάνουν κάτι και μετά το καταφέρνουν, ο Μαζωνάκης πρώτα το έκανε και μετά το ονειρεύτηκε».

Το ένστικτο

Ο Γιώργος δεν παίζει μπουζούκι, δεν παίζει κανένα όργανο και αυτό, λέει, είναι ένας καημός του. «Ρωτώντας τον εαυτό μου, υπάρχουν πολλές στιγμές που θα ήθελα να τραγουδήσω και δεν μπορώ γιατί δεν παίζω ένα όργανο, έτσι πάντα τραγουδούσα και τραγουδώ με παρουσία ορχήστρας, όταν έχω "να δουλέψω". Και μπορεί να έχω τραγουδήσει πολλά διαφορετικά στιλ, η βάση μου όμως είναι το λαϊκό τραγούδι όχι μόνο στον τρόπο τραγουδίσματος αλλά και στο συναίσθημα, αυτό που λέμε η χροιά. Αν με ρωτήσεις τι σημαίνει αυτό, για μένα είναι οι εμπειρίες που κουβαλάς, ποιος είσαι, με ποιους κάνεις παρέα, τι κάνεις, τι τρως, τι σκέφτεσαι».

Τα πάντα για το Μπουζούκι

Στη συνάντηση εκείνη της ημέρας στο σπίτι του Γιώργου Μαζωνάκη, ακούστηκαν πολλά:

-Τα δημοτικά και τα νησιώτικα της μετεπαναστατικής Ελλάδας εξόρισαν το μπουζούκι από τις ορχήστρες τους.

-Επέστρεψε με τα ρεμπέτικα.

- Ο πρώτος που το καταξιώνει με ουσιαστικά τραγούδια, είναι ο Τσιτσάνης.

-Ο Χιώτης το βάζει στα σαλόνια – ήταν ο πρώτος που έπαιξε μπουζούκι μπροστά στον βασιλιά.

-Και ο Χατζηδάκις το καθαγιάζει.

-Ο Μίκης Θεοδωράκης το ταύτισε με την ψυχή του Λαού.

-Ο Πλέσσας του έβαλε λίγη τζαζ και πνευστά.

- Γιατί δεν υπάρχουν γυναίκες σολίστριες μπουζουκιού;

-Το Μπουζούκι υπάρχει όπως το είδαμε στη μουσική του Μάνου Χατζιδάκι, στα έργα του Γιάννη Τσαρούχη, στην «Πρώτη ύλη» του Δημήτρη Παπαϊωάννου, σε αφηγήσεις του Τζίμι Χέντριξ και του Ίαν Άντερσον. Κανείς δεν μπορεί και δεν πρέπει να βάζει όρια στο μπουζούκι και σε όσα εκπροσωπεί, υπόσχεται και συμβολίζει.

-Και όπως λέει ο Γιώργος Μαζωνάκης: «Η πρωτοβουλία αυτή είναι για μένα αποστολή ζωής. Είναι μια ανοιχτή πρόσκληση προς όλους, που αγαπούν το μπουζούκι, να συμμετέχουν στην πρωτοβουλία αυτή, η οποία μας αφορά όλους, αφού αφορά το ελληνικό λαϊκό τραγούδι». A

Είμαι πολυσυλλεκτικός, λέω από βαρύ ζεϊμπέκικο του Στράτου Διονυσίου και μετά μπορώ να περάσω σε ένα ελαφρύ του Χιώτη που είναι αφρός.

** Οι φωτογραφίες είναι από τα γυρίσματα του musicvideo του τραγουδιού "Ώρες Μικρές", σε μουσική Γιώργου Σαμπάνη και στίχους Ελένης Γιαννατσούλια.*

Γιώργο Περρή, Τι σε κρατάει στην Ελλάδα;

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΝΕΝΕ**
Φωτό: **PANOS GIANNAKOPOULOS**

Ο Γιώργος Περρής είναι ένας μεγάλος τραγουδιστής που δείχνει τόσο φρέσκος που μοιάζει σαν να ξεκίνησε μόλις. Μία σταθερή, σίγουρη, άψογη τεχνικά φωνή που έχει σταθεί δίπλα σε μεγάλους ερμηνευτές κι έχει δέσει με μουσικές μεγάλων ονομάτων. Ένα εξαίρετο δείγμα καλλιτέχνη παλαιάς κοπής, με προσεκτικές επιλογές και καίριο βηματισμό. Τον ακούμε, τον παρακολουθούμε και του ζητήσαμε να μας μιλήσει για το νέο του άλμπουμ ***«Σταθερά στα Όνειρα»*** και μερικά ακόμα πράγματα...

Καινούργιο άλμπουμ που κυκλοφορεί μετά το lockdown. Πολλοί καλλιτέχνες έλληνες και ξένοι έγραφαν στα social media ότι η περίοδος της καραντίνας είναι μία «άγονη» καλλιτεχνικά περίοδος λόγω της κατάθλιψης που εμπνέει. Το πιστεύεις αυτό; Και πώς ήταν για σένα; Πιστεύω ότι ο καθένας πρέπει να ακολουθεί το θέλω του και την όρεξή του. Εγώ παρέμεινα δημιουργικός κατά τη διάρκεια της καραντίνας, αλλά με δικό μου τρόπο. Έκανα έναν μεγάλο απολογισμό της ζωής μου, πιέστηκα να αναλύσω μέσα μου τι θέλω, τι δεν θέλω, τι δεν μου χρειάζεται πια. Έκανα φασίνα στα μέσα μου. Γυμνάστηκα, τακτοποίησα εκκρεμότητες που είχαν μαζευτεί και ξεκουράστηκα αρκετά αφού πέρασα τις πρώτες μέρες όπως όλοι μας να καθαρίζω με μανία κάθε γωνία του σπιτιού. Για μένα ήρθε ευπρόσδεκτα σχεδόν όλη αυτή η δοκιμασία καθώς τα τελευταία χρόνια λόγω των υποχρεώσεών μου και των συνεχών ταξιδιών δεν είχα μείνει στην ίδια πόλη ποτέ παραπάνω από 3-4 εβδομάδες. Το «Σταθερά στα όνειρα» είχε ηχογραφηθεί πριν ξεκινήσει η καραντίνα, ήταν προγραμματισμένος να βγει τώρα και απλώς κατά τη διάρκεια της καραντίνας δουλέψαμε πάνω στις τελικές λεπτομέρειές του. Σαν καλλιτέχνης, νομίζω πως δεν ήταν άγονη περίοδος, λειτούργησε σαν μία μαγιά, σαν το προζύμι για αυτά που έρχονται. Εμένα με άλλαξε πολύ μέσα μου.

Οι συνεργασίες του δίσκου είναι ένα άλλο ένα dream team στην καριέρα σου. Μίλα μου για τον καθένα τους ξεχωριστά. Πώς ήταν η συνεργασία; Τι πήρες από τον καθένα; Dream Team όντως: Ευανθία Ρεμπούτσικα, Λίνα Νικολακοπούλου, Άρης Δαβαράκης. Ο δίσκος αυτός είναι αποτέλεσμα ομάδας και παρέας. Όλα ξεκίνησαν όταν πήρα την Ευανθία τηλέφωνο και ήπιαμε τον πρώτο μας καφέ στο αεροδρόμιο. Με ένα μεγάλο χαμόγελο μου είπε πως με χαρά θα δεχόταν να μου δώσει κάποια κομμάτια. Τότε δούλευα στον ξένο μου δίσκο και τα προόριζα αρχικά για εκεί. Στην πορεία όμως με την Ευανθία δεθήκαμε ουσιαστικά, καλλιτεχνικά και φιλικά και αποφασίσαμε να κάνουμε ολόκληρο δίσκο. Η μουσική της κυλάει μέσα μου αβίαστα και η φωνή μου βρίσκει ένα κανάλι να πορευτεί. Με την Ευανθία γελάσαμε απίστευτα, είπαμε τα προσωπικά μας και ανοιχτήκαμε πολύ ο ένας στον άλλο. Αυτή η ανοιχτή καρδιά της και η γενναιοδωρία της είναι που με συγκινεί απίστευτα και που έγινε παράδειγμα για τη δική μου ζωή. Η Λίνα άνοιξε μέσα μου μία πόρτα με τους στίχους της και το πνεύμα της που με τάραξε. Με έφερε σε επαφή με κάτι που δεν ήξερα ότι υπάρχει μέσα μου, με βοήθησε να με βρω για τα καλά και να με αποδεχτώ. Ο Άρης έδωσε τον πιο υπέροχο εαυτό του στα δύο πρώτα τραγούδια που κάναμε με την Ευανθία και με έβαλε να αναρωτηθώ βαθιά αν φοβάμαι την αγάπη. Η συνεργασία μας ήταν πολύ φυσική, έρεε. Έχουμε όλοι έναν τεράστιο σεβασμό απέναντι στη μουσική και το τραγούδι και αυτό είναι που μας ενώνει και ορίζει την αισθητική μας. Ο τίτλος περιγράφει επακριβώς το κοινό μας στοιχείο: παραμένουμε όλοι σταθεροί στα όνειρά μας.

Είχες ξανατραγουδήσει με τον Γιώργο Νταλάρα; Το χασάπικο σαν είδος υπάρχει στις μουσικές σου αναφορές; Ο Γιώργος Νταλάρας είναι η μοναδική ελληνική αντρική φωνή που με έχει επηρεάσει πραγματικά. Τον έχω μελετήσει και ακούσει όσο λίγους στη ζωή μου. Ήταν τεράστια η χαρά και η τιμή να βρεθούμε μαζί στο στούντιο να τραγουδήσουμε παρέα και του χρωστώ μεγάλη ευγνωμοσύνη για αυτή του την κίνηση, για τη γενναιοδωρία του και κυρίως το πόσο απλός είναι. Δεν σταματάει να με εκπλήσσει το πάθος του για το τραγούδι και τη λεπτομέρεια. Το χασάπικο φυσικά και υπάρχει στις αναφορές μου. Στην Ελλάδα μεγάλωσα και με ελληνική μουσική, αλίμονο αν δεν είχα χασάπικα στο αίμα μου!

Η συναυλία στις 17 Ιουλίου στο Βεάκειο θα έχει και συνέχεια; Τι θα δούμε και θα ακούσουμε; Παρέα με την Ευανθία αλλά και τη Λίνα θα σας παρουσιάσουμε κάποια από τα καινούργια τραγούδια του δίσκου μας, τα «Σταθερά μας Όνειρα» καθώς και μερικά ακόμα πολύ αγαπημένα τραγούδια της Ευανθίας, ενώ η ίδια θα σας παίξει κάποια από τα πιο όμορφα ορχηστρικά της θέματα από ταινίες και θεατρικά. Παρά το δύσκολο φετινό καλοκαίρι και τις αντίξοες συνθήκες, ελπίζω και εύχομαι πως θα πάμε και σε άλλα μέρη. Έχω αποδεχτεί ότι φέτος δεν γίνεται να προγραμματίσεις τίποτα, ανατρέπονται όλα καθημερινά. Αλλά δεν πειράζει, έχει κι αυτό τη γοητεία του!

Έχεις, από μικρός, αποκτήσει μία εντυπωσιακή εμπειρία από live σε πολλούς και διαφορετικούς χώρους, με τεράστια ονόματα. Πώς είναι για σένα ένα live; Διαφέρει από χώρο σε χώρο; Διαφέρει ανάλογα με το κοινό; Πόσο σου «κοστίζει» ένα live; Οι συναυλίες είναι κάτι το μαγικό. Κρύβουν μία μυστική αδρεναλίνη. Είναι σαν ένα πρώτο ερωτικό ραντεβού που δεν ξέρεις τι να περιμένεις. Νιώθεις την καρδιά σου να χτυπάει στην αρχή παράφορα, σχεδόν σε παραλύει αυτό το πράγμα. Μετά χαλαρώνεις και αν είσαι τυχερός ενώνεσαι, γίνεσαι ένα με τον κόσμο. Σε αυτές τις δύο ώρες που είμαι στη σκηνή βρίσκομαι πάντα σε μία σχεδόν εξωπραγματική κατάσταση, ενώ έχω απόλυτη επίγνωση του τι συμβαίνει, ταυτόχρονα αφήνομαι ελεύθερος στο συναίσθημά μου. Για έναν άνθρωπο τρομερά ανασφαλή και συνεσταλμένο όπως είμαι εγώ, η σκηνή είναι η μοναδική στιγμή που γίνομαι βασιλιάς. Αποκτώ κουράγιο και δύναμη. Από τη στιγμή που ξεκινάει μία συναυλία είναι ένα ταξίδι χωρίς επιστροφή, δεν υπάρχουν δικλείδες ασφαλείας, μπορεί να συμβεί το οτιδήποτε. Αυτή είναι και η μαγεία. Φυσικά το κοινό μπορεί να διαφέρει από μέρος σε μέρος, αλλά αυτό που έχω μάθει είναι ότι εξαρτάται από εμάς πάνω στη σκηνή να κάνουμε το πρώτο βήμα και να πάμε προς το κοινό, να τους δοθούμε. Μετά όλα παίρνουν το δρόμο τους.

Δύο στιγμές που δεν θα ξεχάσεις ποτέ από τη συναυλιακή σου εμπειρία; Το πόσο έτρεμαν τα πόδια μου πριν ανέβω στη σκηνή του Ηρωδείου, τα κλάματα που με έπιασαν στο καμαρίνι μου από το τρακ λίγο πριν βγω αλλά και αυτή η τρομερή αγκαλιά του κόσμου, όταν ανέβηκα στη σκηνή. Επίσης δεν θα ξεχάσω εκείνο το υπέροχο «είσαι και δικός μας πια» που μου φώναξε κάποιος από το κοινό στην τελευταία συναυλία της περιοδείας μου στον Καναδά, στο Μόντρεαλ. Με συγκίνησε πολύ.

Και δύο στιγμές της ζωής σου που σε διαμόρφωσαν; Το βίαιο και επίπονο διαζύγιο των γονιών μου στα 4 μου και οι συνέπειές του. Ένιωσα τον ξεριζωμό για πρώτη φορά καθώς ο αδερφός μου κι εγώ χωριστήκαμε και μεγαλώσαμε σε διαφορετικά σπίτια, αλλά ταυτόχρονα η μουσική έγινε ο μεγαλύτερος σύντροφος της ζωής μου. Από εκείνη τη στιγμή κι έπειτα πήρα το μάθημα ότι το κοντέρ της ζωής κάποιες φορές μηδενίζει και όλα αρχίζουν από την αρχή. Η δεύτερη στιγμή που μπορώ να σας πω είναι πιο πρόσφατη, σε μία δική μου υπαρξιακή κρίση που οφειλόταν σε κάποιες απογοητεύσεις στη δουλειά που με έκαναν να αποπροσανατολιστώ και να χάσω κάθε αίσθηση της δικής μου αξίας. Μου πήρε πολύ χρόνο και προσπάθεια για να συνέλθω από αυτόν τον στρόβιλο και να επανέλθω στον πυρήνα μου.

Έχεις βρεθεί με τόσα μεγάλα ονόματα, από Michel Legrand μέχρι Μάριο Φραγκούλη και Άλκηστη Πρωτοψάλτη. Έζησες ποτέ τρακ με κάποιον από όλους αυτούς; Θυμάσαι κάποια ιστορία ή στιγμή με σένα και ένα «είδωλό» σου; Δεν υπάρχει φορά που συνεργάζομαι με καλλιτέχνη και να μην έχω τρακ. Είναι πέρα από τις δυνάμεις μου. Είχα την τύχη να συνεργαστώ με ανθρώπους που ήταν ινδάλματά μου κι αυτό ενέτεινε το τρακ ακόμα περισσότερο, γιατί είναι πολύ περίεργη αίσθηση να στέκεσαι στη σκηνή δίπλα σε έναν άνθρωπο που θαύμαζες ως παιδί. Θυμάμαι το πρώτο βράδυ που γνώρισα την Lara Fabian, καθόμουν απέναντί της στο δείπνο και παρατηρούσα κάθε της κίνηση, μου φαινόταν εξωπραγματικό ότι ήταν εκεί. Την επόμενη μέρα στη συναυλία τα πόδια μου έτρεμαν λες και ήταν φτερά στον άνεμο. Το ίδιο έπαθα με τον Michel Legrand, τον τεράστιο αυτό θρύλο της μουσικής. Στην πρώτη μας πρόβα πέρασα σχεδόν όλη μου την ώρα να τον παρατηρώ, να βλέπω πώς αντιδράει, πώς επεξεργάζεται τη μουσική. Θυμάμαι επίσης όταν με επέλεξε ο Richard Bonynge, ένας από τους σπουδαιότερους μαέστρους όπερας στην ιστορία του πλανήτη, να τραγουδήσω στο ετήσιο γκαλά του στο Σίδνεϊ της Αυστραλίας. Μου είχαν κοπεί τα πόδια, δεν μπορούσα να φανταστώ πώς γινόταν να ζήτησε από μένα, έναν απλό τραγουδιστή, να τραγουδήσω στο δικό του γκαλά! Από το τρακ δεν μου έβγαινε η φωνή.

Πώς ήσουν μικρός; Τι μουσική άκουγες; Ήμουν περίεργο παιδί! Πολύ κλειστός και ονειροπόλος και μετά το διαζύγιο των γονιών μου έγινα το παιδί-έπιπλο. Όπου με ακουμπούσες, έμενα εκεί και απλά ξέφευγα σε έναν δικό μου φανταστικό κόσμο. Ήμουν πολύ ανασφαλής και φοβόμουν να κάνω παρέα με τα υπόλοιπα παιδιά. Με θυμάμαι να κάθομαι στα διαλείμματα στο δημοτικό σχολείο σε μία ακρούλα και να τραγουδώ μέσα στο κεφάλι μου. Άκουγα πολύ τη Νάνα Μούσχουρη και τον Μάνο Χατζιδάκι. Αργότερα στην εφηβεία μου ανακάλυψα τη Μαρία Κάλλας και παθιάστηκα μαζί της, καθώς και τη Lara Fabian. Ο πρώτος δίσκος που αγόρασα ήταν μία ζωντανή ηχογράφηση της Μούσχουρη από το Ηρώδειο.

ΓΙΑ ΕΝΑΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΤΡΟΜΕΡΑ ΑΝΑΣΦΑΛΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΣΤΑΛΜΕΝΟ ΟΠΩΣ ΕΓΩ, Η ΣΚΗΝΗ ΕΙΝΑΙ Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΟΥ ΓΙΝΟΜΑΙ ΒΑΣΙΛΙΑΣ. ΑΠΟΚΤΩ ΚΟΥΡΑΓΙΟ ΚΑΙ ΔΥΝΑΜΗ. ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΠΟΥ ΞΕΚΙΝΑΕΙ ΜΙΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ.

www.athens voice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη

Και η εξέλιξή σου πώς συνεχίστηκε μέχρι σήμερα; Σε τι είδη θα κατέτασσες τη δουλειά σου; Ξεκίνησα να τραγουδώ στις σχολικές γιορτές! Έπεφτα με τα μούτρα να οργανώσω κάθε επέτειο προκειμένου να μου δοθεί η ευκαιρία να τραγουδήσω! Λίγο πριν κλείσω τα 18 μου με άκουσε σε μία ακρόαση ο Μίμης Πλέσσας και με πήρε μαζί του σε περιοδεία κι έτσι βαφτίστηκα επαγγελματίας τραγουδιστής. Έμαθα πολλά κοντά του σε αυτά τα πρώτα 2 χρόνια. Δεν μου αρέσει να κατατάσσω τη μουσική μου σε είδη, με ενοχλούν οι ταμπέλες. Η μουσική μου είναι ατμοσφαιρική μουσική που δεν έχει χρόνο. Τραγουδώ για τον έρωτα και τη φύση του ανθρώπου σε διάφορες γλώσσες και πάντα προσπαθώ να εξελίξω την τέχνη μου.

Θα ήθελες να παίξεις σε μιούζικαλ; Για να σου είμαι απόλυτα ειλικρινής, δεν είναι κάτι που με ενδιαφέρει τόσο πολύ. Παρά το ότι μου αρέσει πάρα πολύ να τα παρακολουθώ, δεν μπορώ να δω τον εαυτό μου να παίζει σε μιούζικαλ και γι' αυτό τον λόγο έχω πει όχι σε διάφορες προτάσεις που μου έγιναν, τόσο εδώ όσο και στο εξωτερικό. Αλλά επειδή ποτέ δεν ξέρεις, αφήνω μία μικρή πιθανότητα ανοιχτή!

Πες μου ένα τρελό σου όνειρο. Αυτή τη στιγμή που σας μιλώ, ονειρεύομαι μία μεγάλη παγκόσμια περιοδεία. Παρά το ότι ακούγεται ουτοπικό με βάση τη σημερινή κατάσταση, θα ήθελα να έφευγα και να είχα μπροστά μου 70-80 συναυλίες σε διάφορα μέρη του κόσμου!

Μίλα μου για το αγγλόφωνο, πρόσφατο άλμπουμ σου και το θετικό σχόλιο της Whoopi Goldberg για το τραγούδι σου «How many does it take». Ο δίσκος αυτός έκλεισε ένα χρόνο ζωής και κυκλοφόρησε κυρίως στην Αμερική και τον Καναδά, αλλά και άλλες χώρες. Ήταν η πρώτη φορά που αφιερωνόμουν στο να συν-γράψω όλα τα τραγούδια τόσο τους στίχους όσο και τη μουσική. Συνεργάστηκα με πολύ σπουδαίους παραγωγούς, όπως ο Eric Rosse και ο Michael Smidi Smith στο Λος Άντζελες. Είναι ένας πολύ προσωπικός δίσκος καθώς ήθελα να μοιραστώ με τον κόσμο κάποια δικά μου βιώματα και ιστορίες. Το συγκεκριμένο τραγούδι που αναφέρεις είναι ένα τραγούδι που αναφέρεται στον εθισμό, από την πλευρά κάποιου που βλέπει έναν άνθρωπο που αγαπά να καταστρέφεται καθημερινά. Το πρόσωπο αυτό δεν έχει όνομα, θα μπορούσε να είναι ο πατέρας, αδερφός, φίλη, σύντροφος, αδερφή, οτιδήποτε. Είμαι πολύ συγκινημένος γιατί ξέρω πόσο κόσμο βοήθησε και πόσος κόσμος βρήκε αποκούμπι σε αυτό το κομμάτι, όπως και η υπέροχη Whoopi Goldberg η οποία το πόσταρε σε όλες της τις σελίδες με ένα πολύ όμορφο και προσωπικό μήνυμα, μιας και η ίδια έχει ξεπεράσει τον αλκοολισμό στη ζωής της. Το ίδιο συγκινητικό ήταν όταν τα Ηνωμένα Έθνη χρησιμοποίησαν το τραγούδι «She Walks On» για την καμπάνια τους για τους πρόσφυγες, μιας και μιλάει για τη Μάγια, ένα κοριτσάκι που γνώρισα σε έναν καταυλισμό προσφύγων. Ο δίσκος αυτός έχει μέσα μου μία πολύ ξεχωριστή θέση, και το συνειδητοποιώ τώρα με την απόσταση του χρόνου. Δυσκολεύτηκα πολύ και δούλεψα πολύ σκληρά για να πραγματοποιηθεί. Είμαι επίσης πολύ χαρούμενος διότι για την προώθησή του προβλήθηκε η συναυλία μου από το Ηρώδειο στο οποίο πρωτοπαρουσίασα 3 από τα τραγούδια του δίσκου στο αμερικάνικο κανάλι PBS σημειώνοντας πολύ μεγάλη τηλεθέαση.

Τι σε κρατάει στην Ελλάδα, Γιώργο; Πάντα λέω ότι εγώ είμαι ένα καράβι που ταξιδεύει, γυρνάει τον κόσμο και πάντα επιστρέφει πίσω στο λιμάνι του. Έφυγα, αλλά πάντα επιστρέφω. Στην πραγματικότητα είναι σαν να μην έφυγα ποτέ, την Ελλάδα την κουβαλώ μέσα μου, στη μουσική μου, στα μάτια μου, στην ψυχή μου, στα όνειρά μου. Μπορεί να μη φαίνομαι πολύ συχνά ή τόσο όσο άλλοι συνάδελφοί μου γιατί έτσι είναι ο τρόπος που ζω και οι υποχρεώσεις μου, αλλά είμαι πάντοτε εκεί. Νομίζω όμως πως εγώ έτσι μπορώ να προσφέρω περισσότερο στη χώρα μου, από εδώ που βρίσκομαι, όσο μακριά κι αν είμαι.

Την αγαπάς την Αθήνα; Και γιατί; Πού μένεις; Όσο κι αν με θυμώνει ενίοτε, την Αθήνα την αγαπώ ανεξήγητα και βαθιά. Είναι το σπίτι μου, τα παιδικά μου χρόνια, οι επιρροές μου. Αυτό τον καιρό μένω στη Νέα Σμύρνη, αλλά θα ήθελα να μείνω ξανά κάπου προς τη θάλασσα. **A**

Ευανθία Ρεμπούτσικα - Λίνα Νικολακοπούλου - Γιώργος Περρής στο Βεάκειο Θέατρο Πειραιά: ***Παρασκευή 17/7, στις 21.00.*** *Λεπτομέρειες στο* ***City Guide*** *της* ***Athens Voice***
Βρείτε τον Γιώργο Περρή εδώ: ***https://GeorgePerris.lnk.to/StatheraStaOneira*** *(Video:* ***https://www.youtube.com/watch?v=a-J7Mfs-R1A&feature=emb_logo-*** *)*

Διάθεση, παρέα και προορισμό έχεις,
αυτό που μένει τώρα είναι να οργανωθείς.
Η μισή χαρά του ταξιδιού βρίσκεται
στο να ετοιμάζεις τις βαλίτσες σου
και εμείς συγκεντρώσαμε όσα
δεν πρέπει με τίποτα να ξεχάσεις.
Για κάθε εμφάνιση, βόλτα, κέφι
και ανάγκη, στις επόμενες σελίδες θα βρεις
τα must των καλοκαιρινών διακοπών.

Η ΒΑΛΙΤΣΑ του ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

CARPISA

Ο STYLISH ΤΡΟΠΟΣ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΙΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΣΟΥ

Η βαλίτσα των διακοπών δεν αρκεί να χωράει τα πάντα, θα πρέπει να μπορείς και να τη μετακινήσεις. Το ελαφρύ τρόλεϊ από τη γραμμή ΜΙΚΑΜΑ της Carpisa είναι κατασκευασμένο από ABS, έχει 4 περιστρεφόμενους τροχούς, τηλεσκοπικό σύστημα καροτσιού και άνω λαβή για εύκολη μεταφορά. Στο εσωτερικό του θα βρεις κατασκευή με ζώνες για ρούχα και διαχωριστικό πλέγματος, για να μείνουν όλα στη θέση τους. Θα χρειαστείς απαραιτήτως και μία τσάντα που να ταιριάζει στα καλοκαιρινά σου outfits, οπότε προτείνουμε ή την τσάντα πλέγματος Terry από υφαντό κορδούρα (φιλικό προς το περιβάλλον υλικό από φυσικές ίνες κυτταρίνης), ή την πολύχρωμη Mariella με εξωτικά prints ή το σακίδιο πλάτης Pervinca για άνεση και vintage στιλ.

PRIME OPTICS

ΓΥΑΛΙΑ ΗΛΙΟΥ PAUL FRANK

Ο **Paul Frank** έχει μια μοναδική ιστορία που ξεκινάει από το 1995 και το μικρό γκαράζ που έφτιαχνε πορτοφόλια. Τα σχέδια και οι ιδιόρρυθμοι χαρακτήρες **Julius** και **Skurvy**, που δημιουργούσε, έγιναν τελικά παγκοσμίως γνωστοί και συνδέθηκαν άρρηκτα με την pop κουλτούρα. Σήμερα, σχεδιάζει γυαλιά ηλίου εμπνευσμένα από την τελευταία λέξη της μόδας που εντυπωσιάζουν και τους πιο απαιτητικούς. Κατασκευάζονται από υλικά υψηλής ποιότητας, γεγονός που τα κάνει εξίσου απαραίτητο αξεσουάρ για την προστασία των ματιών μας, όπως και για κάθε ολοκληρωμένο καλοκαιρινό fashionable outfit.

Με τις πολλές;

Ή με τη μία;

Fendona® Top

Κουνούπια Stop.

Άσε τη σαγιονάρα. Δοκίμασε το πιο εξελιγμένο εντομοκτόνο για να εξοντώσεις ιπτάμενα και βαδιστικά έντομα υγειονομικής σημασίας.

Αναζήτησε το Fendona® Top στα φαρμακεία και στα καταστήματα γεωργικών φαρμάκων.

BASF
We create chemistry

ΕΣΥΦ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ Χρησιμοποιείτε τα βιοκτόνα προϊόντα με ασφαλή τρόπο. Διαβάζετε πάντα την ετικέτα και τις πληροφορίες σχετικά με το προϊόν πριν από κάθε χρήση. Δείτε τις προειδοποιητικές φράσεις και σύμβολα πριν χρησιμοποιήσετε τα προϊόντα. **Τηλ. Κέντρου Δηλητηριάσεων: 210 7793777**

® Σήμα κατατεθέν της BASF

ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΜΕ ΑΝΕΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΡΤΕΣ ΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Οι φετινές διακοπές είναι διαφορετικές: βουνό ή θάλασσα, ξενοδοχείο ή ενοικιαζόμενο δωμάτιο, αυτοκίνητο ή πλοίο, ή μήπως αεροπλάνο; Τα γνωστά διλήμματα υπάρχουν αλλά το σύνθημα παραμένει: διακοπές με ασφάλεια.

Οι ευκαιρίες για ένα ξένοιαστο καλοκαίρι υπάρχουν και θα τις εκμεταλλευτούμε. Με τη βοήθεια της Τράπεζας Πειραιώς μπορούμε να οργανώσουμε τα έξοδα των διακοπών σε δόσεις αφού οι πιστωτικές κάρτες της τράπεζας μας δίνουν τη δυνατότητα να τα πληρώσουμε έως και σε 6 άτοκες δόσεις. Έτσι, δεν ξεχνάμε να βάλουμε την πιστωτική μας στη βαλίτσα και ακολουθούμε τις παρακάτω οδηγίες.

Οι δόσεις παρέχονται για τις παρακάτω κατηγορίες εξόδων, ακόμα και σε επιχειρήσεις που δεν προσφέρουν αυτή τη δυνατότητα:

- Έξοδα διαμονής (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- Μεταφορικά (ακτοπλοϊκά, αεροπορικά ή σιδηροδρομικά εισιτήρια).
- Ενοικίαση αυτοκινήτου, δικύκλου ή και σκάφους.
- Λοιπές ταξιδιωτικές υπηρεσίες.

Τα 3 βήματα που πρέπει να ακολουθήσετε:

- Πληρώστε με την πιστωτική σας κάρτα της Τράπεζας Πειραιώς.
- Καλέστε στο 2103288000 εντός 15 ημερών από τη συναλλαγή.
- Επιλέξτε τον αριθμό των δόσεων.

Ισχύει για κάθε συναλλαγή άνω των 50 ευρώ που έχει πληρωθεί με πιστωτική κάρτα της Τράπεζας Πειραιώς από 1/7/2020 έως 10/9/2020.

Μάθετε περισσότερα στο www.piraeusbank.gr/diakopes

WOMEN'SECRET

ΤΑ ΜΑΓΙΟ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

Trendy σχέδια με τετράγωνη λαιμόκοψη, tops με δέσιμο στον λαιμό, τριγωνικά μπικίνι, push up tops και v-bar κόψιμο που αναδεικνύουν και κολακεύουν κάθε γυναικείο σώμα χωρίς συμβιβασμούς στο στιλ, χαρίζοντας τα πιο κολακευτικά και trendy looks. Το μαύρο μπικίνι με print σχέδιο το τροπικό τουκάν, από τη συλλογή Praya ξεχωρίζει αποτελώντας μία all time classic και in fashion επιλογή. Για τέλεια εφαρμογή αναζήτησε την Perfect Fit συλλογή μαγιό που κολακεύει τις καμπύλες. Ολόσωμα μαγιό ειδικά σχεδιασμένα για να σμιλεύουν το σώμα και διαφορετικά σχέδια όπως V, δέσιμο στον λαιμό, κλασική λαιμόκοψη, ασύμμετρο δέσιμο, βολάν και push up για να τονίσεις το μπούστο σου, αν θες. *Νέο online κατάστημα: https://www.facebook.com/womensecretgreece/shop/*

SPRINGFIELD

ΡΟΥΧΑ ΓΙΑ ΚΑΘΕ SUMMER LOOK

Όποια κι αν είναι η διάθεση ή το στιλ σου, εδώ θα βρεις μοναδικές προτάσεις για καλοκαιρινά outfits. Ανδρικά μαγιό με εντυπωσιακά prints, t-shirt με graphic tees, polo μπλούζες και βερμούδες για 24/7 εμφανίσεις, η ανδρική συλλογή έχει μεγάλη ποικιλία σε υφάσματα, στιλ, χρώματα, λαιμόκοψη. Στη γυναικεία συλλογή θα ανακαλύψεις δύο διαφορετικές ατμόσφαιρες με φορέματα, μπλούζες, μαγιό και αξεσουάρ εμπνευσμένα από το εξωτικό Μαρακές, αλλά και items με μικρές λεπτομέρειες σε γεωμετρικά σχήματα και κεντήματα που συνδυάζουν παράδοση και χρώματα. Tropical prints σε φορέματα, φούστες, πουκάμισα, σορτς και μαγιό και ελαφριά υφάσματα, γυμνοί ώμοι, ντεκολτέ και βολάν για να αναδείξεις τη θηλυκότητά σου. *Λ. Βουλιαγμένης 276, Άγιος Δημήτριος ATHENS METRO MALL, επίπεδο 2, 2106823183*

XIAOMI MI ELECTRIC SCOOTER ESSENTIAL

ΤΟ ΠΙΟ ΕΞΥΠΝΟ ΣΚΟΥΤΕΡ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ!

Το τέλειο σκούτερ της πόλης, κομψό, φορητό (μόλις 12 κιλά), χρειάζεται μόλις 3 δευτερόλεπτα για να αναδιπλώσει και να ξεκινήσει! Διαθέτει εξελιγμένο έλεγχο ταχύτητας και ανάκτησης ενέργειας (KERS), ενώ το σύστημα ελέγχου Cruise Control βοηθά στη διατήρηση σταθερής ταχύτητας που έχει ρυθμιστεί από τον οδηγό για ξεκούραστη οδηγική εμπειρία σε μεγάλες αποστάσεις. Με μέγιστη ταχύτητα 20 χλμ./ώρα και αυτονομία μπαταρίας 20 χλμ., αντιολισθητικά ελαστικά 8,5 ιντσών που απορροφούν αποτελεσματικά τους κραδασμούς, διπλό σύστημα πέδησης και δισκόφρενο στον πίσω τροχό και σύστημα E-ABS με αναγέννηση στον μπροστινό τροχό, το Mi Electric Scooter Essential κερδίζει τις εντυπώσεις στο δρόμο με το στιλ του και την ασφάλειά του!

Δείτε περισσότερα για το προϊόν https://www.xiaomi-greece.gr/Mi-Electric-Scooter

Διάθεση και Υποστήριξη Info Quest Technologies

Panasonic

Η ΠΙΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΑΔΙΑΒΡΟΧΗ!

LUMIX FT7

Για ακόμα μεγαλύτερα βάθη!

www.panasonic.gr

By INTERTECH S.A.

Panasonic Greece

@panasonicgreece

4K

4K PHOTO

POST FOCUS

Style

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ

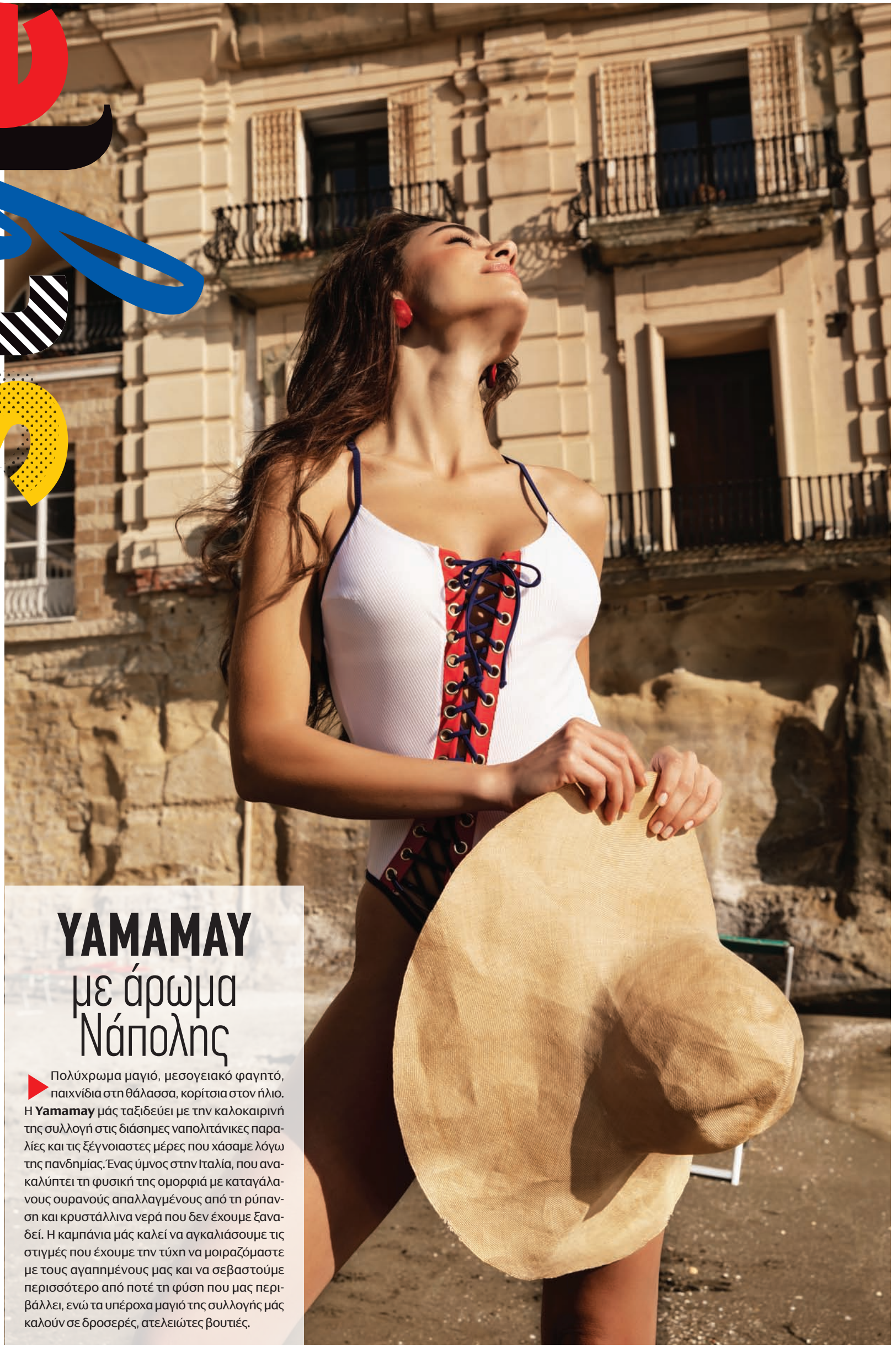

YAMAMAY με άρωμα Νάπολης

Πολύχρωμα μαγιό, μεσογειακό φαγητό, παιχνίδια στη θάλασσα, κορίτσια στον ήλιο. Η **Yamamay** μάς ταξιδεύει με την καλοκαιρινή της συλλογή στις διάσημες ναπολιτάνικες παραλίες και τις ξέγνοιαστες μέρες που χάσαμε λόγω της πανδημίας. Ένας ύμνος στην Ιταλία, που ανακαλύπτει τη φυσική της ομορφιά με καταγάλανους ουρανούς απαλλαγμένους από τη ρύπανση και κρυστάλλινα νερά που δεν έχουμε ξαναδεί. Η καμπάνια μάς καλεί να αγκαλιάσουμε τις στιγμές που έχουμε την τύχη να μοιραζόμαστε με τους αγαπημένους μας και να σεβαστούμε περισσότερο από ποτέ τη φύση που μας περιβάλλει, ενώ τα υπέροχα μαγιό της συλλογής μάς καλούν σε δροσερές, ατελειώτες βουτιές.

Ένα δυνατό brand είναι προϋπόθεση ανάπτυξης

Ο **Παύλος Τσιάπος** είναι ο ιδρυτής της **SOUL Creative Agency,** η οποία αναλαμβάνει το branding επιχειρήσεων, οργανισμών και προϊόντων. Κι όπως λέει, δεν υπάρχει επιτυχημένο brand που να μην έχει επενδύσει στο branding.

Της **ΝΑΤΑΣΣΑΣ ΚΑΡΥΣΤΙΝΟΥ**

Τι ακριβώς είναι το Branding και σε ποιους απευθύνεται; Ο Marty Neumeier στο βιβλίο του "The Brand Gap" και στο ερώτημα τι είναι τελικά ένα brand, δίνει την εξής απάντηση: "A brand is a person's gut feeling about a product, service, or organization". Λαμβάνοντας λοιπόν ως παραδοχή τον παραπάνω ορισμό, Branding είναι η στρατηγική και δημιουργική διαδικασία κατά την οποία εμείς οι επαγγελματίες του branding, δημιουργούμε αυτό το "gut feeling" που νιώθουμε όταν έρχεται στο μυαλό μας η σκέψη ενός brand.
Μέσα σ' αυτή τη διαδικασία ορίζουμε στρατηγικά και δημιουργικά κομμάτια του brand που το κάνουν μοναδικό! Όπως η τοποθέτησή του στην αγορά, το ύφος και ο τρόπος που «μιλάει» στο κοινό του αλλά και πώς εκφράζονται όλα αυτά σχεδιαστικά μέσω του visual branding. Με άλλα λόγια, το σύνολο των γραφικών που δημιουργούν τη μοναδική οπτική ταυτότητα του brand, όπως λογότυπο, χρώματα, σχήματα, τυπογραφία και πώς όλα αυτά μαζί δουλεύουν ως σύνολο.
Το branding αφορά κάθε επαγγελματία, εταιρεία, οργανισμό που έχει όραμα και που θέλει να δημιουργήσει κάτι μοναδικό, το οποίο θα αφήσει το αποτύπωμά του στο κοινό του.

Μια εταιρεία που θα δώσει σημασία στη δημιουργία του brand της θα πρέπει να περιμένει ότι θα έχει καλύτερα αποτελέσματα; Ένας άνθρωπος μπορεί από μόνος του να αποτελεί brand και σε ποιες περιπτώσεις; Ένα δυνατό brand αποτελεί ένα εξαιρετικό εργαλείο αλλά και προϋπόθεση ανάπτυξης. Όποιο μεγάλο brand και αν αναλύσουμε, θα καταλήξουμε ότι έχει επενδύσει αρκετά στο branding. Ας το πούμε και διαφορετικά: δεν υπάρχει επιτυχημένο brand που να μην έχει επενδύσει στο branding.
Ένας άνθρωπος φυσικά και μπορεί να αποτελεί «brand». Από τη στιγμή που κάθε ένας από εμάς είναι διαφορετικός και μοναδικός θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο καθένας είναι ένα brand από μόνος του. Αυτό όμως που κάνει έναν άνθρωπο να θεωρείται ο ίδιος "brand" είναι αυτός που έχει συνεχή και με συνέπεια φήμη, ασκεί επιρροή πάνω σε ένα συγκριμένο θέμα ή περιβάλλον και σε μεγάλο αριθμό ανθρώπων.

Γιατί το Branding είναι τόσο σημαντικό και γιατί, ενώ στον υπόλοιπο κόσμο αποτελεί μια ευρέως γνωστή έννοια, στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αρχίζουμε να το θυμόμαστε ξανά; Τα μεγάλα ελληνικά brands πάντοτε επένδυαν στο branding. Η αλλαγή που βλέπουμε τα τελευταία χρόνια στην ελληνική αγορά, ως απόρροια της οικονομικής κρίσης αλλά και των μεγάλων αλλαγών παγκόσμια στο εμπορικό τοπίο, αφορά τη μικρή και μεσαία επιχειρηματικότητα, που επενδύει πλέον στην εικόνα των brand και «χτίζει» brands με μοναδικό χαρακτήρα και design, κοιτώντας στα ίσα τον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Το re-Branding; Τι ακριβώς είναι και πότε θα πρέπει να γίνεται; Το rebranding όπως και το branding είναι μια στρατηγική απόφαση. Σημαίνει μια αλλαγή στον τρόπο που η εταιρία «σκέφτεται», οραματίζεται, δρα. Μέσω του rebranding, οι εταιρίες επικοινωνούν ένα ορόσημο αλλαγών και αυτό εκφράζεται οπτικά μέσα από τον επανασχεδιασμό της οπτικής τους ταυτότητας και ακόμα και του λογοτύπου, επανατοποθετώντας ουσιαστικά το brand στην αγορά και επιδιώκοντας να μεταβάλλουν την αντίληψη του κοινού για αυτές. Οι λόγοι που θα οδηγήσουν μια εταιρεία σε rebranding είναι πολλοί, θετικοί και αρνητικοί. Στους αρνητικούς μπορεί να είναι η ανάγκη να αμβλυνθεί μια κακή αντίληψη που έχει δημιουργηθεί στη φήμη της εταιρείας και στους θετικούς ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη ή η αλλαγή κατεύθυνσης μιας επιχείρησης/προϊόντος (repositioning).

Εσείς, ως εταιρεία που αναλαμβάνει το branding μιας επιχείρησης, ποια είναι τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να έχετε ώστε να σας εμπιστευθεί ο εν δυνάμει πελάτης σας; Η SOUL Creative Agency είναι ένα δημιουργικό γραφείο με εμπειρία σε απαιτητικά έργα branding. Έχουμε τη χαρά και την τιμή να δουλεύουμε με μεγάλους πελάτες από όλο τον κόσμο αλλά και με ανθρώπους ή εταιρείες που κάνουν τώρα το ξεκίνημά τους και έχουν όραμα να δημιουργήσουν κάτι μεγάλο και μοναδικό. Δύναμή μας είναι η εξαιρετική μας ομάδα! A

> Το branding αφορά κάθε επαγγελματία, εταιρεία, οργανισμό που έχει όραμα και που θέλει να δημιουργήσει κάτι μοναδικό, το οποίο θα αφήσει το αποτύπωμά του στο κοινό του

INFO
www.souldesign.gr,
Μυκάλης 11
Κεραμεικός,
2103416904

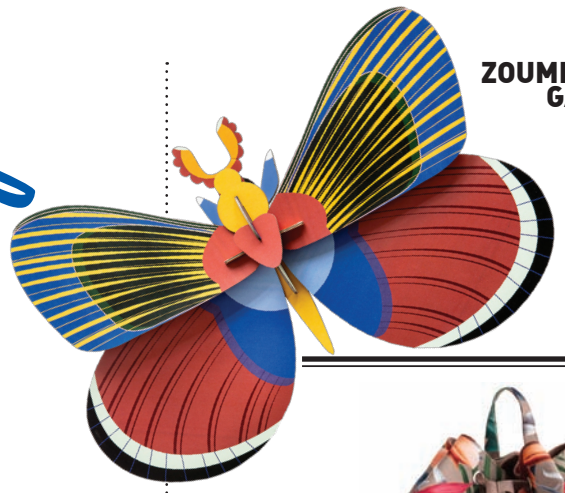

ZOUMBOULAKIS GALLERIES
3D διακοσμητικό αντικείμενο €20

CARPISA
Σακίδιο πλάτης €29,95

INTERMED
Αντηλιακό Luxurious Sun Care Invisible Spray SPF 30 με Βιταμίνη C

WOMEN'SECRET
Ολόσωμο μαγιό €54,99

ΤΟ ΔΕΡΜΑ ΜΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟΤΟΞΙΝΩΣΗ...
Ευτυχώς, ο ελαφρύς, μη λιπαρός ορός της Grown Alchemist αποτοξινώνει το δέρμα όχι μόνο από τον συνήθη στόχο των ελεύθερων ριζών οξυγόνου, αλλά και από τις ελεύθερες ρίζες άνθρακα και αζώτου. Η ανανέωση που χρειαζόταν το πρόσωπό μου.
€29,43 (στα atticabeauty.gr)

TEZENIS
Μπικίνι, τοπ €16,99/ σλιπ €10,99

HELMI
Φούστα midi €39,92

PRIME OPTICS
Γυαλιά ηλίου Paul Frank

KARL LAGERFELD
Μπικίνι τοπ €85/ σλιπ €75

MARINA VERNIKOU
Εσπαντρίγιες Kimolos €80

Το καλοκαίρι θα τελειώσει γρήγορα, το ίδιο και η παιδική ηλικία.
Τζορτζ Ρ.Ρ. Μάρτιν, συγγραφέας The Game of Thrones

SPRINGFIELD
Φλοράλ φόρεμα €39,99

SWATCH
Ρολόι Pink Taste, από τη σειρά Big Bold Spectrum €100

M.K.E.
Μεταξωτό φουλάρι Messenia €167

THE BODY SHOP
Φρουτώδες στέρεο άρωμα με κεράσι και ρόδι €9

GLAMAZON

Σούζι τρως και δεν ψεύδεσαι

Η δικτατορία της ζυγαριάς και του μαγιό, αυτό το καλοκαίρι

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**

Τα παραπανίσια κιλά αντιμετωπίζονται πολύ πιο επικριτικά, ακόμα κι από την κάτοχό τους, σε σχέση με μια γυναίκα που κουβαλάει ελάχιστα κιλά πάνω της. Αυτή που είναι skinny. Οι γυναίκες (και οι άνδρες) που βρίσκονται στη θαυμάσια μέση ηλικία, παίρνουν εύκολα βάρος και χάνουν δύσκολα βάρος. Το κοιλιακό λίπος μοιάζει να εγκαθίσταται με θράσος όπως και οι «φλεβίτσες» στα πόδια. Δεν είμαστε όλες σαν την ηθοποιό Ρέμπελ Γουίλσον που οι παραγωγοί την πλήρωναν για να μη χάσει κιλά.

Συμβαίνουν κι άλλα, αλλά, είπαμε, πάντα το ποτήρι είναι μισογεμάτο. Τίποτα από όλα αυτά δεν είναι τραγικό. Ούτε χρειάζονται υστερίες. Υστερικό είναι να διατηρείς με νύχια και με δόντια, με πείνα και υπερβολικές στερήσεις ένα πολύ χαμηλό βάρος, τέτοιο που μοιάζει αφύσικο για τις γυναίκες «of a certain age» που αποθέωσε με τη φωνή της η Τίνα Τέρνερ. Γενικά το μέτρο δεν πρέπει να χάνεται, ούτε πάρα πολλά κιλά, ούτε πάρα πολύ λίγα.

Μια κανονική γυναίκα, ούτε υπερβολικά high maintance, που είναι και σκιαχτικό ούτε παρατημένη και παραιτημένη, το ίδιο σκιαχτικό. Μια κανονική γυναίκα. Μια αληθινή γυναίκα. Που θα τσιμπολογήσει, θα γελάσει, θα πιει ένα ποτήρι κρασί. Λίγο γλυκάκι ίσως. Θα χαμογελάσει και το χαμόγελο θα είναι αληθινό κι ας αναστατωθεί το πάτημα της χήνας. Μια γυναίκα που μπορεί να έχει γεννήσει, να έχει ξαναγεννήσει, να μεγαλώνει παιδί είτε είναι βιολογικό είτε όχι, μια γυναίκα που θα μαγειρέψει για τον εαυτό της και τους ανθρώπους που αγαπά, μια γυναίκα που είναι εκεί και είναι αληθινή. Που μπορεί να είναι κουρασμένη, αναμαλλιασμένη, χωρίς φρέσκο πεντικιούρ και μανικιούρ. Που έχει αφήσει ρίζα άβαφη και φοράει ένα χαζό, ξεχειλωμένο, φθαρμένο μπλουζάκι. Που στοιβάζει τα βιβλία που θέλει να διαβάσει και αναζητά το χρόνο. Που έχει πάντα δουλειές. Άλλο κι αυτό. Το Σισύφειο έργο της νοικοκυράς.

Στα κιλά, πάλι. Όποια είναι αδύνατη από μόνη της, είναι το σκαρί της τέτοιο μαζί με το αθλητικό της παρελθόν και παρόν με γεια της με χαρά της. Μπράβο της. Και μπράβο σε όλες όσες έχουν βάλει μέτρο, χωρίς να καταπιέζονται και χωρίς ενοχές. Αν το βλέμμα του είναι υποτιμητικό, «πώς είσαι έτσι με κυττα-ρίτιδα», κοιτάξτε τον με τον ίδιο τρόπο κι εσείς. Αυτός ξέρει. Είναι γεγονός πως το skinny body shaming είναι πολύ-πολύ πιο σπάνιο από το άλλο το body shaming που αφορά τις εύσωμες και τους εύσωμους. Η δικτατορία της ζυγαριάς και του μαγιό αυτό το καλοκαίρι. Είναι υπέροχο να προσπαθείς να είσαι υγιής και να μην ξεχνάς την αυτοφροντίδα χωρίς να τρελαίνεσαι.

Για τις υπόλοιπες, παρηγορητικός ο πίνακας *«Η αρπαγή των θυγατέρων του Λευκίππου»* του Ρούμπενς. Η Φοίβη και η Ιλάειρα μοιάζουν φτιαγμένες από σύννεφα, βούτυρο, καραμέλα και καμπύλες. Σαν τη ζωή.

CITY GUIDE

ΦΩΤΟ: MARCO BORGGREVE

Λεωνίδας Καβάκος Μόνος του με ένα βιολί στην Επίδαυρο

Το Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου γιορτάζει τα 65 χρόνια του με μια ξεχωριστή συναυλία.

17 Ιουλίου. Ώρα 21.00. Τα Επιδαύρια ανοίγει μια απρόσμενη φιγούρα: Ο κορυφαίος βιολονίστας, Λεωνίδας Καβάκος, θα σταθεί μόνος του στην ορχήστρα του Αρχαίου Θεάτρου της Επιδαύρου για να ερμηνεύσει έργα του Γιόχαν Σεμπάστιαν Μπαχ, σε μία συναυλία που αναμένεται ν' αποτελέσει ορόσημο στην ιστορία του Φεστιβάλ.

Το κορυφαίο μουσικό γεγονός της δύσκολης και απρόβλεπτης χρονιάς που διανύουμε είναι μία πρόταση που διευρύνει καλλιτεχνικά το βίωμα των φεστιβαλικών χώρων, προτείνοντας μια αντισυμβατική «κατοίκησή» τους. Η παρουσία του Καβάκου στην Επίδαυρο μας επαναφέρει στην πρωτογενή λειτουργία του Θεάτρου, ως τόπου ίασης, ανακούφισης, θεραπείας. Προμηθευτείτε το εισιτήριό σας και αφεθείτε στη μαγεία του θεάτρου και της μουσικής. **-Ε.Ρ.**

ΠΟΥ ΤΡΩΜΕ

Της ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΒΝΑΤΣΙΟΥ

Athénée, ένα σταθερό ραντεβού της πόλης

Δροσερά cocktails και δυνατό μενού στον ομορφότερο πεζόδρομο της Αθήνας

Σε αυτή τη γωνία της Πανεπιστημίου με τη Βουκουρεστίου, πίσω από τις μεγάλες τζαμαρίες με τα χρυσά καλλιγραφικά γράμματα, έχει γραφτεί ένα μεγάλο μέρος της αθηναϊκής ιστορίας. Είναι η ιστορία μιας Αθήνας κοσμοπολίτικης, φίνας, διαφορετικής. Σε αυτό το εστιατόριο-ορόσημο έχουν πιει καφέ, γευματίσει, ανταλλάξει ιδέες και κοσμικές φιλοφρονήσεις ο Οδυσσέας Ελύτης, ο Νίκος Γκάτσος, ο Μάνος Χατζιδάκις, η Μελίνα Μερκούρη, ακόμη και η Sophia Loren ή ο Anthony Quinn κάθε φορά που έρχονταν στην πόλη. Από το 1939, κι εκείνη τη ζεστή αυγουστιάτικη βραδιά των εγκαινίων, μέχρι σήμερα πάνω από 80 χρόνια έχουν μεσολαβήσει.

Στη διάρκειά τους η Αθήνα άλλαξε πολύ, για ένα διάστημα έχασε ακόμα και το θρυλικό στέκι στην καρδιά της. Πριν μερικά χρόνια όμως ο **Σπύρος** και ο **Χρύσανθος Πανάς** πήραν την απόφαση να ξαναστήσουν τον λαμπερό χώρο, κρατώντας την παλιά του αίγλη, γράφοντας καινούργιες σελίδες στη γοητευτική του ιστορία.

Το βράδυ που επισκέπτομαι το Athénée δεν είναι Αύγουστος, αν και έχει τη γλυκιά, ράθυμη ζέστη του. Ούτε βραδιά εγκαινίων είναι, αν και ο κόσμος που ξεμουδιασμένος βγαίνει από μια μεγάλη περίοδο καραντίνας έχει την προσμονή ότι τώρα κάτι καινούργιο αρχίζει. Κάθομαι στα στρωμένα με λευκά τραπεζομάντιλα τραπέζια της Βουκουρεστίου. Αυτή η υπερυψωμένη «αυλή», έτσι προικισμένη με τα πανύψηλα δέντρα του πεζόδρομου, μοιάζει πάντα φιλόξενη, ένα δροσερό καταφύγιο από το καυτό καλοκαίρι της Αθήνας. Δροσερό όπως τα νέα signature cocktails που με καλωσορίζουν στον κατάλογο.

Διαλέγω το καρπουζένιο "Summer Breeze" με βάση το τζιν, δροσερό όσο το υποσχόμενο όνομά του, η παρέα μου αμφιταλαντεύεται ανάμεσα στο "Malibu Beach" και το "Mastiha Sunrize" και η αλήθεια είναι ότι η επιλογή ανάμεσα στα 6 signature cocktails του καταλόγου είναι λίγο δύσκολη. Έχοντας δοκιμάσει τα μισά, ευχαρίστως θα επέστρεφα κάποιο καυτό απόγευμα και για τα υπόλοιπα.

Το ίδιο ισχύει και για τον κατάλογο του φαγητού. Ο σεφ **Νίκος Σκλήρας**, χρόνια στενός συνεργάτης του ομίλου Πανά, ξεδιπλώνει τη μεγάλη εμπειρία του στα πιάτα που όλοι μας αγαπάμε να τρώμε. Δοκίμασα λευκό carpaccio λευκού ψαριού (πέτυχα λαβράκι) μαριναρισμένο σε ελαιόλαδο, λεμόνι και μάραθο –θα ήθελα λίγη παραπάνω οξύτητα–, tagliatelle με μοσχαράκι ραγού και φρέσκια μαύρη τρούφα, που αποδείχθηκε ένα νόστιμο και comfort πιάτο, και λαβράκι με crispy skin πάνω σε (ωραίο) ριζότο αρωματισμένο με λεμονόχορτο και μυρωδικά. Για γλυκό κατέληξα στο φημισμένο Fondant σοκολάτας με πορτοκάλι και passion fruit, το αγαπημένο –όπως διαβάζω στον κατάλογο– των Valentino και G.G. Άνετα γίνεται και το δικό μου.

Όταν, αργά πια, αποφασίζω να πάρω τον δρόμο της επιστροφής, σκέφτομαι ότι το Athénée συνεχίζει να είναι ένα σταθερό meeting point των Αθηναίων (και όχι μόνο), για cocktail, φαγητό ή ένα γρήγορο διάλειμμα. Και χαίρομαι που και μετά την καραντίνα συνεχίζει να γράφει την πολυετή ιστορία του... ●

Βουκουρεστίου 9, Σύνταγμα, 2103251430, www.atheneeathens.gr

L' AMIRAL

Καφές, φαγητό και δροσερά cocktails σε μια από τις ομορφότερες ταράτσες της Πλακας

Δεν το ξέρουν πολλοί, αλλά αυτή η ταράτσα είναι μία από τις ωραιότερες της Αθήνας. Από εδώ πάνω, μπορείς να μετρήσεις όλους τους επιβλητικούς θόλους του Φετιχιέ Τζαμί (βρίσκεται σε απόσταση αναπνοής), το βλέμμα σου να περιηγηθεί πάνω απ' όλες τις στέγες των νεοκλασικών της Πλάκας, εσύ να χορτάσεις από τη θέα της Ακρόπολης και του Λυκαβηττού.

Κι αυτή η ταράτσα είναι μόνο ένα από τα μυστικά του L' Amiral. Στεγασμένο σε ένα πανέμορφο κτίριο του 1870, που ανακαινίστηκε πρόσφατα με απόλυτο σεβασμό στον αρχικό σχεδιασμό, το L' Amiral είναι ένα τέλειο στέκι για κάθε ώρα. Ανοίγει από το πρωί σερβίροντας υπέροχο καφέ (taf) και λαχταριστά πρωινά, ενώ συνεχίζει με νόστιμα πιάτα της ελληνικής-μεσογειακής και δημιουργικής κουζίνας. Δοκίμασε την ελληνική σαλάτα με πολύχρωμα ντοματίνια, ντακάκια χαρουπιού και κυβάκια φέτας, την τρομερή χορτόπιτα που σερβίρεται σε μορφή... spring roll, τους κολοκυθοκεφτέδες με γιαούρτι, ούζο και φρέσκο δυόσμο, το κριθαρότο με ψητές γαρίδες και ούζο ή τα πεντανόστιμα μπιφτέκια κοτόπουλου με πατάτες baby, ψητά σπαράγγια και vinaigrette από μέλι και θυμάρι. Με τίποτα μη φύγεις χωρίς να δοκιμάσεις τα γλυκά, όλα φτιαγμένα από τον pastry chef του L'Amiral: πάβλοβα και βελούδινη μους σοκολάτας, cheesecake και το πιο καραμελένιο banoffee που έχεις φάει ποτέ... Τα βράδια συνεχίζονται αμείωτα... νόστιμα, με δροσερά cocktails, κρασί, μπίρες και όλα όσα που ζητάς από το αθηναϊκό καλοκαίρι.

● ***Πανός 6, Πλάκα, 2100100641, www.lamiral.gr, Fb: L Amiral Athens, instagram: lamiralathens***

ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

WildRose ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τομ Χάρπερ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Τζέσι Μπάκλι, Σόφι Οκενόντο, Τζούλι Γουόλτερς

Η Ρόουζ Λιν Χάρλεν, τραγουδίστρια κάντρι από τη Γλασκώβη, έχει μόνο ένα όνειρο στη ζωή της. Να πάει στο Νάσβιλ του Τενεσί, την πατρίδα της κάντρι και του Grand Ole Opry, της Ryman και του μουσείου του Τζόνι Κας. Όμως υπάρχουν μερικές αντικειμενικές δυσκολίες για την πραγματοποίηση του ταξιδιού που θα τη φέρει πιο κοντά στο όνειρό της: έχει βγει μόλις από τη φυλακή, είναι άφραγκη και χωρίς δουλειά, ενώ πρέπει να αναλάβει τα δύο μικρά παιδιά που όσο ήταν στη στενή φρόντιζε η μητέρα της.

«Είμαι σαν τους διεμφυλικούς. Κανονικά θα έπρεπε να έχω γεννηθεί στην Αμερική αλλά βρέθηκα τυχαία στη Γλασκώβη». Η όλο ζωντάνια και χαρά Ρόουζ δεν αφήνει ένα τόσο τυχαίο γεγονός να μπει εμπόδιο στην πορεία που έχει χαράξει. Από την πρώτη κιόλας σκηνή της αποφυλάκισής της, που φοράει τις καουμπόικες μπότες πάνω από το ηλεκτρονικό βραχιόλι του εντοπισμού της και οι συγκρατούμενές της κραυγάζουν «είσαι η επόμενη Ντόλι Πάρτον» έως την αμήχανη επανένωση με τα ανήλικα παιδιά της (ναι, έχει γίνει μητέρα πολύ μικρή στα 18 της) είναι ηλίου φαεινότερον ότι στην ψυχή της Ρόουζ παλεύουν δύο αντίθετες δυνάμεις. Η πρώτη που της λέει να τα παρατήσει όλα και να δοθεί ολοκληρωτικά στο όνειρό της και η δεύτερη που την πιέζει να αλλάξει μυαλά και ζωή για το καλό των παιδιών της. Στη δεύτερη περίπτωση υπάρχει και φυσική παρουσία που δεν είναι άλλη από τη μητέρα της (Τζούλι Γουόλτερς) που της υπενθυμίζει διαρκώς τις λάθος επιλογές της μέχρι τώρα ζωής της και την καλεί να αναλάβει τις ευθύνες της. Η σχέση μητέρας και κόρης είναι το βαρόμετρο μιας ιστορίας που δείχνει αληθινή και είναι απέραντα συγκινητική. Όμως ποτέ δεν γίνεται μελό και αυτό πιστώνεται τόσο στη ζεστή γραφή του Τομ Χάρπερ (εκ των σκηνοθετών του «Peaky Blinders» ο οποίος αμέσως μετά από το «Wild Rose» έκανε τους «Αεροναύτες» με τους Φελίσιτι Τζόουνς και Έντι Ρεντμέιν) όσο και στην απίστευτη ερμηνεία της χαρισματικής Τζέσι Μπάκλι του «Chernobyl». Η ιρλανδέζα τραγουδίστρια και ηθοποιός με τη βαριά προφορά και το χύμα στιλ δίνει μια παράσταση πολλών παρασήμων (έχασε το BAFTA από τη Ρενέ Ζελβέγκερ ελέω «Τζούντι» Γκάρλαντ) και κυριολεκτικά σαρώνει με την παρουσία της το ιδιότυπο αυτό μουσικό δράμα. Το πληθωρικό ταμπεραμέντο της δοκιμάζεται ουκ ολίγες φορές –η ανεύθυνη και επιπόλαια συμπεριφορά της στοχοποιείται όχι μόνο στις ατυχείς σκηνές με τα παιδιά της αλλά και σε πιο «ασήμαντα» περιστατικά όπως η κλοπή της τσάντας της στο τρένο για το Λονδίνο– αλλά στο τέλος γίνεται απόλυτα κατανοητό ότι έχει όλο το δίκιο με το μέρος της. Έχοντας τα κότσια να διεκδικήσει τελικά το όνειρό της αποκτά ταυτόχρονα το δικαίωμα να ζήσει με τον τρόπο που αξίζει κανείς να ζει.

ΑΚΟΜΗ

▶ Η γαλλική κωμωδία της εβδομάδας ακούει στον τίτλο **«Ένα γιατρό παρακαλώ!»** *(Docteur?)* (**) όπου ένα δίδυμο διαφορετικών χαρακτήρων, ένας λέρας μεσήλικας γιατρός που πίνει διαρκώς και ξερνάστα πρόσωπα των ασθενών του κι ένας φιλότιμος αλλά επιρρεπής στις γκάφες ντελιβεράς που γίνεται αναγκαστικά ο «βοηθός» του, προσπαθεί να τα βγάλει πέρα στο Παρίσι των Χριστουγέννων. Έχει τις καλές στιγμές της η κωμωδία του Τριστάν Σεγκελά και ειδικά σε 2-3 σκηνές πέφτεις κάτω από τα γέλια, αν και στον πυρήνα της η ταινία είναι αρκετά μελαγχολική.

▶ Το νορβηγικό animation **«Ο Πειρατής Μαυροδόντης και το Μαγικό Διαμάντι»** (-) αφηγείται τις περιπέτειες ενός αγοριού στις ζούγκλες της Καραϊβικής κι είναι βασισμένο στους χαρακτήρες της σειράς βιβλίων, θεατρικών και τηλεόρασης του Τέργιε Φόρμοε.

▶ Η βασισμένη στο εμβληματικό μυθιστόρημα του Κάφκα **«Δίκη»** (****) του Όρσον Γουέλς είναι η πλέον πειραματική ταινία του αμερικανού δημιουργού από την εποχή του «Πολίτη Κέιν» και φέρνει τον Άντονι Πέρκινς αντιμέτωπο με τα γρανάζια της εξουσίας σε ένα λαβύρινθο παραφροσύνης.

▶ Το μοναδικό φιλμ που σκηνοθέτησε ο ηθοποιός Τσαρλς Λότον είναι ένα ατόφιο και παραγνωρισμένο στην εποχή του (1955) αριστούργημα. Η **«Νύχτα του κυνηγού»** (****½) με τον Ρόμπερτ Μίτσαμ στον ρόλο ενός ιεροκήρυκα δολοφόνου γυναικών είναι ένα σκοτεινόγοτθικό παραμύθι με αμέτρητους συμβολισμούς.

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

☛ *RIP Ennio Morricone*

«Γιατί τραγουδάς κάντρι;» «Είναι τρία ακόρντα και η αλήθεια. Και βγαίνει από την ψυχή σου» (**«Wild Rose»**)

Το κόλπο του αιώνα (EL ROBODEL SIGLO) **½

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Αριέλ Γουϊνογκράδ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκιγιέρμο Φρανσέγια, Ντιέγκο Περέτι, Χουάν Αλάρι, Πάμπλο Ράγκ

Ο σχεδιασμός, η προετοιμασία κι εντέλει η πραγματοποίηση μιας παράτολμης ληστείας τράπεζας σε πλούσιο προάστιο της Αργεντινής από μια συμμορία που θεωρεί ότι έχει εμπνευστεί την «τέλεια» ληστεία.

Η ιστορία είναι αληθινή και συνέβη στην Αργεντινή το 2006. Σκηνοθέτης και πρωταγωνιστής (ο Ντιέγκο Περέτι) έχουν συνεργαστεί αρκετές φορές σε κωμωδίες («Χωρίς παιδιά», «10 μέρες χωρίς τη μαμά») και τη χαλαρότητα εκείνων των φιλμ μεταφέρουν και εδώ. Η ταινία φυσικά δημιουργήθηκε λόγω της μόδας που προκλήθηκε από το «Casa de papel» αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι είναι ανάξια λόγου. Αντιθέτως, έχει σωστό αφηγηματικό ρυθμό, χαρακτήρες που «γράφουν», λειτουργικές κωμικές ανάσες και ισόποσα δυνατά κομμάτια δράσης. Ok, το σενάριο δεν πρωτοτυπεί αλλά έχει το δέλεαρ της πραγματικής ιστορίας και φυσικά της κατάληξης που είχε το «colpo grosso» των ληστών της διπλανής πόρτας.

Όνειρα στην Καλιφόρνια (THE HIGH NOTE) **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Νίσα Γκανάτρα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ντακότα Τζόνσον, Τρέισι Ελι Ρος, Μπιλ Πούλμαν, Αϊς Κιουμπ

Οι ιδιοτροπίες μιας διάσημης τραγουδίστριας δοκιμάζουν συνεχώς τις αντοχές της νεαρής προσωπικής βοηθού της που έχει τα δικά της όνειρα για καριέρα στο χώρο της μουσικής παραγωγής.

Η καναδέζα Νίσα Γκανάτρα του «Late Night» προσπαθεί να δώσει φιλότιμα όσο περισσότερες λεπτομέρειες γίνεται από την παράνοια της μουσικής βιομηχανίας και σε γενικές γραμμές τα καταφέρνει, αλλά το κωμικό στοιχείο που υποτίθεται ότι είναι και το δυνατό του σεναρίου δεν είναι πάντα αποτελεσματικό. Η Ντακότα Τζόνσον αρχίσει να δείχνει έντονα τα υποκριτικά της όρια, καλύτερα τα καταφέρνει στον ρόλο της σνομπ και φευγάτης σταρ η Τρέισι Έλις Ρος, κόρη της Νταϊάνα Ρος και του Ρόμπερτ Έλις Σίλμπερστιν, η οποία έχει κάτι που θυμίζει τη μάνα της, ενώ ο απολαυστικότερος χαρακτήρας του φιλμ είναι ο Αϊς Κιουμπ στο ρόλο του σκληρού και μονόχνοτου ατζέντη της σταρ. Το ανεκδιήγητο και αψυχολόγητο φινάλε του απλώς συμπαθητικού φιλμ κάνει ζημιά στο γενικό σύνολο.

Made in Italy **

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζέιμς Ντ' Αρσι ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Λίαμ Νίσον, Μάικλ Ρίτσαρντσον, Βαλέρια Μπιλέλο, Λίντσεϊ Ντάνκαν

Πατέρας και γιος που ασχολούνται με την τέχνη –ζωγράφος ο πρώτος, γκαλερίστας ο δεύτερος– προσπαθούν να πουλήσουν το εγκαταλελειμμένο εξοχικό τους στην Τοσκάνη αλλά οι αναμνήσεις από το τραυματικό παρελθόν (η σύζυγος και μητέρα είχε σκοτωθεί σε τροχαίο, όταν ο γιος της ήταν πολύ μικρός) τους πολιορκούν.

Η σχέση πατέρα και γιου, τα κλισέ περί καταραμένων καλλιτεχνών, η δυσαναλογία μεταξύ χιούμορ-δράματος-ρομάντζου, τα οδυνηρά αισθήματα που μπαίνουν στο μικροσκόπιο, κάποιες φολκλορικές τσαχπινιές κάνουν το φιλμ ό,τι ακριβώς περιμένει να δει κανείς από μια δραματική ταινία που γυρίστηκε στην Τοσκάνη. Χωρίς καμία απολύτως παρέκκλιση.

ΕΓΚΛΗΜΑ, ΝΤΕΤΕΚΤΙΒ & ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΗ

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ**

ΤΡΙΑ URBAN NOIR ΣΤΟ NETFLIX

«Ο Άνεμος του Θανάτου»

«Οι Φόνοι της Βαλχάλα»

«Στα Δάση»

ΟΙ ΣΕΙΡΕΣ

ΤΑ «ΤΡΙΑ ΜΗΛΑ» ΑΠΟ ΤΙΣ «ΧΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΜΙΑ νύχτες» ανακαλύπτεται ένα κομματιασμένο πτώμα. Ο Χαρούν Αλ-Ρασίντ διατάζει το βεζύρη του να βρει ποιος το έκανε. Από την πρώτη «whodunit» αστυνομική ιστορία μέχρι σήμερα έχουν περάσει πολλά φεγγάρια, έχουν κυλήσει πολλά νερά.

Την εποχή του Χαρούν-Αλ-Ρασίντ, η Βαγδάτη είναι η μεγαλύτερη πόλη της Ανατολής. Αποτελεί δηλαδή τον προνομιακό τόπο όπου θα μπορούσε να έχει συντελεστεί ένα έγκλημα. Στις αγροτικές περιοχές κάτι τέτοιο θα ήταν αδύνατο: όλοι γνωρίζονται με όλους. Κι επιπλέον, η κοινότητα λειτουργεί καταλυτικά, με αποτέλεσμα ο κοινωνικός έλεγχος να είναι τόσο εσωτερικευμένος ώστε κανείς δεν διανοείται να διαταράξει τη «φυσική» ροή της ζωής.

Κι αν αρκετούς αιώνες αργότερα η Agatha Christie δεν διστάζει να τοποθετήσει τη δράση κάποιων από τις ιστορίες της σε αγροτόσπιτα, οι σημαντικότεροι από τους πρώτους διδάξαντες, ο Edgar Allan Poe και ο sir Arthur Conan Doyle διαλέγουν πεισματικά τις μεγάλες πόλεις ως σκηνικό των ιστοριών τους. Την ώρα που η ύπαιθρος παραμένει ο τόπος της αθωότητας, η μεγάλη πόλη γίνεται συνώνυμη του θορύβου, της ανασφάλειας, της αλλοτρίωσης, της παθογένειας, της χαλάρωσης κάθε ηθικής. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον κάθε νόμος μπορεί να καταπατάται κι επιπλέον ο ένοχος είναι πιο δύσκολο να ανακαλυφθεί.

Ο Arthur Conan Doyle και ο Edgar Allan Poe επιλέγουν το Λονδίνο, ο Dashiel Hammett δημιουργεί το Personville που ανταποκρίνεται σε κάθε βιομηχανική πόλη της Αμερικής, ο Raymond Chandler τοποθετεί τη δράση των ηρώων του στο Los Angeles, ο Ian Rankin στο Εδιμβούργο, ο Manuel Vasquez Montalban στη Βαρκελώνη, ο Jo Nesbo στο Oslo, ο Andrea Camilleri στη Βιγκάτα, ο Γιάννης Μαρής και ο Πέτρος Μάρκαρης στην Αθήνα και πάει λέγοντας.

Η πόλη μέσω των ιδιαίτερων συνθηκών της (καιρικές συνθήκες, κίνηση, ρύπανση, οικονομικές συνθήκες, νυχτερινή ζωή) επιδρά καταλυτικά στον χαρακτήρα του ντετέκτιβ αλλά και στη συγκρότηση των ηρώων. Η συνεχής βροχή του Εδιμβούργου κάνει τον Τζον Ρέμπους καταθλιπτικό, το χιόνι του Oslo κάνει τον Χάρι Χόλε αλκοολικό, η μεσογειακή Βιγκάτα κάνει τον Σάλβο Μονταλμπάνο καλοφαγά, η Αθήνα το καλοκαίρι κάνει τον αστυνόμο Μπέκα να φαίνεται ράθυμος, οι δε ήρωες είναι έτοιμοι να μετατρέψουν σε γενεσιουργή αιτία εγκλήματος κάθε μικρή (πόσο μάλλον μεγαλύτερη) παθογένεια της πόλης που ζουν.

Ο Άνεμος του Θανάτου Deadwind

Ελσίνκι - δύο σεζόν

Σύνοψη: Μόλις λίγους μήνες μετά από μια τραγική απώλεια, η αστυνομικός Σοφία Κάρπι ερευνά τον φόνο μιας γυναίκας που συνδέεται με μια κατασκευαστική εταιρεία στο Ελσίνκι. **Πρωταγωνιστούν:** Πίλα Βίταλα, Λάουρι Τιλκάνεν, Μιμόσα Βιλάμο / **Δημιουργοί:** Ρίκε Γιόκελα, Κίρσι Πόρκα, Γιάρι Ολάβι Ράνταλ

Οι Φόνοι της Βαλχάλα

The Valhalla Murders

Ρέικιαβικ - μία σεζόν

Σύνοψη: Ένας ντετέκτιβ επιστρέφει στην Ισλανδία για να βοηθήσει μια αστυνομικό στο κυνήγι ενός κατά συρροή δολοφόνου που σχετίζεται με μια μυστηριώδη φωτογραφία. **Πρωταγωνιστούν:** Νίνα Ντουγκ Φιλιπουσντότιρ, Μπγιορν Τουρς, Μπέργκουρ Έμπι/ **Δημιουργός:** Θόρντουρ Πάλσο

Στα Δάση The Woods

Βαρσοβία - μία σεζόν

Σύνοψη: Με αφορμή τα στοιχεία που βρέθηκαν πάνω σε ένα θύμα ανθρωποκτονίας, ένας εισαγγελέας ελπίζει ότι η αδελφή του, που εξαφανίστηκε πριν από 25 χρόνια, ζει ακόμα. **Πρωταγωνιστούν:** Ζέγκορζ Νταμιέντσκι, Αγκνιέσκα Γκροκόβσκα, Χούμπερτ Μιλκόβσκι / **Δημιουργός:** Χάρλαν Κόμπεν

Η Σοφία, η Κάτα, ο Πάβελ κι Εσύ

Αν αγαπήσαμε πολύ τους ντετέκτιβ των noir ιστοριών σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο χαρακτήρα, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην επανάληψη: Σε κάθε ιστορία του Nesbo ο Χάρι κάπου πίνει, σε κάθε ιστορία του Camilleri ο Σάλβο κάπου τρώει, σε κάθε ιστορία του Chandler περιμένεις να βγει ο Μάρλοου και σε κάθε ιστορία του Μαρή, ο Μπέκας. Μαθαίνεις τα χούγια τους, τους τρόπους, τα κουμπιά τους, τα γούστα τους, βιβλίο με βιβλίο γίνονται δικοί σου άνθρωποι, συνοδοιπόροι, φίλοι. Κι όπως ερωτεύτηκες τον Μπόγκαρντ, όταν έκανε τον σκληρό και μάλιστα σε περισσότερες από μία ταινίες, έτσι μπορείς να ερωτευτείς σ' αυτές τις ολοκαίνουργιες σειρές τη Σοφία του *Deadwind*, την Κάτα των *Valhalla Murders* και τον Πάβελ (που δεν είναι αστυνομικός αλλά εισαγγελέας) των *Woods*. Και πιο πολύ. Γιατί εκεί που ο Μπόγκαρντ και κάθε ντετέκτιβ παλιάς κοπής φάνταζε παντοδύναμος, συνεχώς ατσαλάκωτος και βέβαιος νικητής, αυτοί εδώ, οι καινούργιοι, έχουν τόσες αδυναμίες όσες έχεις κι εσύ, μπορεί και περισσότερες. Έχουν βιώσει τα βαθύτερα των τραυμάτων, η προσωπική τους ζωή έχει τα χάλια της, αδυνατούν να χειριστούν τα συναισθήματά τους και παίζεται αν θα λύσουν το μυστήριο ή θα καταρρεύσουν με πάταγο. Είναι ακριβώς αυτός ο μετασχηματισμός που θέλει τον σκληρό ήρωα—σύμβολο της αρρενωπότητας και της κυριαρχίας της στην κοινωνία να υποχωρεί υπέρ του γεμάτου αδυναμίες καθημερινού ανθρώπου. Η ανάλογη διαδικασία που γκρέμισε από το βάθρο τη γυναίκα-μοντέλο προς όφελος του κοριτσιού της διπλανής πόρτας.

Το Ελσίνκι, το Ρέικιαβικ και η Βαρσοβία σε βάζουν στο κλίμα των ιστοριών —και στον πόνο των ντετέκτιβ— με μαεστρία και λατρεύεις να παρακολουθείς την επαναληπτικότητα των επισκέψεων των τηλεοπτικών χαρακτήρων στο ίδιο καφέ ή στο ίδιο μπαρ, όπως λατρεύεις να πίνεις το ίδιο ποτό σε κάθε έξοδό σου.

Στο τέλος, δεν είσαι σίγουρος αν οι σειρές —αυτές καθαυτές— είναι καλές. Και δεν είναι αυτό που σε νοιάζει. Είσαι απόψε με τη Σοφία, την Κάτα και τον Πάβελ: είσαι στη μεγάλη πόλη, είσαι σπίτι! A

Να βάλεις το Mordechai των Khruangbin και να το ακούσεις τρεις φορές στη σειρά για αρχή, να παίξεις μυστηριώδες βικτωριανό myriorama με το The Mystery Mansion, να ανακατέψεις τους Artisans και τον Kevin McGrother με τους Pale Fountains της καρδιάς σου, να θυμηθείς τη σχέση σου με το πολωνικό σινεμά –αν είχες ποτέ κάποια– και να μην χάσεις τον «Βάλτο» στο Netflix. Α, ναι, και να μην ξεχάσεις να προπαραγγείλεις τη συναυλία του Thelonious Monk στο Palo Alto.

Πολύ δύσκολα θα εμπιστευόμουν ένα συγκρότημα που στον πρώτο του δίσκο θα παρουσίαζε επιρροές από τη μουσική της Ταϋλάνδης και στον δεύτερο, σχέσεις με τη μουσική της Ισπανίας και της Μέσης Ανατολής. Σκέφτομαι ότι κανείς δεν χρειάζεται μια μάινα, που να μιμείται ό,τι φωνές ακούει, ακόμη κι αν τις μιμείται καλά. Επιπλέον, όσα είχα ακούσει στα σκόρπια από τους **Khruangbin**, δεν παρουσίαζαν ισχυρό στίγμα, αφού η μπάντα είχε διαφορετικό ύφος σε καθένα από τα δύο album της. Από την άλλη, δεν μπορούσα παρά να παραδεχτώ ότι το *Texas Sun* που έκαναν μαζί με τον τραγουδιστή της soul, Leon Bridges, ήταν μια χαρά: κατασταλαγμένες ψυχεδελικές τάσεις, ολίγη από surf στο background, καλοπαιγμένη soul, συγκροτημένη ηχητική τοποθέτηση, όλα στη θέση τους. Αλλά αν δεν γράψεις το *White Christmas*, δύσκολα κατακτάς την αιωνιότητα μ' ένα και μόνο τραγούδι.

Με δεδομένο ότι απεχθάνομαι το hype απ' όπου κι αν προέρχεται, έβαλα ν' ακούσω στο bandcamp το *Mordechai* με ιδιαιτέρως χαμηλές προσδοκίες. Μετά την πρώτη φορά, το έβαλα και δεύτερη. Ύστερα και τρίτη. Όχι, δεν είναι η αποκάλυψη της δεκαετίας αλλά με την προσθήκη κάποιων στίχων, την παγίωση της ψυχεδελικής οπτικής, την ανεμελιά του surf κι ένα soul-funk που αγγίζει σε σημεία τη disco, αυτό το trio από το Houston του Texas, αποκτά ενότητα και χαρακτηριστικό ήχο, πάνω στον οποίο φαίνεται να μπορεί να στήσει εξαιρετικά πράγματα στο μέλλον. Το *Mordechai* παίζει ακόμα non stop στο Spotify μου, εθιστικό κι απαραίτητο, είδος ζεστού και λαχταριστού κρουασάν στις 7 η ώρα το πρωί μετά από ξενύχτι.

Σημειώσεις Ενός Μονομανούς LVI

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΦΛΩΡΑΚΗ**

Μία από τις πιο ενδιαφέρουσες ενασχολήσεις των αστών της βικτωριανής Αγγλίας ήταν το παιχνίδι με τα myrioramas. Επρόκειτο για set καρτών που ταίριαζαν όλες μεταξύ τους, έτσι ώστε μπορούσες να τις τοποθετήσεις πάνω στο τραπέζι με όποια σειρά ήθελες, φτιάχνοντας κάθε φορά μια διαφορετική ιστορία.

Σήμερα, μπορεί κάποιος να αποκτήσει ένα αντίγραφο του *A Collection of Many Thousand Landscapes*, που δημιούργησε ο John Heaviside Clark το 1824 ή μπορεί να αποκτήσει σε σχετικά καλές τιμές από το e-bay κάποια αυθεντικά αλλά λιγότερο συλλεκτικά myrioramas. Όμως υπάρχουν και κάποια νεότερα δείγματα του είδους, που μπορούν να σου κρατήσουν εξαιρετική συντροφιά στις διακοπές σου. Ένα από τα πιο όμορφα, είναι το *The Mystery Mansion* της **Lucille Clerc**, που αποτελείται από 20 κάρτες, οι οποίες είναι έτοιμες να αφηγηθούν μερικά εκατομμύρια διαφορετικές ιστορίες, ανάλογα με τη σειρά που θα τις τοποθετήσεις μπροστά στους φίλους σου. Κανόνες δεν υπάρχουν, το μόνο που υπάρχει είναι η φαντασία σου και ένας φόνος.

Σ' αυτή τη ζωή κάποια συγκροτήματα δεν έχουν ελπίδες να γίνουν γνωστά. Ίσως επειδή δεν έχουν τόσο ισχυρή θέληση ή δεν έχουν τόσο ισχυρή προσωπικότητα. Ή ίσως επειδή δεν μπορούν να χειριστούν τόσο αποτελεσματικά τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα πιο πολλά από αυτά θα τα προσπεράσεις εύκολα αλλά υπάρχουν και κάποια που θα σε καρφώσουν στην καρέκλα σου να τα ακούς ξανά και ξανά. Μια τέτοια μπάντα είναι οι παγκοσμίως άγνωστοι **Artisans**, που έρχονται από την Αγγλία, κυκλοφόρησαν πέρσι το ντεμπούτο τους album και κατσικώθηκαν επικίνδυνα στις μεταμεσονύκτιες προσωπικές μου ακροάσεις. Brit pop –όχι κάτι περισσότερο– αλλά εύθραυστη και χειροποίητη, όπως την έστηνε για τους δίσκους της Sarah ο Matt, πίσω στα early nineties. Ακόμα περισσότερο αγάπησα την προσέγγιση του τραγουδιστή τους, του **Kevin McGrother**, εκείνου που παρουσιάζεται στο bandcamp ως **Boy Next Door**: ένας ντροπαλός και συμπαθητικός Brett Anderson, λιγότερο ταλαντούχος, μα έτοιμος να σου κρατήσει συντροφιά τα δύσκολα βράδια.

Η αισθητική των Artisans με πάει πίσω στα 1983 στους **Pale Fountains** από το Liverpool και στο τρίτο single τους, το απίθανο *Palm Of My Hand*, με τα πνευστά, τη βόρεια μελαγχολία του, την αίσθηση ότι δεν μπορείς να κάνεις τίποτα για να σώσεις την παρτίδα έτσι όπως κάποιος βίαια σε πέταξε αβοήθητο στα βαθιά αυτής εδώ της ζωής. Θυμάσαι ότι εκείνη πάντα κοίταζε στην πάνω δεξιά γωνία την ώρα που την τραβούσαν φωτογραφία –όπως ο Robert Smith των Cure– ότι εκείνο τον χειμώνα στη θάλασσα φορούσε ένα μακρύ παλτό κι ότι όπως τα λένε οι Pale Fountains, «η μόνη σχέση μεταξύ σας ήταν ότι γελούσε την ώρα που εσύ ένιωθες ασταθής».

Υπάρχει μια αστυνομική σειρά στο Netflix, που δεν μοιάζει με τις άλλες. Εκτυλίσσεται στην Πολωνία της δεκαετίας του '80 και αντί να φέρνει στον νου τον αμερικάνικο τρόπο ανάπτυξης μιας αστυνομικής ιστορίας, θυμίζει το ανατολικοευρωπαϊκό σινεμά της εποχής. Η σειρά λέγεται *Βάλτος* και έχει κάτι από λιγότερο ποιητικό Ταρκόφσκι, λιγότερο ωμό Πολάνσκι, πρώιμο Κισλόφσκι και γερές δόσεις από Βάιντα και Ζανούσι. Η ιστορία η ίδια έχει πολύ λιγότερη σημασία από τη σκηνοθεσία και την ατμόσφαιρα της σειράς, πράγμα που αρχίζω να νιώθω με τις πιο πολλές από τις σειρές του καναλιού. Καμία έκπληξη: Πάντα στη ζωή μου η μορφή είχε μεγαλύτερη σημασία από το περιεχόμενο.

Υπάρχει μία ηχογράφηση του 1968 σ' ένα σχολείο του Palo Alto της California, όπου ο **Thelonious Monk** μαζί με τους Charlie Rouse, Larry Gales και Ben Riley δίνουν μία από τις καλύτερες συναυλίες του εκείνης της εποχής. Ο γιος του Thelonious, ο T.S. Monk, επιμένει ότι δεν έχει ακούσει τον πατέρα του σε καλύτερη φόρμα στη σκηνή. Ο δίσκος κυκλοφορεί σε λίγο καιρό από την Impulse και θα είναι ο πρώτος δίσκος του μεγάλου αυτοσχεδιαστή του πιάνου –έστω και μεταθανάτιος– για τη σπουδαία εταιρεία της jazz.

ΒΙΒΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ

ΟΥΛΑΝ ΜΠΑΤΟΡ

Του **ΑΡΗ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ**

Διαβάστε το, διαβάστε το, διαβάστε το, διαβάστε το, διαβάστε το... Θα μπορούσα να συνεχίζω έτσι ως το τέλος, όμως κάτι μου λέει πως θα επενέβαινε η σύνταξη και θα έκοβε στο τυπογραφείο τούτο το λετριστικό μου παραλήρημα.

Μα πώς θα μπορούσα να αναφερθώ σε αυτό το μυθιστόρημα του Ρένου Αποστολίδη χωρίς παραφορά αφού είναι τόσο φλογισμένο το ίδιο; «Πώς το ανακάλυψες;» με ρώτησε η φίλη μου η Μιλένα Αποστολάκη που αγαπάει κι εκείνη εξίσου τα βιβλία.

«Ένα πρωινό που πάλευα να κορέσω την αναγνωστική μου πείνα σε συνοικιακό βιβλιοπωλείο είδα μπροστά μου το συγκεκριμένο εξώφυλλο με τον αλλόκοτο τίτλο κι όπως έκανα να το ανοίξω για να διαβάσω μια δυο σελίδες, διαπίστωσα έκπληκτος πως χρειαζόμουν σελιδοκόφτη. Το 2020! Με γύρισε πολλά χρόνια πίσω αυτό το περιστατικό, τότε που ο σελιδοκόφτης ήταν απαραίτητο εξάρτημα κάθε γραφείου. Έτσι, από νοσταλγία μα κι επειδή μου άρεσε ο τίτλος –ποιος βάζει τίτλο την πρωτεύουσα της Μογγολίας;– αγόρασα το βιβλίο».

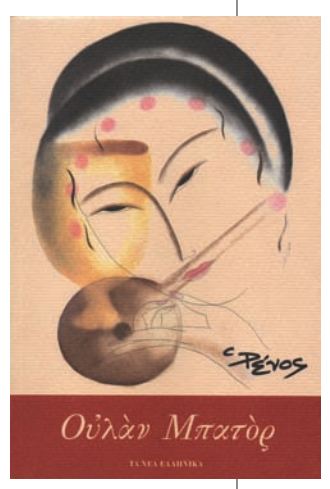

Ουλάν Μπατόρ
Του Ρένου Αποστολίδη
(εκδ. Τα Νέα Ελληνικά)

«Και για τι πράγμα μιλάει;» ρώτησε η φιλομαθής Μιλένα.

«Μιλάει για τον έρωτα ενός τριαντάρη φιλόλογου προς την δεκαπεντάχρονη μαθήτριά του, έναν έρωτα που πυρπόλησε την καρδιά του φιλολόγου, τον εκτροχίασε πλήρως, τον εκτόξευσε σε άλλα σύμπαντα, τον έκανε να σχεδιάζει καθημερινές απαγωγές για να βλέπει την αγαπημένη του, τον οδήγησε να αγοράσει αυτοκίνητο για να τρέχει ολοταχώς στις συναντήσεις τους, τον έκανε να τρέμει σαν εθισμένος όταν κάποια αναποδιά τον εμπόδιζε να την δει, του έφερε την απόλυση από το ιδιωτικό γυμνάσιο που εργαζόταν (κατανοητό, δεν γίνεται να βάζουμε τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα), και τέλος, για να μην την χάσει καθώς οι γονείς της μικράς οργάνωναν να την εξαποστείλουν στην Ινγκλετέρα για να τη γλιτώσουν από τον ερωτοκατάληπτο φιλόλογο (που ήταν, δυστυχώς, και ωραίο παλληκάρι), στο τέλος την κλέβει και την παντρεύεται παράνομα πριν πάρουν τον Μπλάκι –την κούρσα του– και φύγουν σφαίρα για τα Μπάλκαν.

Ουλάν Μπατόρ είναι το χαϊδευτικό της αγαπημένης του.

Όμως αυτή η ερωτική ιστορία –που όμοιά της δεν έχω διαβάσει– είναι μονάχα ο ήλιος αυτού του πλανητικού συστήματος που συνιστά το βιβλίο. Γύρω από τον έρωτα αυτόν περιδινίζονται κι άλλες ιστορίες από τη ζωή του ήρωα (αυτοβιογραφικό αντι-μυθιστόρημα το ονομάζει ο Ρένος), κομμάτια ολόκληρα της ελληνικής ζωής από τον εμφύλιο και μετά, με απολαυστικές στιγμές από την εποχή της χούντας όπου ο ήρωας καλείται από τον δικτάτορα για πνευματική καθοδήγηση ως τη σύληση οικίας άρτι αποβιωσάσης θείας εκ Ρωσίας. Κι έπειτα είναι κι οι στιγμές στο μυθιστόρημα όπου ο ήρωας ανακαλύπτει τυχαία ότι μια γραία κληρονόμος εκποιεί αριστουργήματα από τη βιβλιοθήκη του Δημήτρη Βερναρδάκη (ποιος είναι πάλι ετούτος, θα μου πείτε. Εμ, κάποιος σπουδαίος ήταν, οπότε γιατί να τον ξέρουμε εμείς;) Και πηγαίνει ο ήρωας στην παλαιά κατοικία και ψαύει λατρευτικά τους τόμους της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, κι αγοράζει όσους μπορεί κι είναι πια αυτός ο θησαυρός του – μετά την Ουλάν Μπατόρ πάντα.

Λυπάμαι που οι συγκυρίες, η τύρβη της καθημερινότητας, μια οκνηρία πες δική μου, δεν μου επέτρεψαν να γνωρίσω από κοντά τον Ρένο Αποστολίδη. Όμως για το βιβλίο του αυτό θα πω: διαβάστε το, διαβάστε το, διαβάστε το, διαβάστε το... ●

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ / ΕΚΔΟΣΕΙΣ / ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Έμιλι Μπροντέ
Πέρα από τα «Ανεμοδαρμένα ύψη»

41 ποιήματά της στα ελληνικά, από τη Βασιλική Σιαφάκα

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΣΣΑ**

Πολλές γενιές σ' όλο τον κόσμο έχουν διαβάσει τα «Ανεμοδαρμένα ύψη», πασίγνωστο και κλασικό σήμερα (μόλις προ)βικτωριανό μυθιστόρημα της Έμιλι Τζέιν Μπροντέ, που πέθανε μόλις τριαντάχρονη το 1848.

Πολύ λιγότερο γνωστά, ακόμα και στον αγγλόφωνο κόσμο, παραμένουν τα ποιήματα της Έμιλι, τα πρώτα από τα οποία είχαν κυκλοφορήσει αρχικά μαζί με της Σάρλοτ και της Αν σε συλλογικό τόμο, μόνο που οι τρεις αδερφές είχαν υιοθετήσει αντρικά ψευδώνυμα (1846). Μεταθανάτια όμως, με φροντίδα της Σάρλοτ, της αποδόθηκαν τόσο το μυθιστόρημα, όσο και τα ποιήματά της (1850).

Κι αν δεν υπάρχει καμιά ανάγκη να μιλήσουμε για τα «Ανεμοδαρμένα ύψη», πολυμεταφρασμένα, πολυεκδομένα και πολύ αγαπητά και στο ελληνικό κοινό, υπάρχει, αντίθετα, ανάγκη να παρουσιάσουμε το περί ου ο λόγος βιβλίο, γιατί και πρώτη φορά βγαίνουν ποιήματα της Έμιλι στα ελληνικά και κινδυνεύουν να περάσουν απαρατήρητα, μια και βγήκαν σε κακιά κορονοσυγκυρία (το Φλεβάρη).

Λεπτομερέστερα, η έκδοση είναι δίγλωσση στο σύνολό της, όχι μονάχα στα ποιητικά κείμενα, και αποτελεί συλλογικό καρπό πολλών αξιόλογων δημιουργών, που είναι οι εξής: πρώτα πρώτα η ευαίσθητη μεταφράστρια και ζωγράφος Βασιλική Σιαφάκα, η επιμελήτρια των ελληνικών κειμένων και ποιήτρια Διώνη Δημητριάδη, ο καλλιτέχνης σελιδοποιητής Σωτήρης Παπαδήμας, ο σχεδιαστής της έκδοσης Πέτρος Μιχάλης («ΑΩ») και οι πέντε κυρίες τις οποίες ευχαριστεί η κ. Σιαφάκα για τη συμβολή τους.

Η δομή του ανά χείρας (μου) χορταστικού βιβλίου

- Πηγαίες «Ευχαριστίες» της μεταφράστριας
- Συγκινητικός «Πρόλογος» για την προσωπική σχέση της ποιήτριας και της μεταφράστριάς της
- Εξαιρετική εισαγωγή με (σύντομο, ξεχωριστό άτιτλο πρόλογο και) τίτλο «Η ορατή ζωή της Έμιλυ Μπροντέ 1818 - 1848»
- 41 ποιήματα (όλα τα 21 από τη συλλογική ψευδώνυμη έκδοση του 1846 και μια επιλογή από 20 post mortem- όπου ένα τριπλό μετριέται ως τρία) με τις μεταφράσεις τους και, όπου κρίνεται αναγκαίο, υποσέλιδες σημειώσεις
- Πολλές εικόνες της μεταφράστριας
- Εκτεταμένο κομμάτι με τίτλο «Παραπομπές», με φιλολογικές - εκδοτικές παρατηρήσεις για τις δύο ομάδες ποιημάτων και ερμηνευτικές για καθένα χωριστά
- Εκτεταμένη βιβλιογραφία, τόσο φυσική, όσο και (κυρίως) διαδικτυακή.

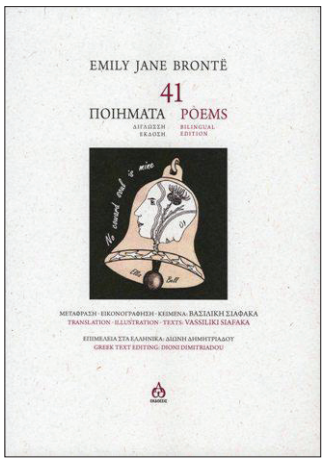

Η σημασία της έκδοσης είναι μεγάλη, γιατί δείχνει τόσο την ψυχοπνευματική συγκρότηση (δυσκατάτακτη η Μπροντέ ως προς άκαμπτες ιδεολογίες, ρεύματα, μεταφυσικές και μάλλον εκλεκτικίστρια, σταθερά όμως μελαγχολική και πεισιθάνατη), όσο και τις ποιητικές - τεχνικές αρετές της Μπροντέ (που γνωρίζει πολύ καλά τα ποιητικά είδη, μέτρα κ.λπ.).

Αλλά και η προσπάθεια της μεταφράστριας είναι πολύ αξιόλογη. Αντίθετα προς μια τάση αυθαιρεσίας και «απόδοσης» (όχι μετάφρασης) των τελευταίων ετών, η κ. Σιαφάκα μένει πιστή στο γράμμα και το πνεύμα (ακόμα και στα μέτρα, ενίοτε) της ποιήτριας, αγωνιζόμενη να αποδώσει όσο μπορεί καλύτερα τους στίχους της Μπροντέ σε ξένη γλώσσα – πράγμα που το κάνει σε όμορφη, στρωτή, ποιητική δημοτική. Στην πετυχημένη προσπάθειά της έχει συμβάλει, αναμφίβολα, η απόφασή της να μην μπλέξει –παρά σε λίγες μόνο περιπτώσεις– με τον ζουρλομαδύα της ομοιοκαταληξίας, ρίχνοντας το βάρος της στην αρτιότητα του ποιητικού ρυθμού.

Εξάλλου, η διγλωσσία της έκδοσης σημαίνει πως ο/η αναγνώστης/στρια, αν έχει κάποια εξοικείωση με τα σχεδόν πριν δύο αιώνες αγγλικά, μπορεί πάντα να κάνει τις συγκρίσεις του/της και να δοκιμάζει το ποίημα στην πρωτότυπη γλώσσα του. ●

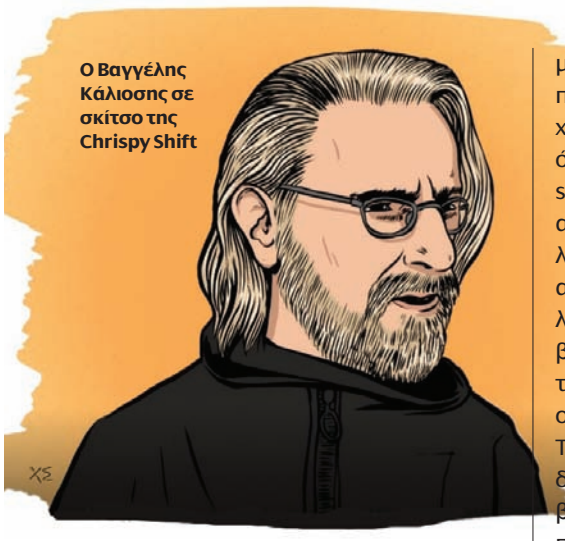

Ο Βαγγέλης Κάλιοσης σε σκίτσο της Chrispy Shift

ΤΟ ΤΣΙΠΑΚΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Ο **Βαγγέλης Κάλιοσης** μιλάει για το βιβλίο του, που κυκλοφορεί από την Ontime Books, έφτασε στο No1 των Political Fiction της Amazon και έγινε book of the day στην Αμερική

Του **ΤΑΚΗ ΣΚΡΙΒΑΝΟΥ**

Το «Τσιπάκι της Γνώσης» του Βαγγέλη Κάλιοση αρχικά κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Κάκτος, στα ελληνικά. Στη συνέχεια οι εκδόσεις Ontime Books, οι οποίες εκδίδουν βιβλία Ελλήνων και Κύπριων συγγραφέων σε όλον τον αγγλόφωνο κόσμο, αποφάσισαν να το μεταφράσουν και να το εκδώσουν. Η επιτυχία που γνωρίζει είναι μεγάλη και, όπως λέει ο συγγραφέας, είναι σαν να πάτησε το Έβερεστ.

Το «Τσιπάκι της γνώσης» κυκλοφορεί, πλέον, σε όλο τον αγγλόφωνο κόσμο, από την Ontime Books. Τι σκεφθήκατε όταν σας έγινε η συγκεκριμένη πρόταση; Και ποια είναι η αίσθηση του να διαβάζουν το βιβλίο σας άνθρωποι από κάθε γωνιά του κόσμου; Όταν ο εξαίρετος μεταφραστής του βιβλίου μου Δημήτρης Θανασούλας αναφέρθηκε σε αυτή την προοπτική ενθουσιάστηκα. Όταν δε μίλησα με τον εκδότη Δημήτρη Χριστοδούλου, ο ενθουσιασμός έγινε σιγουριά επιτυχίας. Είναι ένας άνθρωπος που με την πείρα του στελέχους της Amazon και του συνεργάτη της Netflix, εκτός του ότι γνωρίζει άριστα το αντικείμενο, έχει την ευχέρεια να κινείται με άνεση στα διεθνή δίκτυα διακίνησης του βιβλίου. Αισθάνομαι πολύ τυχερός και απολαμβάνω πραγματικά τη συνεργασία μου με τον ίδιο και την ομάδα του. Το αίσθημα ασφυξίας που κόμιζα όλα αυτά τα χρόνια ως Έλληνας συγγραφέας έχει εξανεμιστεί. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα, για να αντιληφθείτε τη διαφορά. Μία μόνο κριτική στο αμερικάνικο Online Book club με αξιολόγηση τρία στα τέσσερα αστέρια προκάλεσε εκατοντάδες σχόλια προερχόμενα από ανθρώπους απλωμένους σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, ενώ τα shares στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ανάγονται σε τετραψήφιο αριθμό με άδηλο το πλήθος των επιμέρους σχολίων που ακόμα συνεχίζονται. Αποτέλεσμα: την τελευταία εβδομάδα του Ιουνίου το βιβλίο βρέθηκε στο top 10 της Amazon στην κατηγορία των Political Fictions και στις 2 Ιουλίου κατέλαβε την 1η θέση παγκοσμίως. Το αίσθημα που βίωσα εκείνη την ημέρα δεν περιγράφεται. Είναι σαν να πάτησα Έβερεστ. Και το οφείλω στην Ontime Books, που ήρθε για να οδηγήσει τους Έλληνες συγγραφείς στο μεγάλο διεθνές κοινό.

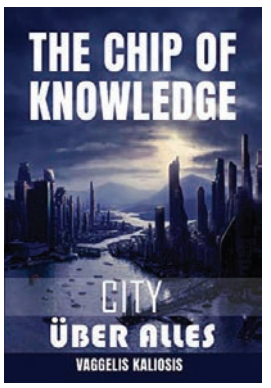

Πείτε μας δυο λόγια για το μυθιστόρημά σας, το οποίο έχετε χαρακτηρίσει ως μυθιστόρημα μελλοντικής πολιτικής πραγματικότητας με στοιχεία επιστημονικής φαντασίας. Πού τελειώνει η πραγματικότητα και πού αρχίζει η φαντασία; «Το Τσιπάκι της γνώσης» είναι ένα μυθιστόρημα πολιτικής, επιστημονικής και ερωτικής φαντασίας. Πολιτικής, γιατί επιχειρεί μια προβολή της πολιτικής ουτοπίας του σήμερα σε ένα ορατό μέλλον με όρους πραγματικότητας, ένα είδος λογοτεχνικής προσομοίωσης δηλαδή στη γνήσια δημοκρατία του μέλλοντος. Επιστημονικής, γιατί ως καταλύτης στις εξελίξεις αναδεικνύεται ένα προηγμένο επιστημονικό επίτευγμα, το Τσιπάκι της Γνώσης, το οποίο ωστόσο λειτουργεί περισσότερο συμβολικά παρά ως ένα ρεαλιστικό ενδεχόμενο, για να δείξει πόσο διαφορετικά θα ήταν τα πράγματα σήμερα, εάν η άγνοια δεν έκρυβε τις αληθινές μας δυνατότητες. Ερωτικής, τέλος, γιατί ο ιδεατός έρωτας δύο νέων ανθρώπων από ατομικό βίωμα μετουσιώνεται σε συλλογική πράξη, που σαν ορμητικό ποτάμι παρασύρει τον παλιό κόσμο και με το μάγμα των θρυμματισμένων υλικών του φτιάχνει έναν καινούργιο, ο οποίος δεν είναι φυσικά τέλειος αλλά είναι σίγουρα καλύτερος από τον προηγούμενο. Υπό αυτό το πρίσμα, λοιπόν, τα όρια μεταξύ πραγματικότητας και φαντασίας είναι δυσδιάκριτα.

Με ποιον από τους ήρωες της ιστορίας σας έχετε τα περισσότερα κοινά και ποια είναι αυτά; Επειδή δεν πιστεύω στους μονοσήμαντα καλούς ή κακούς χαρακτήρες, βρίσκω σημεία ταύτισης με όλους τους ήρωες της ιστορίας μου, ακόμη και τους πιο αρνητικούς, όπως είναι ο Κυβερνήτης. Αναλογιζόμενος για παράδειγμα το μονήρη πυρήνα της παιδικής μου ύπαρξης, τότε που φαντασιωνόμουν ότι όλος ο κόσμος μού ανήκει, βρίσκω να μοιάζω πολύ στον Κυβερνήτη, γιατί τι άλλο είναι ένας εξουσιαστής πέρα από ένα μονομανές ανώριμο εγωιστικό υποκείμενο, που ένα άθροισμα συγκυριών και μια κάποια ενδεχομένως διαχειριστική ικανότητα το έφεραν σε θέση ισχύος στους κόλπους πάντα ενός πρώιμου ανθρωποκεντρικού δεσποτικού πολιτικού συστήματος. Α

Τα χρόνια της οικονομικής κρίσης του 2010 λειτούργησαν σαν ένα εργαστήρι ιδεών. Και παρότι το βιβλίο «Φάσεις και αντιφάσεις του ελληνικού κράτους στον 20ό αιώνα, 1910-2001» (Βιβλιοπωλείον της Εστίας) δεν τα περιλαμβάνει στην ανάπτυξή του, ο ιστορικός Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος εκκινεί από αυτόν τον περιβάλλοντα χώρο για να συνθέσει μια ιστορία του ελληνικού κράτους του 20ού αιώνα, συγκεκριμένης εμβέλειας και οπτικής.

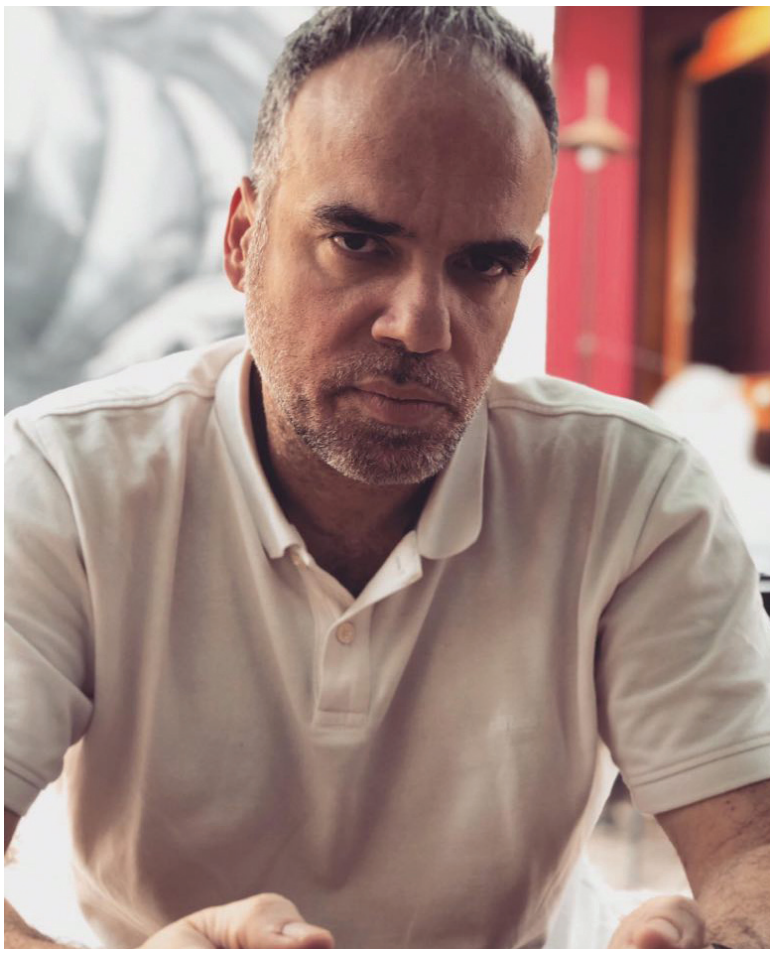

ΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΦΑΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΟΝ 20ό ΑΙΩΝΑ

Το βιβλίο του **Δημήτρη Π. Σωτηρόπουλου** είναι ένα βιβλίο αυτογνωσίας, που μας βοηθάει να αντιληφθούμε το ιστορικό παρόν

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΓΚΡΟΥΣ**

Ο συγγραφέας στην –εξαιρετική– *Εισαγωγή* του μας προσανατολίζει στο ιστοριογραφικό του εγχείρημα. Το σημείο εκκίνησης, λέει, έχει σημασία όχι μόνο από την πλευρά του ιστορικού που ζει και παράγει σκέψη αναμετρώμενος με τα ζητήματα των καιρών του, αλλά και από τη σκοπιά της μεθόδου. Πώς θα στηθεί η αφήγηση; Θα εκκινήσουμε από την κρίση για να πάμε πίσω και να ερμηνεύσουμε τις παθογένειές της, εστιάζοντας σε αυτές, βρίσκοντας τις καταγωγικές τους εστίες και επιχειρώντας να κατανοήσουμε τι πήγε στραβά, ή θα παρακολουθήσουμε την εξελικτική πορεία μιας τροχιάς από το παρελθόν προς το παρόν, παρακολουθώντας τη –θαυμαστή– μεταμόρφωση ενός βαλκανικού μεταοθωμανικού κράτους σε μια σύγχρονη δυτική δημοκρατική κοινωνία;

Ο Δ. Σωτηρόπουλος στήνει την αφήγησή του ακολουθώντας τη δεύτερη οδό, και από εκεί φωτίζει την πρώτη. Οι στρεβλώσεις, οι ανεπάρκειες, η χρεοκοπία έρχονται στο φως όχι ως κακοδαιμονίες ενός έθνους καταδικασμένου να αποτύχει –είτε επειδή το πολιτικό σύστημα είναι διεφθαρμένο και οι ξένες δυνάμεις μας επιβουλεύονται, είτε γιατί δεν έχουμε περάσει «διαφωτισμό»–, αλλά ως στοιχεία της ιστορικής του συνέχειας και διαδρομής, που ενίοτε λοξοδρομεί, καθώς ακολουθεί τις διαδικασίες του σχηματισμού των εθνών-κρατών, αλλά ποτέ δεν εγκαταλείπει το τρένο του εκσυγχρονισμού. Κεντρικός πρωταγωνιστής εδώ αναδύεται το κράτος στην πιο αφηρημένη του μορφή, με την έννοια ενός ζωντανού οργανισμού που αποτελείται από δομές και συστήματα τα οποία αλληλοεπιδρούν, αναπτύσσονται ή υποχωρούν, αντιμάχονται το ένα το άλλο, υπηρετούν έναν κεντρικό σχεδιασμό ή όχι, λειτουργώντας άλλοτε ως μοχλός ευημερίας και πρόοδου και άλλοτε οπισθοδρόμησης. Με βάση αυτό τον άξονα το βιβλίο στήνει σημείο-ορόσημα στον χρόνο των γεγονότων φτιάχνοντας τα μεγάλα σχήματα ενός αιώνα και δείχνει πώς μετασχηματίζεται το κράτος, το πολιτικό σύστημα και η διοικητική του μηχανή, στις τροχιές εκσυχρονισμού του: ποιο είναι κάθε φορά το σχέδιο, οι στοχεύσεις, οι δυνατότητες, ποια η κουλτούρα της κεντρικής και δημόσιας διοίκησης, το ανθρώπινο δυναμικό, τα αιτήματα της κάθε συγκυρίας.

Διαβάζουμε, λοιπόν, για το βενιζελικό εκσυχρονιστικό σχέδιο, το πρώτο ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο στην ιστορία της χώρας, όπου το τιτάνιο εγχείρημα της ένταξης των νέων εδαφών και πληθυσμών έφερε εις πέρας ένα κράτος στελεχωμένο με νέες πολιτικές, διοικητικές και πνευματικές ελίτ, με υψηλή τεχνογνωσία και εκπαιδευτικό κεφάλαιο. Η εκσυγχρονιστική αυτή παράδοση συνεχίστηκε εν μέρει τις τρεις μεταπολεμικές δεκαετίες κατά τις οποίες η χώρα μεταμορφώθηκε, παράλληλα όμως αλλάζει η φυσιογνωμία του κράτους –που ενισχύει τον δεσποτικό του χαρακτήρα και χάνει σταδιακά την αυτονομία του από την κοινωνία–, ενώ ο Εμφύλιος, ο αντικομουνισμός, η συγκυρία του Ψυχρού Πολέμου, η 7ετής δικτατορία, ο αμερικανικός παράγοντας φτιάχνουν τις δικές τους δυναμικές. Τα χρόνια μετά το '74 –που επανέρχονται στον δημόσιο διάλογο με τα αδιέξοδα της κρίσης του '10– η μεταρρυθμιστική αμφιθυμία γίνεται σθεναρή αντίσταση και φρενάρει το σχέδιο του εκσυχρονισμού, κληρονομώντας τα προβλήματα στις επόμενες γενιές: η έννοια του δημόσιου συμφέροντος εγκαταλείπεται, το κράτος κομματικοποιείται, μετατρέπεται σε μέσο εξυπηρέτησης πελατειακών αναγκών και αποικίζεται από οργανωμένες ομάδες συμφερόντων δημιουργώντας insiders και outsiders. Κι ενώ η χώρα εισέρχεται σε τροχιά απόκλισης στα δημοσιονομικά της, έχοντας υιοθετήσει ένα μη παραγωγικό εθνικό σχέδιο που οδηγεί στη συσσώρευση δημόσιων και ιδιωτικών χρεών, την ίδια στιγμή εδραιώνεται η μαζικοδημοκρατία, αναπτύσσονται οι ελευθερίες και τα δικαιώματα, το βιοτικό επίπεδο βελτιώνεται, συγκροτείται μια μεσαία τάξη που γίνεται ραχοκοκαλιά της κοινωνίας και του εκσυγχρονισμού της, σε κοινωνικό επίπεδο. Παράλληλα, όμως, λειτουργεί ως εμπόδιο μέσα από τις επιβιώσεις αρχαϊκών παραδόσεων, όπως η οικογενειοκρατία, ή μέσα από το πάγιο αίτημά της, που διαπερνάει όλα τα κόμματα και όλα τα κοινωνικά στρώματα, για μια ζωή της οποίας την ευημερία θα εγγυάται στο διηνεκές το κράτος. Μεσολαβούν, φυσικά, τα ορόσημα της ένταξης της χώρας στην ευρωπαϊκή οικογένεια, που αναπτύσσουν τη δική τους δυναμική.

Η ιστορία του ελληνικού εκσυγχρονισμού είναι γεμάτη αντιφάσεις, που συνυπάρχουν στο εσωτερικό των εκάστοτε πολιτικών, κοινωνικών, ιδεολογικών προταγμάτων. Δεν έχουμε εδώ τη δυνατότητα να σταθούμε στις τομές των μεγάλων σχημάτων, σε επιμέρους συγκυρίες, μικροϊστορίες και πρόσωπα. Αυτό ας το κάνουμε κατά την ανάγνωση του βιβλίου, που κρατάει το ενδιαφέρον μας αμείωτο με την προσεγμένη γλώσσα και τα πολλά επίπεδα αφήγησης. Και που μας βάζει να σκεφτούμε μαζί με τον συγγραφέα, και όχι απλώς να παρακολουθήσουμε τα αποτελέσματα των δικών του συλλογισμών, καθώς στα νήματα που ξετυλίγονται αναγνωρίζουμε τη δική μας πολιτική και κοινωνική εμπειρία. Πού και πότε λειτούργησε η κρατική μηχανή και για ποιους λόγους; Μπορεί να οδηγήσει σε ευημερία η συναλλαγή κράτους και κοινωνίας; Ποια είναι η γενεολογία του φαντασιακού της αντίστασης, όπως το είδαμε να θριαμβεύει τα χρόνια του αντιμνημονίου; Τι θα σήμαινε ένας μοναχικός εθνικός δρόμος, ποιες δυνάμεις τον υποστήριξαν διαχρονικά; Και να δώσουμε απαντήσεις σε δικά μας ερωτήματα, όπως γιατί δεν λειτούργησε η κρατική μηχανή στη φονικότερη στην ιστορία του σύγχρονου ελληνικού κράτους πυρκαγιά στο Μάτι με τους 102 νεκρούς και γιατί αντέδρασε υποδειγματικά σε διεθνές επίπεδο στη φονικότερη παγκοσμίως πανδημία, αυτή που τώρα ζούμε;

Το βιβλίο είναι προϊόν της οικονομικής κρίσης, αλλά συνεχίζει να παράγει τα αποτελέσματά του. Το καταληκτικό ερώτημα –που εν μέρει απαντάται από τις νέες συνέχειες και τομές που φτιάχνονται στον ιστορικό χρόνο– είναι αν το «πολυετές βάλτωμα» της κρίσης του '10 θα αποτελέσει παρένθεση, όπως είδαμε να γίνεται στο παρελθόν, ή αν η χώρα θα παραμείνει εγκλωβισμένη στον εαυτό της, φτωχή, αποκομμένη από το διεθνές περιβάλλον και τις προκλήσεις της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης. Και –κυρίως– απροστάτευτη. Γιατί, όπως διαβάζουμε στον *Επίλογο*, το διακύβευμα από εδώ και πέρα δεν θα είναι μόνο η υιοθέτηση ενός μεταρρυθμιστικού χειραφετητικού σχεδίου, αλλά και η αποτελεσματική διαχείριση επιμέρους απειλών και διακινδυνεύσεων του παγκοσμιοποιημένου κόσμου, όπως τα αθρόα μεταναστευτικά κύματα ή *ένας θανατηφόρος ιός*. Η αναφορά ειδικά στον τελευταίο, λίγο πριν την εμφάνιση της πανδημίας του κορωνοϊού, μοιάζει «προφητική». Και η επιτυχής μέχρι τώρα αντιμετώπισή της πιστώνεται σε ένα κράτος που μοιάζει να «συμπεριφέρεται» όπως αυτό που ο συγγραφέας υποστηρίζει πως έχει ανάγκη η χώρα. Ένα κράτος κεντρικά ισχυρό με μεταρρυθμιστική βούληση, με στρατηγικό σχέδιο που να εκπορεύεται από το ίδιο, με αποτελεσματικές δομές και οργανισμούς, στελεχωμένο από καταρτισμένους δημόσιους λειτουργούς, τεχνοκράτες, ειδικούς, με ικανότητες να αναμορφώσουν την κουλτούρα και τη φυσιογνωμία της κεντρικής και δημόσιας διοίκησης, αλλά και να προστατεύσουν τους πολίτες από τα σύγχρονα, μη υπολογισμένα ρίσκα και κινδύνους. **Α**

ΑΛΛΗ ΜΙΑ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ CHIPITA

Δωρεά 500.000 ευρώ στο Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας και το ΕΚΑΒ

Τη θετική της πορεία συνέχισε για μία ακόμα χρονιά η CHIPITA, καταγράφοντας αύξηση του ενοποιημένου κύκλου εργασιών κατά 11,2%, φτάνοντας τα 567,4 εκατ. ευρώ έναντι 510,2 εκατ. ευρώ το 2018. Το προσαρμοσμένο EBITDA αυξήθηκε κατά 10% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, φτάνοντας τα 83,3 εκατ. ευρώ.

Η επιτυχημένη προώθηση των ήδη καθιερωμένων αλλά και των νέων προϊόντων, σε συνδυασμό με την ενισχυμένη παρουσία της στις υπάρχουσες αλλά και νέες αγορές, βρίσκονται πίσω από αυτά τα θετικά αποτελέσματα. Το πρώτο τρίμηνο του 2020, η εταιρεία συνέχισε τη θετική της πορεία με αύξηση πωλήσεων και κερδοφορίας. Δεν υπάρχει αμφιβολία, ωστόσο, ότι οι συνθήκες που διαμορφώθηκαν λόγω της πανδημίας δημιουργούν προκλήσεις για την παγκόσμια και εθνική οικονομία. Η διοίκηση της εταιρείας έθεσε, από την πρώτη στιγμή, ως προτεραιότητα την ασφάλεια και την υγεία των ανθρώπων της και ανέλαβε το μερίδιο της ευθύνης που όφειλε αυτή τη δύσκολη περίοδο. Και ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών στις οποίες δραστηριοποιείται, προχώρησε σε δωρεά ύψους 500 χιλ. ευρώ προς το Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας και το ΕΚΑΒ.

ΜΙΛΑ ΜΟΥ ΒΡΩΜΙΚΑ

Της **ΜΥΡΤΩΣ ΚΟΝΤΟΒΑ**

Γεια σου, Μυρτώ μου, σου γράφω για ένα σοβαρό θέμα – όσο σοβαρά μπορεί να είναι τα δικά μας θέματα τέτοιες εποχές και έχει να κάνει με, τι άλλο, εμένα και το αγόρι μου. Είμαι 31 κι εκείνος 29. Με όλους τους άλλους είναι ευχάριστος και γλυκός, όλοι τον συμπαθούν και τον γουστάρουν για παρέα, αλλά όταν μένουμε οι δυο μας γίνεται το ανάποδο: γκρίνια, μιζέρια, ακεφιά, παράπονα από όλους κι από όλα στη ζωή του, καβγάδες με τους γονείς του και νεύρα με εμένα. Πιστεύει ότι έχουν πάει όλα στραβά γιατί η δουλειά που κάνει δεν τον ικανοποιεί, επειδή μένει στους γονείς του και είναι 30 χρονών, επειδή θεωρεί πως η μάνα του χώνεται στη ζωή του, κριτικάρει τους φίλους του, ελέγχει τις επιλογές του και τον ζαλίζει όλη μέρα και επειδή οι φίλοι του δεν είναι τόσο διαθέσιμοι για εκείνον όσο ήταν παλιά. Εγώ είμαι στη μέση και προσπαθώ να συμβιβάσω τα ασυμβίβαστα. Κάνω τον καραγκιόζη για να αποφύγω τους καβγάδες και τις εντάσεις ενώ στο τέλος της ημέρας, να σου πω την αλήθεια, νιώθω ριγμένη και θύμα, λες και όλα στριφογυρίζουν γύρω από εκείνον κι εγώ ζω τη ζωή του. Δεν ξέρω πραγματικά τι να κάνω γιατί είναι καλό παιδί και έχει καλή ψυχή, απλά έχει χάσει την μπάλα και φοβάμαι ότι τη χάνω κι εγώ σιγά-σιγά.

Την μπάλα να τη χάσετε, τη δική σας την ψυχή να μη χάσετε από το ασταμάτητο ντάντεμα του αγοριού σας, γιατί είναι όντως δύσκολο έργο να ντατεύεις μέρα νύχτα με την πληγωμένη φτερούγα ενός 30άρη νάρκισσου μπεμπέκου που αντί να ασχολείται με την γκόμενά του και τις διακοπές τους, ασχολείται με τη μαμά του (και εκείνη με τον γιο της) και με τους φίλους του που δεν τον παίζουν. Έτσι πάνε αυτά, τι να κάνουμε, το τέλος της εφηβείας, στην Ελλάδα το ζούμε από τα 30 κι επάνω. Οπότε λογικό ένας (μετ)έφηβος να τα βάζει με τη μαμά του, το κορίτσι του, τους φίλους του, την κοινωνία και την ίδια την πουτάνα τη ζωή. Και αν με ρωτάτε, ναι, έχει πολύ μεγάλη σημασία να κρατήσετε την μπάλα σας και την ψυχή σας για σας, μην ξυπνήσετε μια μέρα και ανακαλύψετε έκπληκτη ότι το αγόρι σας δεν έχει καμία όρεξη να αφήσει τη ζωάρα του teenager για να ζαλωθεί την κοτρώνα του ενήλικα.

Μυρτώ μου, δεν ξέρω τι παίζει με τους άλλους στην Αθήνα, εγώ έχω τρομερό κέφι να ζήσω ένα ερωτικό, φλερταριστικό, γαμάτο καλοκαίρι τίγκα στην καβλάντα και (γιατί όχι) στο σεξ, ενώ γύρω μου όλοι έχουν πάθει ένα κοκομπλόκο να το πω; Φοβία να το πω; Κόμπλεξ να το πω; Όπως και να το πω, το θέμα είναι ότι ο κόσμος όπως τον ξέραμε δεν ισχύει, αλλά αυτό δεν είναι λόγος να μην ακουμπάμε ο ένας τον άλλο. Τι θα γίνει; Αγάμητοι και αγάμητες θα μείνουμε; Και πες πως τη σκαπουλάρουμε από τον κορωνοβάιρους ως άτομα και ως ανθρωπότητα. Τι να το κάνω, αν έχω ξεχάσει πώς είναι να χαϊδεύεις και να φιλάς ένα σώμα;

Πρώτα πρώτα άλλο η καβλάντα, άλλο το φλερτ, άλλο η ερωτική διάθεση, άλλο το σεξ. Και τέλος πάντων δεν καταλαβαίνω γιατί είσαστε συνέχεια στην άρνηση και στην ξινίλα. Τα 'χουν πει οι Μόντι Πάιθονς και ο Θέμης Γεωργαντάς: να κοιτάζεις πάντα τη φωτεινή πλευρά της ζωής με θετική ενέργεια και Αμίτα Μόσιον. Κάντε μια προσπάθεια να δείτε το πρόβλημα ως δημιουργική ευκαιρία, ως πρόκληση στη φαντασία. Δηλαδή, μαλάκες ήταν όλοι αυτοί οι άνθρωποι που άρχισαν την καλλιέργεια τρούφας στην κρίση και πρόκοψαν; Όλη αυτή η ιστορία με τον φαρμακερό ιό που απειλεί να αφανίσει την ανθρωπότητα, μπορεί να είναι ένας τρόπος να επινοήσουμε καινούργιες ερωτικές φόρμουλες. Δεν ξέρω, να εντάξουμε το τεστ στα προκαταρκτικά, να είναι μια τελετουργία η αργή και βασανιστική αφαίρεση της μάσκας, να τρελαινόμαστε από πόθο χώνοντας το βαμβάκι στη μύτη του άλλου, να μας τα σκάει στον εγκέφαλο όταν ο άλλος τρίβει λάγνα την αντιβακτηριδιακή λοσιόν στα χέρια του, να τρέμουμε από λαγνεία όταν αγγίζει ο ένας τον άλλο με το γάντι.

Υ.Γ. *Εξάλλου υπάρχει πάντα η πιθανότητα να αφανιστεί όντως το ανθρώπινο γένος σε λίγο καιρό. Οπότε, δυστυχώς, το δικό σας πρόβλημα είναι μπδαμινό μπροστά στον αφανισμό της ανθρωπότητας από έναν ιό που προήλθε από ένα ζώο που ονομαζόταν παγκολίνος.*

Στείλε το γράμμα σου ταχυδρομικά ή στο fax της Α.Ν. ή στο **info@athensvoice.gr** για τη στήλη «Μίλα μου βρώμικα».

ATHENS VOICE RADIO 102.5

Ερωτικά αδιέξοδα, sexy απορίες, κρυμμένα μυστικά... και στα fm! Το «Μίλα μου βρώμικα» κάνει τα ερωτικά σας θέματα να ακούγονται σαν παθιάρικο τραγούδι στο **Athens Voice Radio 102.5**

© JOHN HOLMES

Μικρές αγγελίες

*Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369** (11.00-18.00)*
Χρεώσεις: *€ 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον. Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.*

Σε γνωρίζω... **Αβαντάζ.** Συνταξιούχος Διδάκτωρ 68χρονη, με πολλαπλή μόρφωση, γλωσσομαθής, με χρόνια διαμονή στη Γαλλία, αριστοκρατική, καταξιωμένη κοινωνικά, οικονομικά ανεξάρτητη και με Ι.Χ., επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

COSMIC TELEGRAM

Από την
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΤΣΑΒΔΑΡΗ
(panastron)

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Για αλλού ξεκινάς κι αλλού βρίσκεσαι στη δουλειά και τα προσωπικά σου

Όλα από αλλού και με διαφορετικές προθέσεις φαίνεται να ξεκινούν στην αρχή της εβδομάδας κι αλλού να καταλήγουν με μία αίσθηση «ένα βήμα μπρος, δύο βήματα πίσω». Ιδιαίτερα αισθητό το εφέ που πηγαίνεις να ανοίξεις καινούρια πάρε-δώσε, προσωπικά ή επαγγελματικά, με την ευχαρίστηση και την προσμονή που αυτό συνεπάγεται για σένα. Ωστόσο, ξαναβρίσκεσαι να ασχολείσαι με λίγο-πολύ γνωστές καταστάσεις και ιδέες και από το καινούργιο καταλήγεις στο μήπως γίνεται να αλλάξει κάτι για να λειτουργήσουν τα πράγματα ή από πού γίνεται να κόψεις δρόμο για να φτάσεις μια ώρα αρχύτερα εκεί που θέλεις. Πρακτικά, αυτό συμβαίνει εξαιτίας διευκολύνσεων/δυσχερειών όσον αφορά τις οικονομικές σου σχέσεις. Διευκολύνσεων γιατί σου είναι γνωστοί οι κανόνες με τους οποίους παίζεις. Δυσχερειών επειδή το μπλέξιμο είναι μεγάλο και σε βάζει σε ηθικά και άλλα διλήμματα. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία (12) θα δείξει με μεγαλύτερη σαφήνεια πού υπάρχει σημείο επαφής με τους άλλους και πού είσαι μόνος σου. Μπορείς να το αξιοποιήσεις.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Η καθημερινότητά σου γεμίζει αθώα «φυτίλια» που σβήνεις τείνοντας «στα γνωστά»

Οι πιο αθώες, καθημερινές συζητήσεις και συναντήσεις έχουν τη δυνατότητα να ενεργοποιήσουν μέσα σου έναν στρόβιλο ανικανοποίητων επιθυμιών, πιθανώς συν κάποια νεύρα, ανυπομονησία και θυμό με διάφορες καταστάσεις της ζωής σου που δεν συμμορφώνονται με την ιδέα που έχεις για αυτές. Σε κάποια σίγουρα έχεις δίκιο, αλλά δεν θα 'ναι ούτε χρήσιμο, ούτε αποτελεσματικό να προσπαθήσεις να κάνεις σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα όσα δεν έγιναν την προηγούμενη διετία. Ούτε μέσα από ξεσάλωμα ούτε μέσα από τον συντηρητισμό θα μπορέσεις να διευθετήσεις όσα θέλεις, αν και το πιθανότερο είναι πως θα προσπαθήσεις επειδή και μόνο το να κάνεις «κάτι» σου δίνει την αίσθηση ελέγχου και ανανέωσης. Με τον Ερμή σε ευθεία πορεία (12) ξεχωρίζεις πιο εύκολα τις γνωριμίες, ιδέες και μετακινήσεις-εκδρομές που έχουν την ποιότητα που επιθυμείς χωρίς πολλές αναλύσεις. Έτσι βοηθιέσαι να δεις τη σωστή κατεύθυνση όσον αφορά στο χρήμα, τα ερωτικά, τη διασκέδαση και τα παιδιά σου, με κριτήρια που δεν περιορίζονται στο «κέρδος», κυριολεκτικό ή μεταφορικό.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Τρέχεις να φύγεις για αλλού και άλλα, όμως κάπως απρόσεκτα και ανέτοιμα

Μοιάζεις έτοιμος για όλα κι ακόμη πιο έτοιμος να ξεκινήσεις για παντού στην αρχή της εβδομάδας. Τα «όλα» είναι μάλλον ανεξάρτητα από την καριέρα και τις υποχρεώσεις σου και το «παντού» μάλλον εκεί που δεν έχεις πάει, αλλά ονειρεύεσαι να πας. Χρειάζεται να οργανωθείς λιγάκι και αρκετά λεπτομερώς για να μην είσαι σαν τον τύπο που φεύγει από το σπίτι και κάνει χίλιες διαδρομές γιατί κάτι ξέχασε, κάτι θυμήθηκε, κάτι δεν γινόταν πρακτικά. Τα σοβαρά της ερωτικής και οικονομικής σου ζωής παραμένουν και το να τα βάλεις σε παρένθεση και να την κάνεις είναι κακή ιδέα για την τσέπη και το κρεβάτι σου εξίσου, έστω κι αν είσαι πολύ έτοιμος για οποιοδήποτε πασάλειμμα θα σου επιτρέψει να την κάνεις. Ο κυβερνήτης σου, Ερμής, ορθόδρομος στον Καρκίνο (12) σε βοηθά να βγάλεις άκρη με τις οικονομικές σου δυνατότητες, στο σπίτι και το γραφείο, όπως και να ξεπεράσεις κάποια διλήμματα για τις οικονομικές και ερωτικές σου σχέσεις.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Εν μέσω διλημμάτων κι εντάσεων, αναλαμβάνεις δράση, μήπως και σου βγει το πλάνο

Στην αρχή της εβδομάδας βρίσκεσαι κατά κάποιον τρόπο μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης ή στη μέση κάποιων εντάσεων στις προσωπικές κι επαγγελματικές σου σχέσεις, οι οποίες σε αναγκάζουν να αναλάβεις πρωτοβουλίες για να μην χαθεί τελείως η μπάλα στην καριέρα και την κοινωνική σου ζωή. Δεν σου καλοκάθεται γιατί το πιθανότερο είναι πως δεν υπάρχει ο χρόνος για να αξιολογήσεις, να σχεδιάσεις και να αποφασίσεις όπως θα ήθελες. Να έχεις τον νου σου επειδή στη φούρια σου είναι πολύ πιθανό να διαφύγουν από την προσοχή σου σημαντικά πρακτικά θέματα, ενώ ίσως να έχεις να αντιμετωπίσεις και μια λιγότερο-από-ιδανική στάση του συντρόφου, των συνεργατών και της οικογένειάς σου. Σε κάθε περίπτωση ο Ερμής σε ευθεία πορεία στο ζώδιό σου (12) σε βοηθά να βρίσκεις ευκολότερα μια ισορροπία ανάμεσα σε όλα όσα θα ήθελες να πεις κι αυτά που θα είναι όντως βοηθητικό και χρήσιμο να ειπωθούν. Παράλληλα μπαίνουν στην τελική ευθεία σχέδια για ταξίδια και συμφωνίες, με κάποιες αλλαγές από το αρχικό πλάνο.

ΛΕΩΝ (22Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Δεσμεύεσαι από θέματα ρουτίνας και υγείας, ενώ βλέπεις πού οδηγούν δεύτερες ευκαιρίες

Να 'σαι κάπως προετοιμασμένος πως αυτά που ξεκινάς, από εκδρομές μέχρι μαθήματα και γνωριμίες, ενώ είναι πολύ ωραία κι ευχάριστα στη θεωρία, στην πράξη το πιθανότερο είναι να έχουν το μπέρδεμά τους και την πρακτική τους δυσκολία. Δεν σου είναι κάτι άγνωστο αλλά αντίθετα, επειδή σου είναι πάρα πολύ γνωστό, χρειάζεται να αντισταθείς στην επιθυμία να τα βροντήξεις όλα και να φύγεις. Εκτός βέβαια αν αυτό είναι το σχέδιό σου και κάτι που έχεις όντως και ψύχραιμα αποφασίσει και σχεδιάσει. Κάποιο μικρό άγχος ή και καθυστέρηση υπάρχει σε σχέση με χρήματα που είτε είναι αποζημιώσεις, είτε σου έχουν υποσχεθεί ως στήριξη και δεν τα βλέπεις να έρχονται. Το θέμα της υγείας σου οφείλει να είναι με μεγάλη φροντίδα στο νου σου, ακόμη κι αν αισθάνεσαι πολύ καλύτερα από ό,τι τον υπόλοιπο χρόνο. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία στον Καρκίνο (12) επιβεβαιώνει υποψίες για το ποιόν φιλιών και σχεδίων, ενώ δείχνει πού οδηγούν δεύτερες ευκαιρίες που μπορεί να δόθηκαν.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Ανικανοποίητος μέσα σε ωραία πράγματα και με διλήμματα που δεν θέλεις ν' ακουμπήσεις

Με έντονη την αίσθηση του ανικανοποίητου ξεκινάει η εβδομάδα σου καθώς αναζητάς να ικανοποιήσεις κάποιες ερωτικές, συναισθηματικές και οικονομικές επιθυμίες και ανεξαιρέτως βρίσκεσαι αντιμέτωπος με συμφωνίες, καταστάσεις, ρυθμίσεις και σχέδια που φαντάζουν ιδανικά και θα 'πρεπε να είναι απολύτως ικανοποιητικά, όμως δεν βρίσκουν την ανταπόκριση που θα ήθελες μέσα σου. Έτσι έχεις αμφιβολίες και πολλή συζήτηση αναλώνεται με φίλους και συνεργάτες για το ποιος είναι τελικά ο σωστός για σένα στόχος, προσωπικά κι επαγγελματικά. Καθώς για να βγει άκρη χρειάζεται μια τελείως διαφορετική οπτική γωνία και ρύθμιση του τρόπου σκέψης σου για την καθημερινότητα και τη δουλειά σου, όλα αυτά είναι κάπως ευχάριστα και κάπως μάταια ταυτόχρονα. Ο κυβερνήτης σου Ερμής σε ευθεία πορεία στο ζώδιό σου (12) τείνει χείρα βοηθείας, αφού είναι ευκολότερο να καταλάβεις τι θέλεις εσύ σε διακοπές, σχέδια και μέλλον και να δεις μια μέση οδό ανάμεσα σε ευθύνες, υποχρεώσεις και τον εαυτό σου, όπως και να αντιληφθείς τι είναι επανάληψη ακόμη κι αν φαίνεται καινούργιο.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Διακρίνοντας πολλά που πρέπει να γίνουν και ελάχιστη διάθεση βοήθειας από έξω

Η αρχή της εβδομάδας σε βρίσκει να αναζητάς συμπαράσταση ή έστω κάποια δυναμική ανταπόκριση από τους γύρω σου. Η τελευταία υπάρχει, όμως μάλλον είναι στην αντίθετη κατεύθυνση από αυτή που προτιμούσες ή με κάποιον τρόπο άσχετη με την πραγματικότητα ως έχει. Στο σπίτι και στο γραφείο τα πράγματα κινούνται σε ρυθμούς καλοκαιρινής τηλεόρασης, με επαναλήψεις και γνωστά θέματα επικοινωνίας, χρημάτων, σπιτιού, του πού πηγαίνει ποιος κοκ. Ο δικός σου προβληματισμός έγκειται κυρίως στο πως θα ξελασκάρεις για να κάνεις τίποτα διαφορετικό με τα πολλά που πρέπει να γίνουν. Σε δεύτερη φάση με διλήμματα ανάμεσα σε συναισθηματισμό, ενοχές και αυτό που αντιλαμβάνεσαι ως καλύτερο επαγγελματικά και προσωπικά. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία (12) απαλύνει κάπως τις αντιθέσεις και ίσως κάνει ευκολότερο τον συμβιβασμό ανάμεσα στα δύο άκρα των όσων σε φορτώνουν κι όσων σε ωθούν παρακάτω. Χρειάζεται αρκετή προσοχή για να μην κλίνεις ξανά στο να ικανοποιήσεις τους άλλους, καπακώνοντας τα δικά σου. Ο πειραματισμός της τελευταίας περιόδου λογικά θα βοηθήσει.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Διάθεση για νέα δραστηριότητα σε αντίθεση με προϋπάρχουσες καταστάσεις

Η εβδομάδα σου ξεκινάει με έντονη πολυασχολία και διάθεση να κάνεις τομές στη ρουτίνα, την καθημερινή σου δουλειά και τον τρόπο που φροντίζεις τον εαυτό σου. Καλά και άγια όλα αυτά, ωστόσο αν θέλεις να πετύχεις έστω στο μισό χρειάζεσαι πολύ πολύ καλό πρόγραμμα, επειδή θέλεις έντονα να μπεις σε συνήθειες, τεμπελιές, απολαύσεις και όσα σχετίζεις με το καλοκαίρι σε επίπεδο προσωπικό, εκδρομών, διακοπών. Έτσι δεν είναι τόσο απλά όσα προσπαθείς να οργανώσεις σε πρακτικότερο επίπεδο. Παράλληλα, κάποια σκαμπανεβάσματα και διλήμματα παραμένουν στην ερωτική σου ζωή κι έτσι δεν ξέρεις αν βαδίζεις μόνος ή μαζί με τον άλλο. Παρόμοια και στις οικονομικές σου συμφωνίες. Με τον Ερμή σε ευθεία πορεία (12) η οπτική σου απέναντι στις κουβέντες, επαφές, εξορμήσεις και σ' όσα θέλεις να κάνεις μεταβάλλεται, με αποτέλεσμα να είναι ευκολότερο να αντιληφθείς πού δεν βρίσκεις σημείο επαφής λόγων των υπαρχόντων κωλυμάτων, ερωτικά ή οικονομικά και ποιος είναι ένα καλύτερος τρόπος να τοποθετηθείς.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20Δεκεμβρίου)

Αποφασίζεις να είσαι και να περάσεις καλά κι ίσως υποτιμάς τη σημασία εξελίξεων

Αποφασισμένος να περάσεις καλά ξεκινάς την εβδομάδα σου με κάπως άγριες διαθέσεις, είτε να ερωτοτροπήσεις, είτε να διασκεδάσεις, είτε να κάνεις κάτι δημιουργικό, είτε γενικώς να κυνηγήσεις ό,τι σε κάνει χαρούμενο. Πολύ ωραίο είναι αυτό, χρειάζεται όμως να μπει οπωσδήποτε σε ένα πλαίσιο του «γιατί» και «πώς» για να μη σε οδηγήσει σε σπατάλη ή στο να ξανανοίξεις δύσκολες για σένα ιστορίες, ψυχολογικά και σωματικά, παραβλέποντας τη δυσκολία τους επειδή απλώς βολεύουν και αισθάνεσαι πως «το 'χεις». Ίσως και να το έχεις για λίγο. Από εκεί και πέρα άνοιξε διάλογο με τον σύντροφο και τους συνεργάτες σου, επειδή αν δεν γνωρίζουν, δεν υπάρχει καμία πιθανότητα να δεχτείς αυτό που σου είναι αναγκαίο πρακτικά για να θέλεις να συνεχίσεις στη σχέση. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία (12) δρομολογεί τέτοιου είδους σύνθετες συζητήσεις και διαπραγματεύσεις και ίσως σε βοηθά να έχεις κάποιες διαβεβαιώσεις πως οι επαγγελματικές και προσωπικές σου σχέσεις δεν έρχονται σε σύγκρουση με τους στόχους σου.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Δεν βρίσκεις ησυχία στο σπίτι και μέσα σου και θέλεις να τα ξεσηκώσεις όλα

Μάλλον θέλεις να ξεσηκώσεις το σπίτι, τον επαγγελματικό σου χώρο και να την κάνεις στην αρχή της εβδομάδας, καθώς το κλίμα δεν είναι ακριβώς αυτό που θα 'λεγε κανείς ανακουφιστικό. Από μετακόμιση, μέχρι ταξίδι, ανακαίνιση και την τάση να αρπαχτείς με τους δικούς σου, εάν τ' αποφασίσεις καλό είναι να γνωρίζεις γιατί και πώς. Προσπάθησε να μην αντιδράς απλά. Να είσαι αρκετά επιφυλακτικός, έως και καχύποπτος όσον αφορά οτιδήποτε εμφανίζεται από τα παλιά ή από τα σκοτάδια, σε φιλία, σχέδιο, ομαδικό πρότζεκτ, σχέδιο διακοπών κοκ. Το πιθανότερο είναι πως θα σου βγάλει το λάδι, ακόμη κι αν πλασάρεται ως κάτι πολύ καλό για σένα. Γενικά, μην μπαίνεις οικειοθελώς σε θολά νερά, ακόμη κι αν δεν ξέρεις τι ακριβώς να κάνεις. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία στον Καρκίνο (12) και τον ζωδιακό σου άξονα, αποσαφηνίζει τις δυναμικές στις προσωπικές κι επαγγελματικές σχέσεις, ειδικά τις πρακτικές πτυχές που αφορούν συγγενείς, τα σχέδια για παρακάτω, οτιδήποτε έχει νομικές διαστάσεις κι αφορά τη δουλειά σου.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Κουρασμένος από δουλειά και ρουτίνα και υπερπρόθυμος να την κάνεις για οπουδήποτε

Σου είναι κάπως δύσκολο να καθίσεις σε ένα μέρος και να περιοριστείς σε αυτά που κάνεις, αυτούς που ξέρεις και γενικά βρίσκεις πως ο κύκλος σου, ατόμων και δραστηριοτήτων, χρειάζεται επειγόντως διεύρυνση. Υπάρχουν βέβαια και οι αντίστοιχες προσκλήσεις κι ευκαιρίες που σε στρέφουν σ' αυτή την κατεύθυνση. Ούτε επαγγελματικά, ούτε προσωπικά ωφελούν ιδιαίτερα οι ανοργάνωτες και παρορμητικές κινήσεις εκτός αν ενδιαφέρεσαι για κάτι τύπου πυροτέχνημα. Κατά τα άλλα καλό θα 'ναι να μην υποτιμήσεις όσα συμβαίνουν στην καριέρα σου, έστω κι αν οι διακοπές ή τα σχέδιά σου λειτουργούν καθησυχαστικά. Επίσης καλό είναι να μη θεωρήσεις φυσιολογικό και δεδομένο το να μη βρίσκεις κατανόηση από συνεργάτες ή σύντροφο στην καθημερινότητά σου. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία (12) σου επιτρέπει να βρεις καλύτερες ισορροπίες ανάμεσα στα προς το ζην κι αυτά που απολαμβάνεις, όπως και στις πιο σοβαρές και πιο ανάλαφρες πτυχές των σχέσεών σου, αφού το τελευταίο διάστημα έχεις κινηθεί στα άκρα.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Σε γενναιόδωρη φάση συναισθηματικά και πρακτικά, που έχει και τα ωραία της

Το καταναλωτικό σου ένστικτο συνεχίζει να είναι ιδιαίτερα ενεργοποιημένο στην αρχή της εβδομάδας, είτε πρόκειται για πράγματα, είτε για την ικανοποίηση της επιθυμίας σου για σεξ και συναισθηματική ασφάλεια. Καθώς υπάρχουν όλες οι συνηθισμένες ευκαιρίες να βγεις με φίλους, για ομαδικές δραστηριότητες, για να κινηθείς με τους συγγενείς σου κοκ, καλό θα είναι να είσαι σε θέση να διακρίνεις ανάμεσα στην επένδυση που κάνεις εσύ σε όλα αυτά και πιθανώς στην ικανοποίηση που παίρνεις έτσι, και στο κατά πόσο οι άλλοι κινούνται με παρόμοιο ή διαφορετικό τρόπο. Αν και το να κοιτάζεις πρακτικά ό,τι έχει να κάνει με προσωπικές σχέσεις φαίνεται κάπως ξενέρωτο, καλό είναι να γνωρίζεις τι σου γίνεται κυρίως για να μη βρεθείς να χτίζεις παλάτια στην άμμο. Ο Ερμής σε ευθεία πορεία (12) βοηθά επικοινωνιακά με τα παιδιά, στα ερωτικά σου και στα δημιουργικά σου πρότζεκτ. Θέλει λίγη προσοχή επειδή προκειμένου να ζήσεις αυτές τις σχέσεις ίσως απλά βρεθείς να προσαρμόζεσαι σε όσα περιμένουν από σένα. A

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάζεις και τον ωροσκόπο σου*

LAMDA DEVELOPMENT

Η Lamda Development S.A. προχωρά σε Έκδοση Κοινού Ομολογιακού Δανείου έως 320 εκατ. ευρώ, μέσω Δημόσιας Προσφοράς στο επενδυτικό κοινό στην Ελλάδα.

- **Έναρξη δημόσιας προσφοράς Τετάρτη 15 Ιουλίου 2020**
- **Λήξη δημόσιας προσφοράς Παρασκευή 17 Ιουλίου 2020**

Η παρούσα ανακοίνωση περιέχει συνοπτικές πληροφορίες για τη Δημόσια Προσφορά Ομολογιών. Αναλυτική ανακοίνωση για τη Δημόσια Προσφορά έχει δημοσιευθεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. - Χρηματιστήριο Αθηνών» στις 8 Ιουλίου 2020, ενώ το Ενημερωτικό Δελτίο εγκρίθηκε από το Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 7 Ιουλίου 2020 και είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή από τις 8 Ιουλίου 2020 στις ιστοσελίδες της «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. - Χρηματιστήριο Αθηνών», της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, της «LAMDA Development – Ανώνυμη Εταιρία Συμμετοχών και Αξιοποίησης Ακινήτων» («LAMDA»), των Συντονιστών Κυρίων Αναδόχων της Δημόσιας Προσφοράς ήτοι, της «ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε.», της «ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ» (οι οποίοι είναι και «Σύμβουλοι Έκδοσης»), της «EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.», της «ALPHA BANK Α.Ε.» και της «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.». Οι επενδυτές θα πρέπει να συμβουλευθούν το Ενημερωτικό Δελτίο πριν τη λήψη οποιασδήποτε επενδυτικής απόφασης. Επίσης, το Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο, εφόσον ζητηθεί από τον επενδυτή, σε έντυπη μορφή δωρεάν στα γραφεία της LAMDA και στο δίκτυο των Συντονιστών Κυρίων Αναδόχων κατά τη διάρκεια της περιόδου της Δημόσιας Προσφοράς. Για περισσότερες πληροφορίες, οι κ.κ. επενδυτές μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Εξυπηρέτησης Μετόχων της LAMDA (τηλ. 2107450600) ή στη Διεύθυνση Investor Information Services της Eurobank Holdings Α.Ε. (τηλ. 210 3522400).

160 ΧΡΟΝΙΑ

ΔΙΝΟΥΜΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΣΤΗ ΖΩΗ ΣΟΥ

Φροντίζουμε κάθε σου ανάγκη, προσφέροντάς σου την ενέργεια που χρειάζεσαι σε όλη την Ελλάδα! Για **Ρεύμα** και **Φυσικό Αέριο** επίλεξε τον ιστορικότερο πάροχο ενέργειας στην Ελλάδα.

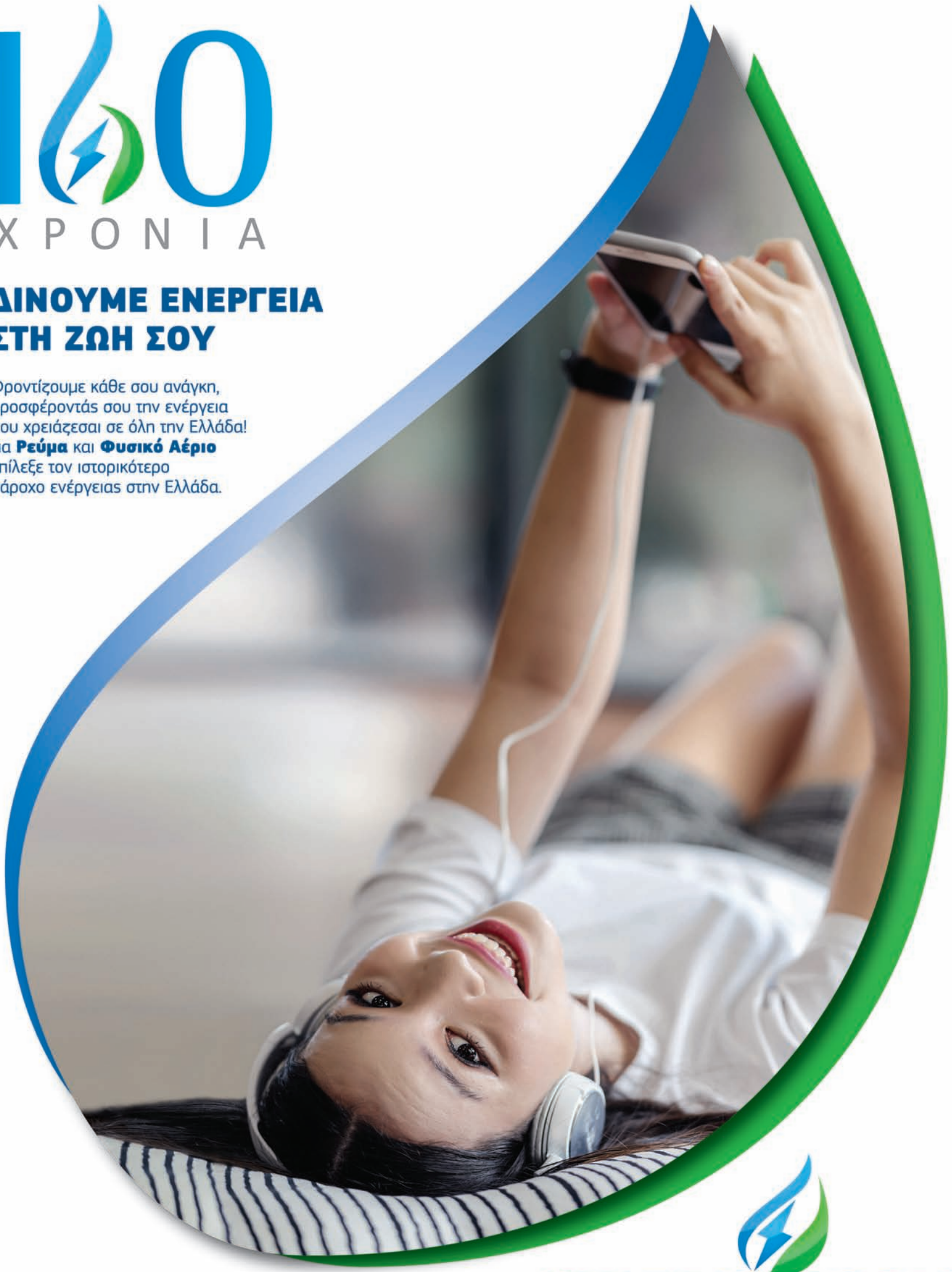

φυσικό αέριο
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ